

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

(Electronic Monitoring : EM)

มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

โดย

1. นายนิคม สุวรรณรุ่งเรือง	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
2. นายจิระ สุขแก้ว	กรมที่ดิน
3. นางสาวชยานิษฐ์ ปิณฑจรัสพงศ์	สำนักผู้ตรวจการแผ่นดิน
4. นายนิติกร ชัยวิเศษ	สำนักงาน ก.พ.
5. ดร.มงคล มีลุน	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
6. นางสาวลัทธพร มีพร้อม	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต
7. นางสาววิรัชพัชร พรธนาธัญพัฒน์	สภาพนาความ ในพระบรมราชูปถัมภ์
8. นางสาวแสงโสม กออุดม	สำนักงานศาลยุติธรรม
9. นางสาวอมรรัตน์ ศรีกรด	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
10. นางสาวอัญมณี ตันรัตน์	กรมคุมประพฤติ

รายงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม

หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 4 (ศวธ.4)

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ร่วมกับ

ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาแห่งคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย วิจัยเพื่อเปรียบเทียบการใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในต่างประเทศ และศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับผู้กระทำผิดที่เป็น เยาวชนในประเทศไทย ผลของการวิจัยพบว่า รัฐธรรมนูญไทยที่เป็นกฎหมายสูงสุดได้รับรองสิทธิของ บุคคลไว้ เพื่อป้องกันมิให้การกระทำใดๆ ของรัฐไปกระทบสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ การนำ อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเยาวชนสอดคล้องกับสิทธิทางรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติ ของกฎหมาย ปรากฏว่าศาลมีอำนาจสั่งการได้ เนื่องจากการสั่งให้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ ก็เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามวิธีการเพื่อความปลอดภัยในการกักกัน และเป็นส่วนหนึ่งของการสั่ง การให้เข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟู บำบัด การรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ได้

การวิจัยศึกษาเปรียบเทียบการนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำ ความผิดที่เป็นเยาวชนในการศึกษาเปรียบเทียบของต่างประเทศในประเทศอังกฤษ เยอรมัน และสิงคโปร์ พบว่า ทั้งสามประเทศการนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน เยอรมันใช้ในช่วงเตรียมการปล่อยตัว 6 เดือน ก่อนครบกำหนดโทษ ประเทศอังกฤษ ศาลสามารถ มีคำสั่งการควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) โดยกฎหมายให้อำนาจศาลในการสั่ง ควบคุมผู้กระทำผิดโดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้สูงสุด 12 เดือน การนำมาใช้กับผู้กระทำผิดที่มีอายุต่ำ กว่า 16 ปี โดยศาลสามารถกำหนดระยะเวลาการถูกควบคุมตัวในบ้านตั้งแต่ 2-16 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งอาจ ไม่จำเป็นต้องถูกควบคุมตัวทุกวัน อาจเป็น 3 วันต่อสัปดาห์ หรือเฉพาะวันสุดสัปดาห์ และประเทศ สิงคโปร์ โดยศาลเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาจากรายงานการสืบเสาะและพินิจที่เสนอโดยพนักงานคุม ประพฤติซึ่งสังกัดหน่วยงานคุมประพฤติและแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน

การวิจัยในการสัมภาษณ์ความเห็นผู้บริหารระดับสูง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) พบว่ามีความเป็นไปได้ทั้งสาม กลุ่ม โดยให้เหตุผลประกอบว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว มาใช้ในการควบคุมตัว ผู้กระทำผิด เนื่องจากการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็น เวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชน และต้องสร้างความเข้าใจกับเยาวชนว่า EM ไม่ได้เป็นตราบาปแต่เป็นเครื่องมือควบคุมความประพฤติ ควรนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ โดยดำเนินการ กับเยาวชนที่ทำความผิดโดยการจำกัดบริเวณ และให้อยู่ในความดูแลของครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้อง

ใช้การแก้ไขฟื้นฟูในสถานกักกัน แต่นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ มากกว่าการจำคุกหรือส่งตัวเยาวชนไปในสถานที่ฝึกอบรม

สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชน ควรกำหนดกฎเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม กำหนดสิทธิทางเลือกของเยาวชนในการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว การกำหนดแผนปฏิบัติประจำสัปดาห์ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และศาลร่วมกัน กำหนดมาตรการอื่นควบคู่กับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ในการฟื้นฟูเยาวชนที่กระทำผิด กำหนดรูปแบบการใช้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ที่เหมาะสมกับสังคมไทย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 4 ในหัวข้อ “วิจัยอย่างมืออาชีพ ผลักดันการปฏิบัติเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทย” จัดโดย วิทยาลัยกิจการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ผสมผสานองค์ความรู้ที่คณะอาจารย์ประจำหลักสูตรได้สอน อบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสานกับประสบการณ์การทำงานของคณะผู้วิจัยแต่ละคนที่มาจากต่างหน่วยงาน หลายบทบาท หลายตำแหน่งงาน และงานการวิจัยได้สำเร็จลงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรมในที่สุด

การวิจัยเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยคำแนะนำให้คำปรึกษา และแนวทางการดำเนินการตามหลักวิชาว่าด้วยการวิจัยจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และองค์ความรู้ของคณะอาจารย์ที่ได้บรรยายตลอดหลักสูตรการฝึกอบรมในระยะเวลา 20 วัน ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่า และประสบการณ์ในการวิจัยงานในกระบวนการยุติธรรมที่สามารถใช้ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบในอนาคตต่อไป

การวิจัยเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเบื้องต้น ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาในการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถครอบคลุมทุกกลุ่มและจำนวนที่มากขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้สนใจจะได้ใช้เป็นประเด็นหัวข้อการวิจัยที่สามารถขยายความได้ในโอกาสต่อไป

สุดท้ายคณะผู้วิจัย ขอขอบคุณสำนักงานกิจการยุติธรรม ที่ได้จัดกิจกรรมการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นการยกระดับมาตรฐานงานยุติธรรมให้ดียิ่งขึ้น และ ขอแสดงความขอบคุณคณะผู้วิจัยกลุ่มที่ 4 ทุกท่าน ที่ได้ร่วมแรง ร่วมใจกันทำงานจนการวิจัยฉบับนี้แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

คณะผู้วิจัยกลุ่มที่ 4

การฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยใน

กระบวนการยุติธรรม (ศวธ.4)

วิทยาลัยกิจการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

30 เมษายน 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(7)
 บทที่ 1 บทนำ	 1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.4 คำถามวิจัย	6
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 นิยามศัพท์	8
 บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 9
2.1 ทฤษฎีตีตรา (Labeling Theories)	9
2.2 ทฤษฎีการลงโทษ	12
2.3 ทฤษฎีวิวัฒนาการ	13
2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก	15
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมผู้กระทำความผิดด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว	16
2.6 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	31
 บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	 35
3.1 รูปแบบของการศึกษา	35
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	37
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	37

	(5)
3.6 การนำเสนอข้อมูล	38
บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผล	39
4.1 ผลการศึกษา	39
4.1.1 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในแห่งกฎหมาย	39
4.1.2 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในการศึกษาเปรียบเทียบของต่างประเทศ	43
4.1.3 ผลการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในการศึกษาเปรียบเทียบของต่างประเทศ	48
4.2 อภิปรายผล	61
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	65
5.1 สรุปผลการศึกษา	65
5.2 ข้อเสนอแนะ	69
5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป	72
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	76
ประวัติผู้วิจัย	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 จำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจทั่วประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560	4
1.2 จำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่เป็นการกระทำผิดซ้ำที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2559	4
4.1 การวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบการนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศเยอรมัน อังกฤษ สิงคโปร์ และไทย	45
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	48

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2.1	หลักการทำงานของระบบอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) เป็นตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กับสิทธิมนุษยชนฉบับแรกที่จัดทำขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติด้วยความมุ่งมั่นที่จะสร้างบรรทัดฐานกลางด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขึ้นในระดับสากลเพื่อให้นานาชาติเคารพในสิทธิ เสรีภาพขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ บุคคลทุกคน แม้ว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ๗ จะไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ก็มีลักษณะเป็นเอกสารที่แสดงถึงหลักการพื้นฐานด้านสิทธิ มนุษยชนที่รัฐต้องให้การรับรองแก่มนุษย์ทุกคน และเป็นสิทธิที่มนุษย์ทุกคนพึงมีและมีอาจโอนแก่กันได้ อันเป็นการสร้างมาตรฐานสากลด้านการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้กับประเทศทั้งมวล (อุดม ศักดิ์ สนิธิพงษ์, 2553)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก i. ข้อ 37 ข) กำหนดให้รัฐภาคีต้องใช้วิธีการจับกุม กักขัง จำคุกเด็กในฐานะมาตรการขั้นสุดท้าย และต้องมีระยะเวลาสั้นที่สุด และ ii. ข้อ 40 เด็กจะต้องได้รับการปฏิบัติโดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กในวัยนั้น ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของสหประชาชาติที่ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 ได้ประกันและคุ้มครองสิทธิแก่บุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นเด็ก อนุสัญญานี้ได้กำหนดให้รัฐภาคีต้องมีวิธีปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำความผิดอาญาที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ โดยห้ามมิให้ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตเด็ก และการควบคุมตัว การกักขัง การจำคุก ต้องนำมาใช้ในฐานะที่เป็นมาตรการขั้นสุดท้าย และต้องมีระยะเวลาที่สั้นที่สุด

ประเทศไทยได้ปฏิบัติตามอนุสัญญานี้ในฐานะรัฐภาคี โดยมีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ขึ้น เพื่อใช้บังคับกับการพิจารณาคดีอาญาของเด็ก ที่มีวิธีพิจารณาและวิธีการบังคับโทษแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ โดยมาตรา 132 138 142 143 144 แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้ให้ดุลพินิจแก่ศาลที่พิจารณาคดีอาญาของเด็กหลีกเลี่ยงการส่งเด็กเข้าสู่ศูนย์ฝึกอบรมหรือหลีกเลี่ยงการจำคุกเด็ก โดยให้อำนาจศาลปล่อยตัวเด็กไปโดยไม่มีคำพิพากษา พร้อมกำหนดเงื่อนไข การคุมความประพฤติหรือใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยหรือให้อำนาจศาลรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษได้ แต่เนื่องด้วยจำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐมีจำกัด ไม่สามารถที่จะดูแล ติดตามการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยหรือติดตามการควบคุมความประพฤติของเด็กได้อย่างครอบคลุม ประกอบกับเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความก้าวหน้าไปมาก การนำ

เทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเทคโนโลยีที่น่าสนใจในปัจจุบัน คือ อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring : EM) ที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถติดตามการเคลื่อนไหวของเด็กที่ถูกใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยหรือถูกควบคุมความประพฤติได้จากระยะไกล ทำให้สามารถเข้าดำเนินการได้ทันทีหากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดรายงานศึกษานี้จึงมุ่งหมายที่จะค้นหาคำตอบว่า อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์จะสามารถนำมาใช้กับเด็กและเยาวชนได้ด้วยกฎหมายใด มีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 29 บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญาเว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลา ที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดไว้ และโทษที่จะลงโทษคนนั้นจัดหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กำหนดความผิดได้ ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดกระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดได้ การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยชั่วคราวกำหนดให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว เพื่อแก้ไขปัญหาคาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหา การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ปัญหาผู้ที่ถูกดำเนินคดีซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีในชั้นปล่อยชั่วคราว ปัญหาความยากจนไม่มีเงินประกันตัวทำให้คนยากจนถูกควบคุมตัวเกือบทุกกรณี และเสียโอกาสได้รับการปล่อยชั่วคราวทั้งปริมาณผู้ต้องขังหรือผู้ต้องโทษในเรือนจำมีจำนวนมากจนเกิดความแออัด เพื่อขจัดปัญหาดังกล่าวจึงให้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมาใช้ในการปล่อยชั่วคราวได้ (Electronic Monitoring) หรือ อุปกรณ์ EM เพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจให้เหมาะสมกับประเภทคดีและผู้ต้องหาหรือจำเลยแต่ละคน เพื่อลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในการได้รับการปล่อยชั่วคราวและเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีโอกาสได้รับอนุญาตปล่อยชั่วคราวเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้ต้องหาหรือจำเลยสามารถขอให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใด ที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือ อุปกรณ์ EM มาใช้ประกอบในการยื่นคำขอชั่วคราวซึ่งศาลอาจมีคำสั่งอนุญาตปล่อยชั่วคราวโดยใช้อุปกรณ์ EM โดยมีหลักประกันหรือไม่หลักประกันก็ได้ (สำนักศาลยุติธรรม, 2558, น. 1)

กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม เป็นส่วนราชการที่รับผิดชอบในการดูแลผู้กระทำความผิดในชุมชน ซึ่งดำเนินการควบคุมความประพฤติให้ผู้กระทำผิดปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลหรือพนักงานผู้มีอำนาจสั่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ คุ้มครองสังคม เพื่อสร้างชุมชนที่น่าอยู่และปลอดภัย ตลอดจนช่วยเสริมประสิทธิภาพโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน และใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้กรมคุมประพฤติได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้ในระบบงานคุมประพฤติในรูปแบบโทษระดับกลาง (Intermediate-Sanction) และการคุมประพฤติแบบเข้มงวด (Intensive Probation) อันนำไปสู่การส่งเสริมมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกและยกระดับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดตามมาตรฐานสากล โดยใช้ผู้ที่ถูกคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 ผู้ที่ได้รับการพักโทษ พร้อมกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ซึ่งอาจควบคู่กับเงื่อนไขการคุมประพฤติอื่น ๆ ก็ได้หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดรายนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด โดยมีเงื่อนไขการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ในกรณี การจำกัดบริเวณ กับผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่มีข้อบกพร่องในเรื่องการเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ดื่มสุรามึนเมาแล้วก่อเรื่องราวทะเลาะวิวาท ความผิดฐานลักทรัพย์ที่ประกอบด้วยเหตุฉกรรจ์ การลักทรัพย์ในเวลากลางคืน กรณีการจำกัดความเร็ว ความผิดฐานขับรถประมาท ความผิดตามพระราชบัญญัติการจราจร การแข่งรถในทางสาธารณะ การข่มขืนยนต์ใช้ความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด กรณีห้ามเข้าเขตที่กำหนด กับผู้กระทำความผิดหรือจำเลยความผิดฐานบุกรุก ทำร้ายร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งผู้เสียหายยังเกรงกลัวจำเลย หรือจำเลยอยู่ในชุมชนเดียวกับผู้เสียหาย และกรณีการห้ามออกนอกเส้นทางที่กำหนด ใช้กับผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่จำเป็นต้องใช้ร่วมกับเงื่อนไขอื่น ๆ ในกรณีที่จำเลยมีความจำเป็นต้องออกจากที่พักเพื่อไปประกอบอาชีพ หรือภารกิจต่าง ๆ (กรมคุมประพฤติ,ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวสำหรับประชาชน, 2559, น. 3-5)

สถิติการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไทย ในฐานะความผิดที่เกี่ยวกับคดีอาญา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2560 พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 162,891 คดี ในปี 2555 มีจำนวนคดีสูงสุด คดีความผิดที่สูงที่สุด เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รองลงมา คือ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิต-ร่างกาย และคดีความผิดอื่นๆ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่เป็นการกระทำความผิดซ้ำที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2559 พบว่า มีภาพรวมทั้งสิ้น 171,052 คดี จำนวนคดีที่เป็นการกระทำความผิดซ้ำ 33,120 คดี เฉลี่ยระยะเวลา 5 ปีมีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำที่อัตราร้อยละ 19.36 ปี พ.ศ. 2556 มีการกระทำความผิดซ้ำสูงสุด คือร้อยละ 20.37 รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2559 ที่ร้อยละ 20.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 1.1 จำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจทั่วประเทศ ระหว่าง ปี พ.ศ.
2556-2560

ฐานความผิด	2556	2557	2558	2559	2560	รวม
รวม	36,763	36,537	33,121	30,355	26,115	162,891
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	7,260	7,208	7,027	5,960	4,652	32,107
ความผิดเกี่ยวกับชีวิต-ร่างกาย	4,263	3,759	4,296	4,170	3,108	19,595
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	1,636	1,383	1,473	1,432	1,340	7,264
ความผิดเกี่ยวกับความสงบ เรียบร้อย ชื้อเสียง	1,241	866	850	861	703	4,520
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	15,530	16,508	13,125	12,405	11,859	69,427
ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและ วัตถุระเบิด	2,613	3,252	2,864	2,248	1,529	12,506
ความผิดอื่นๆ	4,220	3,561	3,486	3,279	2,924	17,470

ที่มา : กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน

ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562

ตารางที่ 1.2 จำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่เป็นการกระทำผิดซ้ำที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจ
ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2559

ปี พ.ศ.	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
จำนวนคดีที่จับกุมทั้งสิ้น (คดี)	34,276	36,763	36,537	33,121	30,355	171,052
จำนวนคดีที่เป็นการกระทำผิดซ้ำ (คดี)	6,849	7,490	6,401	6,302	6,078	33,120
ร้อยละของคดีที่เป็นการกระทำ ผิดซ้ำ (%)	19.98	20.37	17.55	19.03	20.02	19.36

ที่มา : กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน

ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562

กระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 เมื่อผู้กระทำความผิดเป็นเด็กและเยาวชน ต้องเข้าสู่การพิจารณาของศาลเยาวชนและครอบครัว โดยให้มีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่มีหน้าที่ในการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ในการสืบสวนเสาะ พินิจ และประมวลข้อเท็จจริงถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเพื่อเสนอต่อศาล ตลอดจนการควบคุม สงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยจัดให้มีการศึกษา การฝึกและพอบรม และดูแลอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน ตลอดจนจัดให้มีการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กและเยาวชนในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดีหรือในระหว่างการควบคุมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งการดำเนินคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ยังมีมาตรการพิเศษแทนการดำเนินการคดีอาญาเป็นทางเลือกเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เสียหาย ชุมชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคดีเด็กและเยาวชนซึ่งเสี่ยงใช้วิธีการลงโทษแต่ใช้วิธีการมุ่งเน้นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เพื่อให้โอกาสการกลับตนเป็นคนดี กลับคืนสู่สังคมและหลีกเลี่ยงการลงโทษตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตามนัยอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่กำหนดให้รัฐต้องใช้มาตรการควบคุมตัวเป็นมาตรการสุดท้ายในการดำเนินคดี ทั้งนี้ ตามหลักสากล ไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหาย เด็กและเยาวชนจะได้รับการคุ้มครองสิทธิในทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นชั้นจับกุม ชั้นควบคุม ชั้นสอบสวนชั้นพิจารณาคดี และหลังจากศาลมีคำพิพากษา (อภินันท์ โพธิ์พร้อม, 2553) ที่ผ่านมาการปฏิบัติ และวิธีการควบคุมเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดยังประสบปัญหาในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติเพื่อคืนคนดีสู่สังคมได้อย่างแท้จริง มีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำสูงถึงร้อยละ 20 จึงได้มีการพัฒนารูปแบบของการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดมีการนำเสนอการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมผู้กระทำความผิดในลักษณะเช่นเดียวกับอารยประเทศที่มีการใช้ระบบการควบคุมตัวผู้ต้องขังที่ได้รับการพักโทษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการจำกัดบริเวณผู้กระทำความผิดให้อยู่ในสถานที่และเวลาที่กำหนด ซึ่งกรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรมได้เริ่มดำเนินการสำหรับผู้ที่ถูกคุมประพฤติที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว และสำหรับเด็กและเยาวชน ยังเป็นเรื่องใหม่ กระทรวงยุติธรรม โดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กยังอยู่ระหว่างการศึกษารูปแบบและวิธีการจัดการ ประกอบที่ผ่านมา ศาลเยาวชนและครอบครัว ได้มีคำสั่งให้มีการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตัวเยาวชนเพียงคดีเดียว

ดังนั้น ด้วยเหตุผลและความสำคัญในการสร้างความชัดเจนในข้อกำหนดและการปฏิบัติ รวมถึงความคิดเห็นของผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตัวมาใช้กับเยาวชน จึงได้ศึกษาเรื่อง “ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย”

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในต่างประเทศ

1.2.2 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา “ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย” กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.3.1 ศึกษาเปรียบเทียบการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศสิงคโปร์ เยอรมนี และสหราชอาณาจักร

1.3.2 ศึกษาการความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน ในกรณีที่ศาลเห็นว่าไม่ควรมีความพิพากษา หรือมีความพิพากษาเปลี่ยนโทษปรับเป็นคุมประพฤติ หรือมีคำสั่งคุมประพฤติ แทน

1.3.3 ศึกษาความเป็นไปได้ใน 5 มิติ คือ ด้านอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของสหประชาชาติ ด้านกฎหมายของไทยที่เกี่ยวข้อง ด้านนโยบายของผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ด้านความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และด้านความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM)

1.4 คำถามวิจัย

การศึกษา ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย เพื่อต้องการค้นคว้าหาข้อมูลเชิงเหตุผลและข้อสรุปเชิงข้อเสนอแนะในประเด็น “มีความเป็นไปได้หรือไม่ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับเยาวชนที่เป็นผู้กระทำผิดและอยู่ในกระบวนการทางอาญาให้ปล่อยชั่วคราวแทนการกักขัง ควบคุมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กเพื่อลดโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ และเป็นโปรแกรมที่เสริมประสิทธิภาพในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดของเยาวชน”

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย มีกรอบแนวความคิดในการศึกษาดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบหลักการและวิธีปฏิบัติของต่างประเทศในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับเด็กและเยาวชน

1.6.2 ทำให้ทราบความเป็นไปได้และความเหมาะสมการนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

1.6.3 ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาของประเทศไทย ให้มีความทัดเทียมกับอารยประเทศภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของนานาประเทศในกระบวนการยุติธรรมไทย

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) หมายถึง อุปกรณ์ที่มีลักษณะเป็นกำไลข้อมือ หรือ กำไลข้อเท้า ซึ่งใช้แสดงตำแหน่งของผู้ที่ถูกติดอุปกรณ์บนแผนที่โดยส่งสัญญาณให้ผู้ควบคุมทราบว่าคุณสมบัติหรือข้อห้าม อุปกรณ์จะส่งสัญญาณแจ้งเตือนไปยังผู้ควบคุมเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

1.7.2 เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และไม่ใช่ ผู้บรรลุนิติภาวะแล้วจากการจดทะเบียนสมรส ในทางกฎหมายถือว่าบุคคลที่มีอายุระหว่างนี้เป็นเยาวชนและหากต้องระวางโทษก็จะพิจารณาโทษแตกต่างจากผู้ใหญ่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง “ความเป็นไปได้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย” อาศัยการทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีติดตรา (Labeling Theories)
- 2.2 ทฤษฎีการลงโทษ
- 2.3 ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง
- 2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมผู้กระทำผิดด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว
- 2.6 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีติดตรา (Labeling Theories)

ทฤษฎีติดตรา เป็นกลุ่มทฤษฎีอาชญาวิทยาที่มีมุมมองต่อสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมแตกต่างไปจากทฤษฎีอื่นๆ กล่าวคือ ทฤษฎีแนวนี้เชื่อว่าการศึกษาที่มองเฉพาะพฤติกรรมอาชญากรรม หรือตัวอาชญากรไม่สามารถทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจปรากฏการณ์อาชญากรรม หรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง จึงจำเป็นต้องศึกษาอาชญากรรม โดยมองที่ส่วนประกอบของสังคมทั้งหมด หรืออีกนัยหนึ่งการศึกษาอาชญากรรมมีความจำเป็นต้องศึกษาปฏิกิริยาของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมอาชญากรรมนั้นด้วย รวมถึงปฏิกิริยาโต้ตอบจากหน่วยงานของรัฐ และของประชาชนในสังคมต่อผู้กระทำผิดและเหตุการณ์ที่ถูกกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดอาญา ดังนั้น การศึกษาแนวนี้มีมุมมองต่อพฤติกรรมอาชญากรรมแตกต่างจากทฤษฎีอาชญากรรมทั่วไป เนื่องจากไม่ได้มองหรือศึกษาที่ตัวอาชญากรหรือพฤติกรรมอาชญากรรมโดยตรง แต่กลับมุ่งประเด็นไปศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับปฏิกิริยาหรือการโต้ตอบของสังคม ซึ่งหมายรวมถึงประชาชนและเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรมในสังคมที่มีต่อตัวบุคคลที่กระทำผิดหรือพฤติกรรมผิดกฎหมายนั้น แล้วนำมาวิเคราะห์ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมหรือเบี่ยงเบนของบุคคลหรือไม่อย่างไร กล่าวคือ มีอิทธิพลทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงหรือไม่และวิเคราะห์ปฏิกิริยาของสังคมว่ามีผลต่อพฤติกรรมของผู้กระทำผิดอย่างไรจะทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ แนวคิดสำคัญของทฤษฎีดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (พรชัย ชันดีและคณะ, 2558, น. 282-285)

1) การกำหนดเป็นตนเอง (Self-image)

บุคคลจะมีการกำหนดเป็นตนเองหรือการสร้างภาพลักษณ์ (Self-image) ตามภาพพจน์ที่บุคคลอื่นกำหนดให้ ดังนั้น บุคคลจะมีความคิดหรือความเชื่อว่าเป็นบุคคลมีบุคลิกอย่างไรขึ้นอยู่กับคนที่คนในสังคมโดยเฉพาะบุคคลที่ใกล้ชิดได้กำหนดความหมายหรือบทบาทหน้าที่ให้ ซึ่งบุคคลที่ถูกกำหนดก็มีแนวโน้มที่จะแสดงออกหรือมีบุคลิกตามความเชื่อที่ตนเองถูกบุคคลอื่นกำหนดให้เป็นเช่นนั้น ดังนั้น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์พยายามอธิบายว่าพฤติกรรมอาชญากรรมเกิดจากการที่บุคคลมีความเชื่อว่าเป็นอาชญากร ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากการที่บุคคลในสังคมได้กำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นอาชญากร

2) พฤติกรรมเบี่ยงเบนดั้งเดิมหรือครั้งแรก (Primary Deviance)

นักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนครั้งแรกมากนัก หากแต่นักอาชญาวิทยาบางท่านที่เห็นด้วยกับทฤษฎีแนวนี้นี้ ก็ไม่ได้อ้างถึงสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนครั้งแรก ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเชื่อว่าพฤติกรรมอาชญากรรมหรือเบี่ยงเบนครั้งแรกเกิดจากปัจจัยทางชีวภาค จิตวิทยาและสภาพแวดล้อมทางสังคม แต่ก็ยังเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะไม่สม่ำเสมอ เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งและไม่มีรูปแบบที่ถาวร นอกจากนี้ หากไม่มีการถูกดำเนินการลงโทษทางสังคมไม่ว่าจะเป็นรูปแบบอย่างไรไม่เป็นทางการหรือเป็นทางการ พฤติกรรมอาชญากรรมหรือเบี่ยงเบนเหล่านี้จะยังคงอยู่แต่ก็มีลักษณะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวและไม่บ่อยครั้ง อีกทั้งยังไม่มีการพัฒนาเป็นรูปแบบที่ถาวร นักทฤษฎีจิตวิเคราะห์หลายท่านยอมรับว่าประเด็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนครั้งแรกเป็นจุดอ่อนของทฤษฎีนี้ เนื่องจากไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนครั้งแรกและเกิดข้อโต้แย้งจากนักวิชาการหลายท่านว่าปัจจัยนี้ยังคงมีอยู่ตลอดเวลาทั้งก่อนและภายหลังที่ผู้กระทำผิดได้ผ่านกระบวนการถูกลงโทษแล้วก็ตาม

3) พฤติกรรมเบี่ยงเบนถาวร (Secondary Deviance)

นักทฤษฎีจิตวิเคราะห์เชื่อว่าสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนถาวรมาจากกระบวนการควบคุมทางสังคม ทำให้บุคคลที่ถูกลงโทษทางสังคมไม่ว่าจะเป็นการถูกดำเนินคดี หรือการถูกสั่งคุมขังและไม่ให้เข้าร่วมในสังคม การปฏิบัติตามกระบวนการควบคุมนี้จะสร้างประสบการณ์ใหม่ให้แก่บุคคลที่ถูกจับกุมหรือลงโทษ ทำให้เขาเกิดความรู้สึกนึกคิดว่าเป็นคนภายนอกสังคมเป็นคนเลวที่สังคมไม่ต้องการ สิ่งเหล่านี้ทำให้บุคคลเหล่านี้เกิดการพัฒนารู้สึกนึกคิดและสำคัญตนเองว่าเป็นอาชญากรซึ่งจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ถาวรต่อไป

4) ทางเลือกของบุคคลที่ถูกตีตรา (Alternative Behavior)

แม้ว่านักทฤษฎีจิตวิเคราะห์จะเชื่อว่า เมื่อบุคคลถูกตีตราว่าเป็นอาชญากรนั้นยังคงกำหนดพฤติกรรมของตนเองในอนาคต หากแต่การตีตรานอกจากจะทำให้ทางเลือกของบุคคลนั้นมีน้อยลงแล้วยังทำให้บุคคลดังกล่าวควบคุมการเลือกพฤติกรรมต่อไปได้น้อยลงด้วย เนื่องจากการที่บุคคลถูก

ขับไล่ออกจากสังคมหรือไม่ก็ถูกสังคมกำหนดให้เป็นคนชั่วหรือคนเลว ท่านที่ไม่ได้แสดงพฤติกรรม อาชญากรรมออกมาเป็นเหตุให้บุคคลที่ถูกตีตราดังกล่าวต้องไปรวมกลุ่มกับบุคคลที่ถูกตีตราหรือ ประณามเหมือนกัน

เมื่อได้พิจารณาหลักการที่นำเสนอโดยนักทฤษฎีแนวนี้สามารถสรุปสาระสำคัญได้ว่า บุคคลทั่วไปอาจมีพฤติกรรมอาชญากรรมครั้งแรกหรือดั้งเดิมได้บ้างเป็นครั้งคราว แต่ไม่สม่ำเสมอและ ไม่รุนแรง หากแต่เมื่อบุคคลที่มีพฤติกรรมดังกล่าวถูกดำเนินการตามกฎหมายควบคุมทางสังคมแล้ว โดยเฉพาะการถูกดำเนินคดีโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมของรัฐ บุคคลดังกล่าวก็จะเข้าสู่ กระบวนการกำหนดตนเองเป็นอาชญากรหรือบุคคลผิดปกติ ตลอดจนได้รับความอับอายหรือความ เสื่อมเสียจึงไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตได้อย่างบุคคลธรรมดาในสังคมได้อีก เป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าว สร้างความรู้สึกนึกคิดว่าเป็นอาชญากรที่ไม่สามารถแก้ไขได้จึงได้เพิ่มโอกาสทำให้บุคคลมีพฤติกรรม อาชญากรรมถาวร

อย่างไรก็ตามหลักการสำคัญของนักทฤษฎีตีตรา ไม่ควรจะถูกแปลความหมายว่า ทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่าการลงโทษหรือการประณามจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรมหรือเบี่ยงเบน เพิ่มขึ้น นักทฤษฎีแนวนี้กล่าวว่า ในความเป็นจริงแล้วพฤติกรรมอาชญากรรมหรือเบี่ยงเบนนั้น เป็นผลมาจากกระบวนการติดต่อสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจให้ผลลัพธ์ต่างจากที่คาดหวังไว้ก็เป็นไปได้ ปฏิกริยาโต้ตอบจากสังคมต่อพฤติกรรมอาชญากรรมหรือเบี่ยงเบน อาจะป้องกันหรือระงับมิให้ บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอีก อย่างไรก็ตาม การนำวิธีการประณามหรือต่อต้านไปใช้บังคับเพื่อ ป้องกันหรือปราบปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนอาจส่งผลให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มมากขึ้นแทนที่จะลดลง ตามที่คาดหวังไว้

ทฤษฎีตีตราได้นำเสนอว่า การที่ประณามหรือกล่าวอ้างว่าบุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน แล้วนำวิธีการลงโทษไปใช้กับบุคคลดังกล่าวในรูปแบบของการลงโทษหรือบำบัดรักษาจะทำให้ พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นเพิ่มขึ้น แปลว่าความอับอายที่บุคคลได้รับจากการถูกตีตราหรือประณามว่าเป็น อาชญากรหรือผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนแทนที่จะระงับยับยั้งกลับไปกระตุ้นหรือทำให้บุคคลดังกล่าวมี พฤติกรรมเบี่ยงเบนในอนาคต การประณามว่าบุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจะทำให้บุคคลดังกล่าวอยู่ ในสภาวะที่มีความเสี่ยงสูงต่อการมีพฤติกรรมที่ถูกประณาม กล่าวคือจะทำให้บุคคลพัฒนาจิตใจให้ ยอมรับว่าตนเองมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนประกอบกับทางเลือกที่จะปรับเปลี่ยนให้มีพฤติกรรมสอดคล้อง กับสังคมก็ถูกปิดกั้น จากการถูกตราบาว่าเป็นคนไม่ดีและไม่เป็นที่ต้องการของสังคม ส่งผลทำให้ บุคคลต้องเลือกพฤติกรรมที่ขัดต่อค่านิยมหรือบรรทัดฐานของสังคมต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2.2 ทฤษฎีการลงโทษ

ทฤษฎีการลงโทษมุ่งอธิบายวัตถุประสงค์ของการลงโทษ โดยการลงโทษด้วยวิธีการหนึ่ง อาจประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์มากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ ซึ่งอาจสรุปวัตถุประสงค์การลงโทษได้ 4 ประการหลัก ดังนี้ (Andrew Ashworth and Julian Roberts, 2012)

1) การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution)

แนวคิดนี้พัฒนามาจากหลักการลงโทษดั้งเดิมที่เรียกว่า ‘ตาต่อตา ฟันต่อฟัน’ (‘an eye for an eye, a tooth for a tooth’) กล่าวคือผู้ที่กระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษเท่ากับที่ตนได้กระทำความผิดไป ซึ่งปัจจุบันแม้ว่าการแก้แค้นทดแทนจะได้กระทำลงเช่นเดียวกันกับสมัยก่อน แต่ได้พัฒนามาเป็นแนวคิดที่ว่า การลงโทษจะต้องได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดนั้น และการแก้แค้นทดแทนนั้นจะต้องไม่มากเกินไปกว่าความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับผลร้ายจากการกระทำของผู้กระทำความผิด กล่าวคือ ผู้กระทำความผิดย่อมต้องได้รับการลงโทษ แต่ก็ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับโทษอย่างได้สัดส่วน

2) การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence)

แนวคิดการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งเป็นไปเพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกลับไปกระทำความผิดซ้ำ และปรามมิให้ผู้อื่นในสังคมกระทำความผิดตาม ซึ่งเป็นแนวคิดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามหลักอรรถประโยชน์นิยม โดยมองว่าการลงโทษนั้นจะต้องถูกกำหนดไว้ในระดับที่ร้ายแรงมากพอที่จะทำให้ผู้คนในสังคมเห็นว่าการกระทำความผิดสร้างผลร้ายมากกว่าการไม่กระทำความผิด ตามแนวคิดนี้ การลงโทษร้ายแรงแก่ผู้กระทำความผิดบางคนอาจเกิดขึ้นได้เพื่อข่มขู่ยับยั้งผู้อื่นในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหลักการลงโทษอย่างได้สัดส่วนจึงอาจถูกมองข้ามไป

3) การตัดความสามารถในการกระทำความผิด (Incapacitation)

แนวคิดการตัดความสามารถในการกระทำความผิดนั้นเป็นการมองผู้กระทำความผิดบางรายว่าเป็นบุคคลอันตรายที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่สังคมในอนาคต จึงควรใช้การลงโทษแบบพิเศษแก่ผู้กระทำความผิด เช่น การจำคุกในระยะยาว เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของสังคม วัตถุประสงค์ของการลงโทษนี้ไม่ได้คำนึงถึงสาเหตุในการกระทำความผิดหรือความเป็นไปได้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแต่อย่างใด แต่คำนึงถึงแนวโน้มของความเสี่ยงต่อสาธารณะและการคุ้มครองผู้เสียหาย

4) การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation)

การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดรายบุคคล (individual) ผ่านการบำบัดรักษา การให้คำปรึกษา การพัฒนาพฤติกรรม การฝึกอบรมทักษะต่างๆ เป็นต้น แต่การลงโทษเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูอาจไม่มีผลต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้อื่นในสังคม แนวคิดนี้เป็นการมองการลงโทษว่าเป็นการช่วยเหลืออย่างมีมนุษยธรรมโดยการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูในรูปแบบต่างๆ

ยังเป็นที่ถกเถียง เนื่องจากโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูอาจมีประสิทธิภาพกับผู้กระทำผิดบางประเภทในบางสภาพแวดล้อมเท่านั้น

2.3 ทฤษฎีวิวัฒนาการ

1) ทฤษฎีวิวัฒนาการของอัลเบิร์ต โคเฮน (Albert K. Cohen)

ทฤษฎีวิวัฒนาการของโคเฮน ได้เน้นถึงความสำคัญของค่านิยมทางสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคล ซึ่งชนชั้นในสังคมจะมีค่านิยมและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน อีกทั้งอัลเบิร์ต โคเฮน (Albert K. Cohen) ได้นำสมมติฐานของทฤษฎีความกดดันทางสังคมที่เน้นกรณีมีความกดดันเกิดขึ้นกับชนชั้นบางกลุ่มของสังคม ทำให้พวกเขาตอบโต้โดยการเป็นอาชญากร ซึ่งโคเฮนนำเสนอในประเด็นวัฒนธรรมของแก๊งวัยรุ่น คือเยาวชนวัยรุ่นมักจะกระทำผิดกฎหมายในลักษณะเป็นกลุ่ม โดยไม่กระทำผิดคนเดียว และพฤติกรรมดังกล่าวจะมีลักษณะของการกระทำที่ไม่มีจุดมุ่งหมาย แต่มีพฤติกรรมโหดร้ายและเป็นการแสดงออกถึงการต่อต้านสังคม ลักษณะของพฤติกรรมเช่นนี้ค่อนข้างจะแตกต่างจากอาชญากรรมทั่วไป เนื่องจากอาชญากรรมอื่น ผู้กระทำมักมีวัตถุประสงค์ เช่น ต้องการทรัพย์สิน ต้องการแก้แค้น เป็นต้น โคเฮนเชื่อว่าการกระทำผิดเหล่านี้เป็นการโต้ตอบต่อวัฒนธรรมของสังคมที่ยกย่องและยอมรับในบรรทัดฐานของสังคม โดยมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคม อันเป็นเหตุให้พฤติกรรมอาชญากรรมมีลักษณะที่ส่อไปในทางที่มีเจตนารมณ์ร้าย จากทฤษฎีของโคเฮนนี้นั้นได้แสดงถึงโครงสร้างทางสังคมเป็นรากฐานของพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรืออาชญากรรม โดยเป็นตัวกีดกันไม่ให้ชนชั้นต่ำของสังคมได้รับการยอมรับหรือสถานภาพในสังคมเกิด "การถูกทอดทิ้ง" และนำไปสู่ "การผิดหวังในเรื่องสถานภาพ" เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเกิดการตอบโต้ปรากฏการณ์ทางสังคมโดยการไปรวมตัวกันและสร้างวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ อันมีลักษณะตรงกันข้ามกับวัฒนธรรมหลักของสังคม (พรชัย ชันดีและคณะ, 2558, น. 198-199)

ทฤษฎีของโคเฮน ได้เน้นถึงความสำคัญของค่านิยมทางสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคล ซึ่งชนชั้นในสังคมจะมีค่านิยมและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน เด็กหรือเยาวชนที่มาจาครอบครัวชนชั้นกลาง โคเฮน เรียกว่า “ชนชั้นทำงาน” จะถูกอบรมเลี้ยงดูให้มีความเป็นอยู่ในลักษณะสัจจาดูแลและมีพฤติกรรมก้าวร้าว และถูกปลูกฝังให้มีความมุ่งมั่นถึงการได้รับตอบสนองต่อความพึงพอใจในระยะสั้น โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมาภายหลัง อีกทั้งยังเรียนรู้ถึงการปฏิบัติตามคำสั่งตามค่านิยมที่มีอยู่ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล ความรัก หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นแต่อย่างใด ในทางตรงข้ามเด็กหรือเยาวชนของครอบครัวชนชั้นกลาง จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังค่านิยมและความเป็นอยู่ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับเยาวชนของครอบครัวชนชั้นทำงาน ซึ่งโคเฮนได้สรุปว่าค่านิยมของชนชั้นกลางมีลักษณะดังนี้ คือ (1) ความอยากและความทะเยอทะยาน (2) ความรับผิดชอบ

(3) ความประสบความสำเร็จในการศึกษาและหน้าที่การงานหรืออาชีพ (4) ความรู้จักระงับชั่งใจในความต้องการของตนเอง (5) ความสามารถในการวางแผนระยะยาวและการงบประมาณ (6) ความมีกิริยาจาสุภาพ (7) ความสามารถในการควบคุมความก้าวร้าว (8) การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และ (9) ความเคารพในสิทธิของบุคคลอื่น และโคเฮนได้อ้างว่า สมาชิกของครอบครัวชนชั้นกลางพยายามที่จะให้ค่านิยมนี้ได้รับการยอมรับในสังคม (พรชัย ชันดีและคณะ, 2558, น. 198-199)

ในขณะที่ค่านิยมที่แตกต่างกันเนื่องจากชนชั้นยังมีอยู่ในสังคม ปรากฏว่าค่านิยมของชนชั้นกลางได้รับการยอมรับมากกว่าในสถานศึกษาและถูกใช้เป็นเครื่องมือวัดหรือประเมินผลนักเรียนในสถานศึกษา เมื่อเยาวชนของครอบครัวชนชั้นทำงานได้เข้ามาในสถานศึกษาจะอยู่ในสภาพถูกกดดันและไม่สามารถปรับตัวได้ ในที่สุดเยาวชนที่มาจากครอบครัวชนชั้นทำงานจะประสบกับความล้มเหลวในการศึกษา และจะพัฒนาความรู้สึกต่อต้านค่านิยมของชนชั้นกลาง โคเฮนได้เรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “กระบวนการปฏิเสธต่อสิ่งที่ต้องการแต่ไม่สามารถไขว่คว้าได้” (Reaction Formation) และเยาวชนที่ต่อต้านค่านิยมดังกล่าวจะรวมตัวกันมากขึ้นเพื่อสร้างค่านิยมใหม่ กระบวนการเช่นนี้เป็นการพัฒนาตามธรรมชาติ ที่เยาวชนที่มีปัญหาเดียวกันจะรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง (พรชัย ชันดีและคณะ, 2558, น. 199)

2) ทฤษฎีวิวัฒนาการของโคลวาร์ดและโฮลิน

โคลวาร์ดและโฮลิน (Cloward & Ohlin) ได้นำเสนอทฤษฎีวิวัฒนาการของ โดยมีความเชื่อว่าการที่บุคคลจะกระทำความผิดกฎหมายนั้น นอกจากจะเกิดจากการที่ช่องทางที่ถูกกฎหมายถูกปิดกั้นแล้ว บุคคลนั้นจะต้องอยู่ในสถานะที่สามารถเรียนรู้วิธีการกระทำความผิด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะ ตลอดจนความชำนาญของการกระทำความผิดกฎหมาย แสดงให้เห็นว่าช่องทางที่ผิดกฎหมายก็สามารถถูกปิดกั้นได้เช่นเดียวกันกับช่องทางที่ถูกกฎหมาย โดยโคลวาร์ดและโฮลิน (Cloward & Ohlin) ได้แบ่งแยกรูปแบบการกระทำความผิดหรือวัฒนธรรมออกเป็น 3 รูปแบบ คือ วัฒนธรรมรองอาชญากรรม (Criminal Subculture) วัฒนธรรมขัดแย้ง (Conflict Subculture) และวัฒนธรรมรองหลบหนี (Retreatist Subculture) โดยวัฒนธรรมรองอาชญากรรม (Criminal Subculture) เป็นวัฒนธรรมของกลุ่มที่รวมตัวกันประกอบอาชญากรรมต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม คือ การมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น มีการเรียนรู้รูปแบบอาชญากรรมและรับการถ่ายทอดวัฒนธรรมการกระทำความผิด สำหรับวัฒนธรรมขัดแย้ง (Conflict Subculture) นั้น จะแสดงออกโดยการต่อสู้ระหว่างกลุ่มด้วยกัน สถานภาพหรือชื่อเสียงจะได้มาจากการเป็นบุคคลแข็งแกร่ง ก้าวร้าว การที่ไม่สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการหาเงินทั้งทางสุจริตและทุจริตจึงหันไปรวมกลุ่มกัน และสิ่งที่ทำให้ได้รับการยอมรับ คือ ความรุนแรงและความกล้าหาญในการต่อสู้ระหว่างกลุ่มด้วยกัน นอกจากนี้วัฒนธรรมรูปแบบสุดท้าย คือ การหลบหนี เป็นพฤติกรรมอาชญากรรมของกลุ่มที่ไม่ยอมรับหรือเกลียดชังจุดมุ่งหมายของสังคมที่ต้องการสร้างสถานภาพโดยความมั่นคงทางเศรษฐกิจจึงหลบหนี

หรือปลีกตัวออกจากสังคมไปสร้างวัฒนธรรมใหม่ที่คิดว่าเป็นโลกใหม่ (พรชัย ชันดี และคณะ, 2558, น. 202-203)

กล่าวโดยสรุป หลักการสำคัญของทฤษฎีดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การกระทำผิดของแก๊งเยาวชนเกิดจากการถูกปิดกั้นโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ของสังคม (ความร่ำรวย) และรูปแบบของการกระทำผิดนั้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะและสภาพของชุมชนที่เยาวชนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มนั้นๆ อาศัยอยู่ เนื่องจากสภาพสังคมของชุมชนจะมีวิธีการและรูปแบบของการกระทำผิดกฎหมายที่แตกต่างกัน

2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก

1) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ข้อ 37 ข) กำหนดให้รัฐภาคีต้องใช้วิธีการจับกุม กักขัง จำคุกเด็กในฐานะมาตรการขั้นสุดท้าย และต้องมีระยะเวลาสั้นที่สุด

ข้อ 40 เด็กจะต้องได้รับการปฏิบัติโดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กในวัยนั้น

2) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 กำหนดวิธีปฏิบัติต่อเด็กที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ ดังนี้

มาตรา 132 ในกรณีที่ศาลเห็นว่ายังไม่ควรมีคำพิพากษา ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นๆ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมเด็กนั้น

มาตรา 138 ให้อำนาจศาลในการสั่งคุมความประพฤติเด็ก ในกรณีที่มีคำพิพากษาปล่อยตัวเด็ก แต่ศาลเห็นว่าเด็กนั้นมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิด

มาตรา 142 ให้อำนาจศาลเปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัย เป็นการสั่งตัวเด็กไปฝึกอบรม หรือเปลี่ยนโทษปรับเป็นคุมความประพฤติ

มาตรา 143 ในกรณีที่ศาลสั่งปล่อยตัวระหว่างที่มีการส่งตัวไปฝึกอบรม ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในการควบคุมความประพฤติ

มาตรา 144 ให้อำนาจศาลในการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษได้ แม้ว่าเด็กนั้นจะเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือโทษนั้นเป็นโทษอื่นนอกจากโทษจำคุก หรือศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปี

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมผู้กระทำผิดด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

หลักการทำงานของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

สมนทิพย์ จิตสว่าง และฐิติยา เพชรมณี (2550) ให้ความหมายของคำว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) หมายถึง อุปกรณ์ในการควบคุมผู้กระทำผิด ซึ่งประกอบด้วยตัวอุปกรณ์ส่งสัญญาณ (Transmitter Device) ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะนิยมใช้ติดตัวผู้กระทำผิดมีลักษณะคล้ายนาฬิกาข้อมือหรือสายหนังรัดข้อมือข้อเท้า ตัวอุปกรณ์รับสัญญาณ (Receiver Unit) และศูนย์ควบคุมกลาง (Monitoring Center) ซึ่งทำหน้าที่ในการควบคุมและสอดส่องตัวผู้กระทำผิดให้อยู่ภายในสถานที่และเวลาที่กำหนด เช่น การควบคุมตัวในบ้าน สถานที่พักอาศัย หรือสถานที่อื่นๆ ที่มีความเหมาะสมแทนการจำคุกผู้กระทำผิดในเรือนจำ เทคโนโลยีการควบคุมผู้กระทำผิดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) ถูกคิดค้นขึ้นในช่วง ปี 1960 – 1970 โดยเป็นส่วนหนึ่งจากการคิดค้นของ Dr. Ralph Schwitzgebel คณะกรรมการในการทดลองด้านจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ซึ่งต้องการประดิษฐ์อุปกรณ์ที่มีประโยชน์ต่อสังคม มีราคาไม่แพงและสามารถใช้เป็นทางเลือกสำหรับผู้กระทำผิดอันจะมีประโยชน์ต่อบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและสังคมทั่วไป ใน ค.ศ.1964 Dr. Ralph Schwitzgebel พัฒนาวิทยุที่ส่งข้อมูลโดยบุคคลสามารถสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าวได้ โดยมีความสามารถในการส่งสัญญาณเป็นระยะทาง 400 เมตร และสามารถกำหนดสถานที่ตั้งของผู้ที่สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าวได้ อุปกรณ์ดังกล่าวมีการจดสิทธิบัตรใน ค.ศ. 1969 แต่นำมาใช้จริงจริงหลังจากนั้นประมาณ 20 ปี ได้มีการนำเทคโนโลยีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการควบคุมตัวผู้กระทำผิดในประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา สหราชอาณาจักร และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นสำคัญ ใน ค.ศ. 1977 ผู้พิพากษา (Jack Love) ชาวอเมริกันในเมือง Albuquerqe มลรัฐนิวเม็กซิโก ได้รับแรงกระตุ้นจากการตูน Spiderman (ไอ้แมงมุม) ในการนำอุปกรณ์ที่สามารถติดตามผู้กระทำผิดมาใช้ และชักชวนให้ผู้เชี่ยวชาญ (Michael Goss) ของบริษัทในการออกแบบและผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ใน ค.ศ.1983 จึงกล่าวได้ว่า ผู้พิพากษา Jack Love พิพากษาคดีให้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้สำหรับผู้กระทำผิดเป็นคนแรก ในเมือง Albuquerqe โดยให้ติดเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษเพื่อเฝ้าติดตามพฤติกรรม หลังจากนั้นก็มีการนำแนวคิดในการใช้ที่อยู่อาศัยเป็นที่ควบคุมผู้กระทำผิดโดยอาศัยระบบอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาช่วย เพื่อช่วยลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน รวมทั้งเป็นการให้โอกาสผู้กระทำผิดได้ใช้ชีวิตในชุมชนได้อย่างปกติ ซึ่งต่อมาเมือง Palm Beach และ Florida ได้พัฒนาการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในการนำไปใช้สำหรับผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษ ตลอดจนการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการลดความแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และรู้จักกันในนามของ

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ติดตามอย่างใกล้ชิด (tagging) โครงการในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการควบคุมผู้กระทำผิดมี การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการนำมาใช้เป็นจำนวนมากในสหรัฐอเมริกา ดังจะเห็นได้จากใน ค.ศ. 1988 มีผู้กระทำผิดจำนวน 2,300 คน ในจำนวน 32 มลรัฐที่ถูกควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ต่อมาหลังจากนั้นเป็นเวลา 10 ปี มีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมผู้กระทำผิดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากในเดือนมกราคม ค.ศ.1998 มีผู้กระทำผิดที่ถูกควบคุมด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 95,000 คน และต่อมามีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากถึง 40 เท่า นอกจากนี้ ในปัจจุบันมีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมผู้กระทำผิดทุกมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งต่อมามาตรการดังกล่าวนี้ได้รับความนิยมกันมากในประเทศออสเตรเลียและประเทศในแถบยุโรป

การควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สามารถมีได้ใน 3 ขั้นตอน โดยก่อนศาลมีคำพิพากษา (Pre-Trial) ส่วนใหญ่จะใช้กับจำเลยที่ได้รับอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวเพื่อความสะดวกในการติดตามตัวมาศาลตามกำหนด ในขณะเดียวกันเป็นการช่วยป้องกันอาชญากรรมอื่นได้อีกด้วย การควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในขั้นตอนนี้จะใช้แพร่หลายอยู่ในประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา การใช้แทนการลงโทษจำคุก (Primary Sentencing) เป็นขั้นตอนที่ศาลสั่งลงโทษผู้กระทำผิดแทนการลงโทษจำคุกในเรือนจำหรือทัณฑสถาน โดยเปลี่ยนเป็นควบคุมตัวที่บ้านแทน การควบคุมตัวด้วยวิธีนี้ใช้แพร่หลายอยู่ในสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และการใช้ภายหลังจำคุก มารยะหนึ่งแล้ว (Post-Prison) เป็นขั้นตอนที่ใช้เพื่อการเตรียมตัวระยะสุดท้ายของโทษจำคุก โดยวิธีการพักโทษ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดกลับสู่สังคมได้อย่างปกติสุข การควบคุมตัวด้วยวิธีนี้ใช้แพร่หลายอยู่ ในประเทศอังกฤษ ประเทศนิวซีแลนด์ การควบคุมตัวผู้กระทำผิดด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในกระบวนการทางยุติธรรมทางอาญามีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อการควบคุม (Detention) ผู้กระทำผิดในสถานที่ที่กำหนด 2) เพื่อการจำกัด (Restriction) บุคคลมิให้เข้าไปในพื้นที่ที่กำหนด หรือมิให้เข้าถึงตัวเหยื่อหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี 3) เพื่อการสังเกตเฝ้าระวัง (Surveillance) ให้เจ้าหน้าที่สามารถติดตามเคลื่อนไหวผู้กระทำผิดได้ตลอดเวลา ระบบอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวสามารถแบ่งได้เป็นสามประเภทดังนี้

1) ระบบรอการตรวจสอบ (Passive System) เป็นระบบที่ผู้กระทำผิดจะถูกติดตามจากเจ้าพนักงานทางโทรศัพท์เพื่อตรวจสอบว่าผู้กระทำผิดอยู่ในสถานที่ที่กำหนดไว้หรือไม่ ใช้เพื่อการควบคุมตัวเท่านั้น วิธีการคือผู้กระทำผิดที่ถูกควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต้องติดต่อไปที่ศูนย์ควบคุมระบบ โดยการโทรศัพท์คุยกับเจ้าพนักงานโดยตรง

2) ระบบเชิงรุก (Active System) เป็นระบบที่ผู้ถูกควบคุมต้องสวมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถส่งสัญญาณ และมีอุปกรณ์ส่งต่อสัญญาณตั้งไว้ที่บ้านเพื่อส่งสัญญาณไปที่ศูนย์ควบคุมกลาง

โดยระบบนี้จะใช้เพื่อการควบคุม จำกัด และการสังเกตเฝ้าระวัง ถ้าผู้ถูกควบคุมออกนอกพื้นที่ที่กำหนดไว้ สัญญาณเตือนจะส่งไปยังผู้ถูกควบคุมตลอดเวลา

3) ระบบการหาตำแหน่งโดยใช้ดาวเทียม (Global Positioning System) ระบบนี้จะติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ที่ตัวผู้ถูกควบคุม และใช้ดาวเทียมร่วมกับสถานีพื้นดินในการตรวจหาตำแหน่งผู้ถูกควบคุม โดยระบบนี้จะใช้เพื่อควบคุม จำกัด และการสังเกตเฝ้าระวัง ซึ่งสามารถใช้ควบคุมตัวได้ตลอดเวลาที่มีประสิทธิภาพสูง แต่มีราคาแพง รวมทั้งอุปกรณ์ที่ติดตัวผู้กระทำผิดตกง่าย และการซ่อมแซมหรือหาเครื่องใหม่ทดแทนมีราคาแพง

รูปแบบของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) อุปกรณ์ส่งสัญญาณ (Transmitter Device) เป็นอุปกรณ์ที่สวมใส่กับข้อมือ ข้อเท้า มีลักษณะคล้ายนาฬิกา มีคุณสมบัติในการส่งสัญญาณว่าผู้กระทำผิดอยู่ที่ไหนและประสิทธิภาพดังนี้ มีขนาดเล็ก มีระบบป้องกันน้ำและการสั่นสะเทือนสามารถสวมใส่ทำงานได้ อาบน้ำได้ มีระบบป้องกันการทำลาย และทนทาน 2) อุปกรณ์รับสัญญาณ (Receiver Unit) เป็นอุปกรณ์ที่ติดตั้งที่บ้านหรือสถานที่ทำงานของผู้กระทำผิด เรียกว่า ระบบ HMD (Home Monitoring Devices) เพื่อส่งสัญญาณไปยังศูนย์ควบคุมว่าผู้กระทำผิดได้สวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตลอดเวลา โดยต้องใช้โทรศัพท์และอุปกรณ์เชื่อมต่อประกอบด้วย ความสามารถในการรายงานโดยไม่จำเป็นต้องใช้กระแสไฟฟ้า หน่วยความจำสำรองที่สามารถรายงานตัว แบตเตอรี่สำรองอย่างน้อย 48 ชั่วโมงกรณีกระแสไฟฟ้าดับ มีการป้องกันน้ำหรือสัตว์ที่เข้าไปทำลายรบกวนอุปกรณ์ มีสายอากาศสำหรับป้องกันผู้กระทำผิดทำลาย ระบบ HMD นี้ใช้กระแสไฟฟ้าอย่างน้อย 120 โวลต์ มีขนาดเพียง 5 ปอนด์ 3) ศูนย์ควบคุมกลาง (Monitoring Center) เป็นศูนย์ควบคุมเพื่อตรวจสอบและรับรายงานการทำงาน of อุปกรณ์ส่งสัญญาณและอุปกรณ์รับสัญญาณ นอกจากนี้มีเครื่องตรวจรับสัญญาณเคลื่อนที่ (Field Management Unit : FMU) ทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมผู้กระทำผิดของเจ้าหน้าที่สายตรวจด้วยอุปกรณ์และระบบของการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ในปัจจุบัน

สมนทิพย์ จิตสว่าง และฐิตียา เพชรมณี (2550) ได้กล่าวถึง อุปกรณ์และระบบของการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ในปัจจุบัน ประกอบด้วยสายรัดข้อมือประเภท FMD (Ankle Bracelet (Traditional - FMD)) สายรัดข้อมือที่ผู้กระทำผิดใช้ในการสวมใส่ประกอบกับสัญญาณวิทยุ จะทำงานคู่กับอุปกรณ์ในการติดตามผู้กระทำผิด Field Monitoring Device (FMD) ซึ่งรับสัญญาณจากโทรศัพท์ที่บ้านของผู้กระทำผิด โดยอุปกรณ์ในการติดตามตัวผู้กระทำผิด (FMD) จะใช้สัญญาณวิทยุ ซึ่งอุปกรณ์ (FMD) จะส่งสัญญาณเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของผู้กระทำผิด (ไม่ว่าผู้กระทำผิดจะอยู่ที่บ้านหรือไม่) ไปยังศูนย์ควบคุมส่วนกลาง หลังจากที่คุณ์ควบคุมส่วนกลางได้รับสัญญาณแล้วจะส่งสัญญาณเตือนไปยังผู้กระทำผิด หากผู้กระทำผิดไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนดจะแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ทำการควบคุมผู้กระทำผิด สายรัดข้อมือประเภท Cell Unit (Ankle Bracelet (Cell Unit)) สายรัด

ข้อมือและวิฤที่ำหน้าทึในการส่งสัญญาณที่สวมข้อมือผู้กระทำผิด มีการทำงานที่เชื่อมต่อกับระบบรับสัญญาณ (Cell Unit) ที่ติดตั้งไว้ในสถานที่อยู่อาศัยของผู้กระทำผิด ซึ่งระบบนี้ได้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระบบรับสัญญาณแทนที่ใช้โทรศัพท์แบบสายจากสถานที่พักอาศัยของผู้กระทำผิด ซึ่งระบบการส่งสัญญาณยังคงใช้ระบบสัญญาณวิทยุเช่นเดียวกับอุปกรณ์ประเภทแรก ซึ่งอุปกรณ์ (Cell Unit) จะส่งสัญญาณเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของผู้กระทำผิด (ไม่ว่าผู้กระทำผิดจะอยู่ที่บ้านหรือไม่) นอกจากนี้ อุปกรณ์ Cell Unit จะมีอุปกรณ์ในการตรวจสอบสถานที่ของผู้กระทำผิดไม่ให้มีการออกนอกสถานที่ที่กำหนด ถ้าผู้ถูกควบคุมไม่อยู่ในสถานที่ที่กำหนด อุปกรณ์ Cell Unit จะส่งสัญญาณไปยังศูนย์ควบคุมส่วนกลาง หลังจากทีศูนย์ควบคุมส่วนกลางได้รับสัญญาณแล้วจะส่งสัญญาณเตือนไปยังผู้กระทำผิด หากผู้กระทำผิดไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนด และแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ที่ทำการควบคุมผู้กระทำผิดสายรัดข้อมือที่มีอุปกรณ์ Cell Unit จึงมีประโยชน์ ในการลดข้อจำกัดของผู้กระทำผิดในกรณีที่ไม่มืโทรศัพท์หรือ กรณีที่อาศัยอยู่ในสถานที่อื่น ๆ ที่ไม่ใช้บ้าน แสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 หลักการทำงานของระบบอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

อุปกรณ์ในการตรวจสอบการดื่มสุรา Alcohol Monitoring (SCRAM) อุปกรณ์ในการตรวจสอบ การดื่มสุรา Alcohol Monitoring (SCRAM : Security Continuous Remote Alcohol Monitor) เป็นอุปกรณ์ที่ป้องกันการทำลาย และป้องกันน้ำ ใช้ในการรัดข้อเท้าของผู้กระทำผิด เป็นอุปกรณ์ที่มีความไวต่อผิวหนัง สามารถตรวจสอบการเสพยาได้ถึง 48 ครั้งต่อวัน โดย (SCRAM) จะแจ้งไปยังข้อมูลไปยังเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ควบคุมผ่านทางอุปกรณ์ที่ใช้ที่บ้านพักหรือสถานที่อยู่อาศัยของผู้ถูกควบคุมการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมผู้กระทำผิดมีระบบในการป้องกันการดื่มสุราของผู้ถูกควบคุมเช่นเดียวกับการถูกควบคุมในเรือนจำได้เช่นเดียวกันโดยจะมีการสุ่มตรวจการดื่มสุรา หรือ การตรวจในโอกาสพิเศษ เช่น การกลับเข้าบ้านในช่วงเวลาพิเศษ มากกว่าการตรวจ

เป็นกิจวัตรประจำวันอย่างไรก็ตามบางบริษัทที่มีการเสนอขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อาจเสนอขายเทคโนโลยีที่สามารถเห็นภาพของผู้ถูกควบคุมโดยผ่านโทรศัพท์ซึ่งผู้กระทำผิดสามารถยืนยันได้ว่าตนเองอยู่ที่บ้านโดยการโทรศัพท์ที่มีภาพของตัวเองปรากฏผ่านไปยังศูนย์ที่ควบคุมถ้าผู้กระทำผิดที่ถูกตรวจสอบปรากฏว่ามีผลการดื่มสุรา อุปกรณ์รับสัญญาณจะแจ้งการเตือนไปยังหน่วยควบคุมส่วนกลางในการละเมิดกฎ และศูนย์กลางการควบคุมจะส่งข้อความเตือนไปยังผู้กระทำผิด ถ้าผลการอ่านปรากฏว่ามีแอลกอฮอล์ในเส้นเลือด เจ้าหน้าที่จะไปยังบ้านพักของผู้ถูกควบคุมตัวเพื่อไปตรวจสอบระดับแอลกอฮอล์ในเส้นเลือดอีกครั้ง อุปกรณ์ในการตรวจสอบแอลกอฮอล์ประกอบด้วยอุปกรณ์ในการตรวจลมหายใจ ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ 5 ถึง 7 วินาที เพื่อให้แน่ใจว่าผู้กระทำผิดได้เป่าลมจากปอด ไม่ใช่เป็นเพียงการเป่าลมหายใจจากปากเท่านั้น เนื่องจากการตรวจลมหายใจจากระดับปอดที่ลึกลงไปกว่าปากจะทำให้การตรวจมีความถูกต้องมากขึ้น และเข้ากันได้กับระบบอุปกรณ์รับสัญญาณ โดยสามารถตรวจพบการทำลายอุปกรณ์ได้ ซึ่งเป็นโปรแกรมที่สามารถทำได้ง่าย และอนุญาตให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้หากมีความจำเป็นเป็นอุปกรณ์ที่ได้รับอนุญาตจากกฎหมายและมีความแม่นยำในการตรวจสอบการดื่มสุราของผู้กระทำผิดระบบการหาตำแหน่งโดยใช้ดาวเทียม GPS (Global Positioning System) Active and Passive เป็นระบบที่ติดอุปกรณ์เคลื่อนที่ไว้กับตัวผู้กระทำผิดและใช้ดาวเทียมร่วมกับสถานีภาคพื้นดินในการตรวจหาตำแหน่งของผู้ต้องขัง โดยระบบนี้จะใช้เพื่อการควบคุม จำกัด และสังเกตเฝ้าระวัง โดยระบบ The Global positioning system (GPS) ได้ถูกนำมาใช้ในระบบทหาร ซึ่งได้ประยุกต์ใช้ในการควบคุมผู้กระทำผิดที่สามารถติดตามตัวได้ 24 ชั่วโมง สามารถติดตามตัวได้ว่าผู้กระทำผิดอยู่ที่บ้านหรือสถานที่ที่เหมาะสมหรือไม่ ระบบนี้ประกอบด้วยระบบการตรวจสอบ (Passive System) ผู้กระทำผิดที่ถูกควบคุมจะสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ข้อเท้า โดยใช้ระบบ Passive จะมีอุปกรณ์ TU (Tracking Unit) ที่คอยติดตามตัวไปด้วย โดยข้อมูลของสถานที่ของผู้กระทำผิดจะถูกส่งไปยังหน่วยควบคุมส่วนกลาง เมื่อผู้กระทำผิดได้กลับไปถึงบ้านหรือสถานที่พักอาศัย หรือนำอุปกรณ์ดังกล่าวไปชาร์จไฟ เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ควบคุมจึงสามารถตรวจสอบสถานที่ที่ผู้กระทำผิดได้ไปในแต่ละวันว่ามีการ ละเมิดกฎที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งระบบ Passive จะมีความเหมาะสมกับผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงน้อยในการควบคุมหรือเหมาะสมกับผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงใน การควบคุมมากกว่าการควบคุมด้วยสายรัดข้อมือ (Ankle Bracelet (Traditional - FMD)-ระบบเชิงรุก (Active System) ผู้กระทำผิดที่ถูกควบคุมจะสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ข้อเท้า โดยใช้ระบบ Active จะมีอุปกรณ์ PTU (Portable Tracking Unit) ที่คอยติดตามตัวไปด้วย ซึ่งผู้กระทำผิดจะห่างจากอุปกรณ์ดังกล่าวได้ไม่เกิน 50 ฟุต ตลอดเวลา โดยจะมีการส่งสัญญาณ จากดาวเทียมมายัง PTU ซึ่งเป็นอุปกรณ์ในการรับสัญญาณเพื่อคำนวณส่งสัญญาณตำแหน่งของผู้กระทำผิด และ PTU จะส่งสัญญาณต่อไปยังหน่วยควบคุมส่วนกลาง เจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่คุมประพฤติจึงสามารถทราบตำแหน่งของผู้กระทำผิดได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยเฉพาะ หาก

ผู้กระทำผิดได้เข้าไปยังบริเวณที่ต้องห้าม เช่น บ้านหรือสถานที่ทำงานของเหยื่อ สถานที่บันเทิงที่ไม่เหมาะสม เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่คุมประพฤติจะเตือนไปยังผู้กระทำผิด ซึ่งหากยังมีการฝ่าฝืนยังคงรื้อกล้าเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวจะมีการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไปการพิสูจน์ตำแหน่งที่ตั้ง (Location Verification Units) ระบบการพิสูจน์ตำแหน่งที่ตั้ง (Location Verification Units) เป็นระบบที่เจ้าหน้าที่สามารถติดตามตำแหน่งผู้กระทำผิด ภายในระยะทาง 300 ฟุต โดยเจ้าหน้าที่คุมประพฤติสามารถจอตลอดใกล้สถานที่ที่ผู้กระทำผิดอาศัยอยู่ เช่น ที่บ้าน สถานที่ทำงาน และสามารถตรวจสอบภายในระยะทาง 300 ฟุต ว่าผู้กระทำผิดได้อาศัยอยู่ในสถานที่ที่กำหนดหรือไม่ โดยเจ้าหน้าที่ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบด้วยสายตา หากไม่มีความจำเป็น โดยเจ้าหน้าที่ในการคุมประพฤติสามารถติดตั้งอุปกรณ์ในการตรวจสอบตำแหน่งของผู้กระทำผิดไว้ที่ยานพาหนะ ซึ่งสามารถรับสัญญาณจากเครื่องควบคุมที่ผู้กระทำผิดสวมใส่ที่ข้อเท้า ตัวอย่างการพิสูจน์ตำแหน่งที่ตั้งด้วยเสียงระบบการตรวจสอบด้วยเสียงเป็นสิ่งสำคัญต่อการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมผู้กระทำผิด ซึ่งการติดตั้งระบบนี้จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการติดตั้ง แต่ในระยะเริ่มต้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยระบบนี้สามารถตรวจสอบผู้กระทำผิดได้โดยไม่จำกัดปริมาณครั้งในแต่ละวัน และสามารถตรวจสอบได้เป็นระยะทางที่ไกล เมื่อผู้กระทำผิดเข้าสู่ระบบการควบคุม จะมีการบันทึกเสียงของผู้กระทำผิด ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ “voice print” และจะเก็บไว้ที่ หน่วยควบคุมกลาง โดยจะให้ผู้กระทำผิดได้พูดประโยค หรือคำสั้น ๆ เนื่องจากการพูดเพียงคำเดียวอาจทำให้การตรวจสอบไม่ถูกต้อง ในระหว่างการพูดไปยังหน่วยควบคุมศูนย์กลางจะมีการเปรียบเทียบความเหมือนของเสียงที่ได้บันทึกไว้นอกจากนี้จากการติดต่อไปยังหน่วยควบคุมโดยการใช้เสียงยังทำให้สามารถวิเคราะห์เสียงข้างเคียงได้ว่าผู้กระทำผิดได้อยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมหรือไม่ ผู้กระทำผิดจะต้องแจ้งต่อศูนย์การควบคุม หรือจะได้รับการแจ้งให้อยู่ในสถานที่ที่มีความเหมาะสม จะมีการให้ผู้กระทำผิดได้พูด เช่น วันเกิด หรือ เวลาของวัน หรือ คำซ้ำในวลี หรือประโยคที่ได้บันทึกเสียงไว้ ถ้าผู้กระทำผิดได้ให้ข้อมูลส่วนตัวไม่ถูกต้อง หรือวลีหรือประโยคที่พูดไม่สอดคล้องกับที่ได้บันทึกเสียงไว้ ผู้กระทำผิดได้แสดงให้เห็นถึงการละเมิดกฎที่ได้กำหนดและหน่วยควบคุมกลางจะแจ้งให้ผู้กระทำผิดทราบ อย่างไรก็ตาม ระบบนี้จะให้โอกาสผู้กระทำผิดในการทดสอบจำนวนสองครั้งก่อนจะมีการเตือนจากหน่วยควบคุม เพื่อป้องกันความผิดพลาดของเสียงที่เกิดจากการไม่สบาย เป็นหวัด หรือกำลังเดิน และถ้าผู้กระทำผิดไม่โทรศัพท์กลับไปยังหน่วยควบคุม ทางศูนย์จะโทรศัพท์กลับไปยังผู้กระทำผิด ระบบการพิสูจน์ปัสสาวะ : Urinalysis (UA) เป็นระบบที่ใช้ในการตรวจสอบปัสสาวะของผู้กระทำผิด ในกรณีที่ผู้กระทำผิดเคยมีประวัติเสพยาเสพติด หรือเคยกระทำผิดในการเสพยาเสพติดในระหว่างการควบคุมด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรมที่ใช้ในการควบคุมผู้กระทำผิดด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับโปรแกรมในการควบคุมผู้กระทำผิดด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถแบ่งระยะการใช้ได้ ดังนี้ คือ (สมุนทิพย์ จิตสว่าง และ จุฑิยา เพชรมนี, 2550)

ระยะที่ 1 คือ การใช้เพจเจอร์ (Pager) เป็นการกำหนดข้อกำหนดให้ผู้กระทำผิดจะต้องตอบการส่งข้อความผ่านเพจเจอร์ (Pager) ภายในระยะเวลา 10 นาทีหลังจากที่ได้รับข้อความต่อเจ้าหน้าที่คุมความประพฤติ นอกจากนี้ผู้กระทำผิดจะต้องกำหนดตารางเวลาในการขึ้นศาล ในการให้เจ้าหน้าที่คุมประพฤติเข้าเยี่ยมโดยผู้กระทำผิดจะต้องได้รับการเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่คุมประพฤติอาทิตย์ละ 1 ครั้ง และการเยี่ยม ซึ่งไม่ได้กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการเยี่ยม นอกจากนี้ผู้กระทำผิดจะได้รับการชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ผ่านทางเพจเจอร์ (Pager) ผู้กระทำผิดจะต้องอยู่ในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในตารางเวลาเท่านั้น ยกเว้น การพบแพทย์ในกรณีฉุกเฉิน หรือ กรณีเกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเจ้าหน้าที่คุมประพฤติจะอธิบายกระบวนการทั้งหมด โดยผู้กระทำผิดจะต้องมีการเขียนตารางเวลาให้แก่เจ้าหน้าที่คุมประพฤติ ผู้กระทำผิดจะต้องแจ้งกลับไปยังเจ้าหน้าที่ภายใน 24 ชั่วโมง หากตำรวจต้องการตรวจสอบ นอกจากนี้ผู้กระทำผิดจะต้องทำตามคำสั่งของศาล ปฏิบัติตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ จะต้องไม่เสพยาหรือยาเสพติด โดยจะมีการสุ่มตรวจปัสสาวะ ซึ่งในการสุ่มตรวจแต่ละครั้งผู้กระทำผิดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ผู้กระทำผิดจะถูกสุ่มตรวจที่บ้านพักหรือสถานที่ทำงาน ผู้กระทำผิดจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมทั้งหมดเป็นเงินสดหรือบัตรเครดิต และจะต้องไม่ทำให้อุปกรณ์เกิดความเสียหาย ซึ่งหากมีความเสียหายที่เกิดขึ้นผู้กระทำผิดจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายทั้งหมด ถ้าหากการใช้ระบบนี้ล้มเหลวโดยผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตามกฎจะถูกส่งไปควบคุมยังเรือนจำต่อไป และผู้กระทำผิดจะต้องคืนอุปกรณ์ทั้งหมด หากไม่คืนจะถือว่ามีความผิดฐาน ขโมยทรัพย์สิน

ระยะที่ 2 คือ การจำกัดบริเวณ (Restrict : FMD) มีการกำหนดกฎและข้อตกลงร่วมกันให้ผู้กระทำผิดอยู่ในบริเวณสถานที่และเวลาที่กำหนด โดยมีการกำหนดให้สามารถทำงาน เรียนหนังสือ พบแพทย์ และ ไปศาลได้ตามตารางเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ผู้กระทำผิดจะต้องกำหนดตารางเวลาในการขึ้นศาลและการให้เจ้าหน้าที่เข้าเยี่ยม ผู้กระทำผิดจะได้รับการเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่คุมประพฤติอาทิตย์ละหนึ่งครั้งและภายหลังเมื่อกลับจากศาล ผู้กระทำผิดจะต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ จะต้องยึดมั่นในข้อกำหนดไม่ให้ออกนอกสถานที่ภายในระยะเวลาที่กำหนดยกเว้นกรณีที่ต้องพบแพทย์ฉุกเฉิน และเมื่อเกิดปัญหาการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างถูกคุมประพฤติด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้กระทำผิดสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรกรณีที่ต้องออกนอกพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน ผู้กระทำผิดจะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่คุมประพฤติตลอด 24 ชั่วโมง

ระยะที่ 3 คือ การใช้ curfew มีการกำหนดกฎและข้อตกลงร่วมกันให้ผู้กระทำผิดอยู่ในบริเวณสถานที่และเวลาที่กำหนดโดยมีการกำหนดให้สามารถทำงาน เรียนหนังสือ พบแพทย์ และไปศาลได้ตามตารางเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ผู้กระทำผิดจะต้องกำหนดตารางเวลาในการขึ้นศาลและการให้เจ้าหน้าที่เข้าเยี่ยม ผู้กระทำผิดจะได้รับการเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่คุมประพฤติอาทิตย์ละหนึ่งครั้ง

และภายหลังเมื่อกลับจากศาล ผู้กระทำผิดจะต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ จะต้องยึดมั่นในข้อกำหนดไม่ให้ออกนอกสถานที่ภายในระยะเวลาที่กำหนด ยกเว้นกรณีที่ต้องพบแพทย์ฉุกเฉิน และเมื่อเกิดปัญหาการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างถูกคุมประพฤติด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้กระทำผิดสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรกรณีที่ต้องออกนอกพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน ผู้กระทำผิดจะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่คุมประพฤติตลอด 24 ชั่วโมง เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการติดต่อนอกจากนี้ ผู้กระทำผิดสามารถเข้าร่วมในโปรแกรมต่าง ๆ ตามที่ศาลสั่งหรือตามความเหมาะสม เช่น การบำบัด การจัดการศึกษา หรือการตรวจสอบการใช้สารเสพติด ผู้กระทำผิดจะต้องไม่แจ้งข้อมูลที่ผิดแก่เจ้าหน้าที่ และผู้กระทำผิดจะต้องเชื่อฟังข้อกำหนดของกฎหมายในพื้นที่ของประเทศ จะต้องไม่เสพสุราหรือยาเสพติด นอกจากนี้ จะได้รับการสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม โดยผู้กระทำผิดจะต้องเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการสุ่มตรวจในแต่ละครั้ง รวมทั้งผู้กระทำผิดจะได้รับการสุ่มตรวจที่บ้านพักและสถานที่ทำงาน ผู้กระทำผิดจะต้องไม่ทำลายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้กระทำผิดจะต้องจ่ายเงินค่าธรรมเนียมเป็นเงินสด หรือบัตรเครดิต และจะต้องไม่ทำให้อุปกรณ์เกิดความเสียหาย ซึ่งหากมีความเสียหายที่เกิดขึ้นผู้กระทำผิดจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายทั้งหมด หากการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวล้มเหลวโดยผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตามกฎจะถูกส่งไปควบคุมยังเรือนจำต่อไป และผู้กระทำผิดจะต้องคืนอุปกรณ์ทั้งหมด หากไม่คืนจะถือว่ามีความผิดฐานขโมยทรัพย์สิน

ระยะที่ 4 คือ การใช้ระบบ Passive มีการกำหนดกฎและข้อตกลงร่วมกันให้ผู้กระทำผิดอยู่ในบริเวณสถานที่และเวลาที่กำหนด โดยมีการกำหนดให้สามารถทำงาน เรียนหนังสือ พบแพทย์ และไปศาลได้ตามตารางเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ผู้กระทำผิดจะต้องกำหนดตารางเวลาในการขึ้นศาลและการให้เจ้าหน้าที่เข้าเยี่ยม ผู้กระทำผิดจะได้รับการเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่คุมประพฤติอาทิตย์ละหนึ่งครั้งและภายหลังเมื่อกลับจากศาล ผู้กระทำผิดจะต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ จะต้องยึดมั่นในข้อกำหนดไม่ให้ออกนอกสถานที่ภายในระยะเวลาที่กำหนด ยกเว้นกรณีที่ต้องพบแพทย์ฉุกเฉิน และเมื่อเกิดปัญหาการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างถูกคุมประพฤติด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้กระทำผิดสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรกรณีที่ต้องออกนอกพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน ผู้กระทำผิดจะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่คุมประพฤติตลอด 24 ชั่วโมง เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการติดต่อนอกจากนี้ผู้กระทำผิดสามารถเข้าร่วมในโปรแกรมต่าง ๆ ตามที่ศาลสั่งหรือตามความเหมาะสม เช่น การบำบัด การจัดการศึกษา หรือการตรวจสอบการใช้สารเสพติด ผู้กระทำผิดจะต้องไม่แจ้งข้อมูลที่ผิดแก่เจ้าหน้าที่ และผู้กระทำผิดจะต้องเชื่อฟังข้อกำหนดของกฎหมายในพื้นที่ประเทศ จะต้องไม่เสพสุราหรือยาเสพติด นอกจากนี้ จะได้รับการสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม โดยผู้กระทำผิดจะต้องเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการสุ่มตรวจในแต่ละครั้ง รวมทั้งผู้กระทำผิด

จะได้รับการคุ้มครองที่บ้านพักและสถานที่ทำงาน ผู้กระทำผิดจะต้องไม่ทำลายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้กระทำผิดจะต้องจ่ายเงินค่าธรรมเนียมเป็นเงินสด หรือบัตรเครดิต และจะต้องไม่ทำให้อุปกรณ์เกิดความเสียหาย ซึ่งหากมีความเสียหายที่เกิดขึ้นผู้กระทำผิดจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายทั้งหมด หากการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวล้มเหลวโดยผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตามกฎจะถูกส่งไปควบคุมยังเรือนจำต่อไป และผู้กระทำผิดจะต้องคืนอุปกรณ์ทั้งหมด หากไม่คืนจะถือว่ามีความผิดฐานขโมยทรัพย์สิน

ระยะที่ 5 คือ การใช้ระบบ Active มีการกำหนดกฎและข้อตกลงร่วมกันให้ผู้กระทำผิดอยู่ในบริเวณสถานที่และเวลาที่กำหนดผู้กระทำผิดจะต้องโทรศัพท์กลับไปยังเจ้าหน้าที่คุมประพฤติทันทีถ้าเจ้าหน้าที่มีปัญหาข้อสงสัย หรือปัญหาเกี่ยวกับกฎระเบียบหรืออุปกรณ์ ผู้กระทำผิดจะต้องยอมรับกฎข้อห้ามออกนอกพื้นที่และเวลาที่กำหนด ผู้กระทำผิดจะต้องอยู่ห่างจากพื้นที่ที่กำหนด ประมาณ 1,000 ฟุตตลอดเวลา และผู้กระทำผิดจะต้องไม่เข้าไปในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด หากไม่ได้รับอนุญาตจากศาลและเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ ผู้กระทำผิดจะต้องติดต่อกับทันทีหากได้รับข้อความที่ส่งผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือผ่านทางโทรศัพท์ นอกจากนี้ ผู้กระทำผิดสามารถเข้าร่วมในโปรแกรมต่างๆ ตามที่ศาลสั่งหรือตามความเหมาะสม เช่น การบำบัด การจัดการศึกษา หรือการตรวจสอบการใช้สารเสพติดโดยผู้กระทำผิดจะจัดทำตารางแสดงเวลาในการขึ้นศาลและเวลาในการกำหนดการเยี่ยมของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ ผู้กระทำผิดจะได้รับการชี้แจงในการปฏิบัติตนในกรณีฉุกเฉิน หรือการปฏิบัติที่ไม่ควรปฏิบัติ และผู้กระทำผิดจะต้องแสดงบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีที่ต้องออกนอกพื้นที่หรือเวลาที่นอกเหนือจากตารางที่กำหนดในกรณีฉุกเฉิน และผู้กระทำผิดจะต้องทำความเข้าใจยินยอมให้มีการโทรศัพท์หานายจ้างได้ในกรณีที่ผู้กระทำผิดไม่ได้ไปทำงานในพื้นที่ตามตารางที่กำหนด ผู้กระทำผิดจะต้องอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่คุมประพฤติสามารถไปเยี่ยมบ้านและสถานที่ทำงานได้

ตัวอย่างการใช้ในต่างประเทศ : เยอรมนี อังกฤษ สิงคโปร์

(1) การใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในประเทศเยอรมนี

ในประเทศเยอรมนีจะมีการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวสองรูปแบบ ได้แก่ กำไลข้อเท้าอิเล็กทรอนิกส์ (Elektronische Fußfessel, EFF) ที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงโทษจำคุก กับ กำไลข้อเท้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดที่ศาลสั่งให้ใช้มาตรการฟื้นฟูและคุ้มครอง (Elektronische Aufenthaltsüberwachung im Rahmen der Führungsaufsicht, EAÜ) ตามมาตรา 68 และ 68b แห่งประมวลกฎหมายอาญา (Strafgesetzbuch) (Hessisches Ministerium der Justiz, für Integration und Europa, 2012) แต่การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้ในเยอรมนียังไม่แพร่หลาย โดยมีเพียงสองมลรัฐได้แก่ มลรัฐเฮสเซน (Hessen) และ มลรัฐบาเดน-เวือร์ทเทิมแบร์ก (Baden-Württemberg) โดยรัฐบัญญัติว่าด้วยการควบคุมด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ในการบังคับโทษจำคุก (Gesetz über elektronische Aufsicht im Vollzug der

Freineitsstrafe, EStVollzG) เท่านั้นที่นำมาทดลองใช้ โดยมลรัฐเฮสเสนนำมาใช้ในปี ค.ศ. 2000 โดยจะนำมาใช้ในกรณีที่มีการรอลงโทษหรือนำมาใช้แทนการออกคำสั่งกักขัง แต่ในมลรัฐบาเดิน-เวือร์ทเทมแบร์กที่นำมาใช้ภายหลังจะนำมาใช้แทนการลงโทษจำคุก (Gudrun Hochmayr, S. 537) ซึ่งกรณีที่ต้องตรงกับกรณีที่รายงานวิจัยนี้จะศึกษาคือกรณีการนำกำลังซื้อเพื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงโทษจำคุกหรือใช้ในการรอลงโทษ โดยเงื่อนไขที่สำคัญของการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว คือ ความยินยอมของผู้นั้น (Günes Önel, 2012, p. 6) และผู้หนึ่งจะต้องมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับการใช้อุปกรณ์ติดตามตัว คือ ต้องสามารถเชื่อมต่อกับเครือข่ายโทรศัพท์ได้ และต้องมีการงานอาชีพที่มีชั่วโมงทำงานอย่างน้อย 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวยังสามารถมีเวลาว่างนอกเขตที่อยู่อาศัยได้ แต่จะไม่มีสิทธิเรียกร้องเพื่อให้ได้รับเวลาว่าง เวลาว่างนอกเขตที่อยู่อาศัยจะได้รับการจัดสรรให้ในวันสุดสัปดาห์ ในรายละเอียดของการกำกับบริเวณ โดยใช้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ของสองมลรัฐจะแตกต่างกัน ในมลรัฐเฮสเสนจะกำหนดขอบเขตการควบคุมไว้เพียงว่า ผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวได้ปฏิบัติตามตารางการปฏิบัติประจำสัปดาห์ในที่พักอาศัยหรือไม่ แต่ในมลรัฐบาเดิน-เวือร์ทเทมแบร์ก นอกจากจะมีการตรวจสอบการอยู่หรือไม่อยู่ภายในที่พักอาศัยแล้ว ยังมีการจัดทำข้อมูลการเคลื่อนไหว โดยหากการปฏิบัติตัวของผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมีแนวโน้มเป็นเชิงบวก ผู้นั้นก็อาจได้รับการลดหย่อนโดยให้ใช้การมารายงานตัวหรือมีคำสั่งอื่นๆ แทนการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นระยะเวลาหนึ่งในสามของระยะเวลาที่ต้องถูกกับบริเวณในบ้านก็ได้ ซึ่งการจัดทำข้อมูลการเคลื่อนไหวนั้นเป็นการกระทำเพื่อตรวจสอบแนวโน้มในการหนีหรือการกระทำผิดซ้ำ และเพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักความพอสมควรแก่เหตุ เงื่อนไขประการต่อมาคือ ความยินยอมของผู้ที่จะถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวนั่นเอง และความยินยอมของผู้อยู่อาศัยร่วมกันด้วย ตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง a และ d ของรัฐบัญญัติว่าด้วยการควบคุมด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ในการบังคับโทษจำคุก ลงวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 2009 แห่งมลรัฐบาเดิน-เวือร์ทเทมแบร์ก และหากผู้อยู่อาศัยร่วมกันได้เพิกถอนการให้ความยินยอมการเพิกถอนความยินยอมก็เป็นเหตุให้ยกเลิกการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวได้ ในส่วนของการฝ่าฝืนเงื่อนไขการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวทั้งสองมลรัฐมีการกำหนดระดับการฝ่าฝืนและวิธีการดำเนินการไว้ดังนี้ การฝ่าฝืนเงื่อนไขการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเพียงเล็กน้อย ยังไม่เพียงพอยกเลิกการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว แต่ผู้หนึ่งจะถูกตักเตือน หรือถูกลดหรือระงับเวลาว่างนอกที่พักอาศัยได้ หรือถูกนำตัวไปกักขังไว้ แต่หากเป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขอย่างร้ายแรง เช่น การพยายามหลบหนี การพยายามทำลายหรือดัดแปลงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ก็อาจทำให้ถูกยกเลิกการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวได้ (Gudrun Hochmayr, S. 538 - 532)

รายละเอียดการดำเนินการในมลรัฐเฮสเสน เมื่อปี 2000 มีการทำโครงการนำร่องเพื่อวิจัย (Modellprojekt) ในเขตศาลเมืองแฟรงก์เฟิร์ต (Landgerichtbezirk Frankfurt am Main) เพื่อใช้

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับบุคคลที่ได้รับการรอลงโทษ ตามมาตรา 56c, มาตรา 56f และมาตรา 57 แห่งประมวลกฎหมายอาญา รวมถึงใช้กับบุคคลที่ถูกใช้มาตรการฟื้นฟูและคุ้มครองตาม มาตรา 68 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และใช้กับมาตรการงดการบังคับตามหมายจับ (Maßnahme bei Aussetzung des Vollzugs des Haftbefehls) ตามมาตรา 116 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (Strafprozessordnung) โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจาก Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht แห่งเมืองไฟรบวร์ก (Freiburg) โดยหัวหน้า คณะผู้วิจัยคือ Markus Mayer (Markus Mayer, 2004) ในการสอบถามมีผู้ต้องการเข้าร่วมโครงการ 45 คน ผู้ไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการมี 54 คน ในจำนวนของผู้ไม่เข้าร่วมโครงการนี้มีข้อสังเกตว่า 17 กรณี ศาลที่ตัดสินคดีได้ตัดสินให้รอลงโทษโดยไม่สั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ส่วนอีก 13 กรณีคือหาตัวผู้ต้องหาที่ลงทะเบียนไว้ไม่พบในที่อยู่ที่ลงทะเบียน ผู้ที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 45 คน มีอายุ ตั้งแต่ 17 – 58 ปี โครงการมีระยะเวลาในการดำเนินการเฉลี่ย 4.5 เดือน หรือ 138 วัน โดยจะมีการ กำหนดช่วงเวลาให้ผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องอยู่ในที่พักอาศัย ช่วงเวลาที่จะต้องออกนอกที่พักอาศัย และช่วงเวลาที่จะอยู่ในหรือนอกที่พักอาศัยก็ได้ ผลการทดลองโครงการปรากฏว่ามีผู้เข้าร่วมโครงการ 19 คนฝ่าฝืนข้อกำหนด แต่เป็นเพียงร้อยละ 3 ของการกระทำที่แตกต่างไปจากแผนการปฏิบัติตัวที่ นับเป็นการฝ่าฝืน การกระทำส่วนใหญ่จะเป็นการกระทำที่ได้รับอนุญาตแล้ว และในระหว่าง การดำเนินโครงการมี 11 คนที่ถอนตัวจากการทดลอง โดย 5 คนถอนตัวเนื่องจากพฤติกรรมของผู้เข้าร่วม โครงการเอง อีก 6 คนถอนตัวเนื่องจากเหตุอื่นๆ ภายหลังจบโครงการก็ได้มีการสำรวจผู้เข้าร่วม โครงการอีกหนึ่งปี โดย 21 คนยังคงอยู่ในระยะเวลาการรอลงโทษ ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการที่อยู่ ภายใต้งบเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อหลีกเลี่ยงการยกเลิกการรอลงโทษ 9 คนนั้นมีผลเป็นเชิงบวก โดย 7 คนได้รับการรอลงโทษ ส่วนอีกสองคนยังคงอยู่ในระยะเวลาการรอลงโทษ ด้านค่าใช้จ่าย ในแต่ละวัน จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 92.88 ยูโรต่อคนต่อวัน โครงการนี้ยังได้นำไปใช้ต่อในเขตศาลเมืองดัมชตัท (Landgerichtbezirk Darmstadt) ในปี 2003 และ เขตศาลเมืองวิสบาเดน (Landgerichtbezirk Wiesbaden) ในปี 2003 โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 120 คน

(2) การใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในประเทศอังกฤษ

อังกฤษถือเป็นประเทศหนึ่งในแถบยุโรปที่มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพบริบททางสังคมและปัจจัยแวดล้อมในการนำ อุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้พบว่า ประเทศในทวีปยุโรป เช่น ประเทศอังกฤษ เยอรมนี สวีเดน ฝรั่งเศส เบล ยีเยม และเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น ต่างมีวัตถุประสงค์ในการนำมาใช้ที่ต่างกัน โดยมีทั้งลักษณะที่ เหมือนกันและแตกต่างกันไปตามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ ประเด็นสำคัญที่ต้องนำมา พิจารณาต่อการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม ดังนี้ (Hans-Joerg Albrecht, 2005)

ประการแรก การนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) มาใช้แทนการลงโทษทางอาญาตามระบบงานยุติธรรมมักถูกนำมาใช้ก่อนหรือระหว่างการพิจารณาคดี โดยจัดเป็นทางเลือกของการพิจารณาการปล่อยตัวชั่วคราว อันเป็นเครื่องมือที่มุ่งลดความเสี่ยงในการหลบหนีของผู้กระทำผิดในระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราว และได้มีการนำมาใช้ในขั้นตอนหลังการพิจารณาคดีด้วยโดยมีคำพิพากษาให้ลงโทษโดยการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว ซึ่งประเทศอังกฤษได้มีการนำมาใช้ในขั้นตอนดังกล่าว ทั้งนี้ประเทศบางประเทศในยุโรปได้นำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้เป็นเงื่อนไขร่วมกับการกักกันให้อยู่ในสถานที่ที่กำหนด และถูกนำมาพัฒนาเพื่อใช้ในงานราชทัณฑ์ของประเทศอื่นๆ และในกรณีการปล่อยตัวผู้กระทำผิดก่อนครบกำหนดภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติด้วยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการพักการลงโทษโดยมีระยะเวลาในการนำมาใช้ประมาณหกสัปดาห์ถึงหนึ่งปีและจะต้องกำหนดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

ประการที่สอง ผู้มีอำนาจตัดสินใจในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดจะมีความแตกต่างกันขึ้นตอนที่นำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม กล่าวคือ ในขั้นก่อนมีคำพิพากษาหรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาคดี ผู้พิพากษาจะเป็นผู้ตัดสินใจและสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) หรือไม่ อย่างไร และในขั้นหลังมีคำพิพากษา หากถูกพิพากษาให้จำคุกและส่งตัวผู้กระทำผิดเข้าเรือนจำแล้ว การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดจะอยู่ในอำนาจการตัดสินใจของผู้มีอำนาจควบคุมเรือนจำหรือคณะกรรมการพักการลงโทษ หากแต่ในส่วนของการคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่คุมประพฤติดำเนินการเพียงการให้ข้อมูลของผู้ถูกคุมประพฤติโดยพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละประเภทคดีเพื่อให้เหมาะสมกับการนำอุปกรณ์ดังกล่าวไปใช้กับผู้กระทำผิด

ประการที่สาม การพิจารณาว่าบุคคลใดนั้นมีความเหมาะสมที่จะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) หรือไม่ อย่างไร จะพิจารณาจากระดับความรุนแรงของอาชญากรรม ความเสี่ยงความต้องการในการแก้ไขฟื้นฟูและความเหมาะสมเฉพาะบุคคล อาทิ อัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ผู้กระทำผิดจะถูกตัดสินให้นำใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้แทนการลงโทษจำคุกหรือการนำมาใช้กับอาชญากรรมที่มีความรุนแรงระดับกลางหรืออัตราโทษจำคุกไม่สูง

ประการที่สี่ ในอดีตการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังไม่เป็นที่แพร่หลายนักเนื่องจากกระบวนการยุติธรรมระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่มีความแตกต่างกันการลงโทษแตกต่างกัน แต่ปัจจุบันเด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น จึงมีแนวคิดในการนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้กับเด็กและเยาวชนมากขึ้น

ประการที่ห้า ค่าใช้จ่ายในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มีค่าใช้จ่ายสูงและบทบาทของหน่วยงานเอกชนถูกจำกัดที่การขายอุปกรณ์และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ โดยบริษัทเอกชนจะเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์และโปรแกรมเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM)

เมื่อพิจารณาจากประเด็นดังกล่าวข้างต้น พบว่า ได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในบริบทที่แตกต่างกันในแง่ของกรอบการทำงานและความแตกต่างของอุปกรณ์เนื่องจากระบบการลงโทษของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันในหลักหลายแง่มุมโดยประเด็นสำคัญที่มีความแตกต่างกัน อาทิ 1) สถานะทางกฎหมายการลงโทษและการบังคับใช้กฎหมาย 2) ลักษณะผู้กระทำความผิดที่เหมาะสมแก่การใช้อุปกรณ์โดยพิจารณาในแง่ของลักษณะการกระทำความผิดและตัวผู้กระทำความผิด โดยมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน เช่น การเฝ้าระวัง การควบคุมหรือการใช้เพื่อการแก้ไขฟื้นฟู 3) เป้าหมายของการนำอุปกรณ์ดังกล่าวไปใช้จะมีความยืดหยุ่นและเป็นการเฉพาะราย ซึ่งนำมาใช้แทนการจำคุกและลดผลกระทบที่เกิดจากการถูกจำคุก อย่างไรก็ตามประเด็นที่ประเทศในยุโรปมีความเหมือนกันด้านการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม คือ มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับอาชญากรรมที่มีความรุนแรงระดับปานกลางและใช้แทนการลงโทษจำคุกที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ทั้งนี้การนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้เพื่อการฟื้นฟูแก้ไข ไม่เพียงการ ควบคุมเท่านั้น และยึดโยงกับโครงสร้างการแก้ไขฟื้นฟูและการฝึกอบรมประกอบกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จนั้น ต้องนำมาใช้ร่วมกับระบบงานคุมประพฤติ

ในกรณีของประเทศไทย ได้เริ่มนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในปี ค.ศ. 1998 และมีกฎหมายรองรับปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติว่าด้วย กระบวนการยุติธรรม ค.ศ. 2003 (Criminal Justice Act 2003 Part 4 Electronics monitoring of offenders) เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกและมาตรการลงโทษในชุมชนแบบเข้มงวดประเภทหนึ่ง ทั้งนี้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ยังให้อำนาจศาลในการสั่งคุมประพฤติโดยกำหนดเงื่อนไขหลายข้อก็ยอมรับได้ โดยพนักงานคุมประพฤติจะทำหน้าที่ควบคุม สอดส่องและดำเนินการวางแผนเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู และดูแลให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขทั้งหมดที่ศาลกำหนด ซึ่งในการสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ศาลสามารถมีคำสั่งได้หลายแนวทาง เช่น ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เพียงอย่างเดียว โดยกฎหมายให้อำนาจศาลในการสั่งควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้สูงสุด 12 เดือน รวมถึงผู้กระทำความผิดที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี ศาลสามารถกำหนดระยะเวลาการถูกควบคุมตัวในบ้านตั้งแต่ 2-16 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องถูกควบคุมตัวทุกวัน อาจเป็น 3 วันต่อสัปดาห์ หรือเฉพาะวันสุดสัปดาห์ เป็นต้น โดยไม่จำกัดฐานความผิดเนื่องจากศาลจะพิจารณาจากผลการจำแนกความเสี่ยงเป็นสำคัญ ดังนั้น การสั่งใช้อุปกรณ์ดังกล่าวจึงต้องไม่กระทบการเรียน การทำงาน หรือกิจกรรมทางศาสนาของผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ ยังมีการนำไปใช้ในกรณีการปล่อยตัวก่อนกำหนดและเข้าโปรแกรมการถูกกักขังในบ้านตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งผู้กระทำความผิดกลุ่มดังกล่าวจะได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดเป็นระยะเวลาสี่เดือนครึ่งและผ่านการประเมินเกณฑ์ความเสี่ยงโดยเจ้าหน้าที่เจ้าของสำนวนทั้งนี้ผู้กระทำความผิดจะถูกกำหนดให้รับโทษระยะ

สุดท้ายเป็นการกักขังในบ้านโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ซึ่งไม่ต้องถูกควบคุมและสอดส่อง เว้นแต่บุคคลที่ได้รับการพักโทษแบบมีเงื่อนไข และหากมีการทำผิดเงื่อนไขจะต้องถูกจับส่งกลับสู่เรือนจำ นอกจากนี้ ประเทศอังกฤษยังได้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้าย (Mike Nellis, 2014)

เมื่อพิจารณาถึงการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในประเทศอังกฤษพบว่า ได้มีการนำมาใช้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม อาทิ นำมาใช้กับผู้ที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว นำมาใช้เมื่อศาลมีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์ควบคุมตัวอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีความยืดหยุ่นต่อการที่ศาลพิจารณาลงโทษผู้กระทำผิด และใช้กับผู้กระทำผิดที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำก่อนกำหนด ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการผิดเงื่อนไขการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะมีมาตรการโต้ตอบที่แตกต่างกันตามระดับความร้ายแรงของการผิดเงื่อนไข สูงสุด คือ การส่งกลับไปยังเรือนจำในกรณีที่ถูกระงับความประพฤติ โดยศาลจะพิจารณาอีกครั้งว่าสมควรพักเตือนหรือยกเลิกคำสั่งการควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) อย่างไรก็ตาม การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ได้มีการดำเนินการ ระหว่างภาคเอกชนและกระทรวงยุติธรรมที่ได้ทำสัญญาต่อกัน ซึ่งรับผิดชอบในการดูแลระบบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องทุกประเทศ ซึ่งปัจจุบันได้มีบริษัทเอกชนที่ให้บริการด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับกระทรวงยุติธรรมประเทศอังกฤษ นั่นคือ บริษัท G4S และ บริษัท Serco โดยทั้งสองบริษัทไม่มีการบูรณาการร่วมกัน หากแต่เป็นไปในแนวทางของการแบ่งตามพื้นที่ให้บริการ โดยประเทศอังกฤษ ได้เลือกบริษัทเอกชนที่บริการไว้วางใจมาบริหารจัดการอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวทั้งกระบวนการ โดยเข้ามาบริหารจัดการเป็นทีมร่วมกับเจ้าหน้าที่คุมประพฤติและนักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่คุมประพฤติจะรับผิดชอบด้านการจัดสรรเวลาและโปรแกรมในการแก้ไขฟื้นฟู คอยดูแลผู้กระทำผิดที่ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

กล่าวได้ว่า ระบบการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ของประเทศอังกฤษถือเป็นระบบที่ใหญ่ที่สุดของยุโรปและอาจถือได้ว่าใหญ่ที่สุดประเทศหนึ่งของโลกรองจากอเมริกาซึ่งในอเมริกามีการใช้ในระบบศาลที่แตกต่างกัน การนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมนับว่าเป็นการช่วยลดต้นทุนของภาครัฐได้อย่างมาก เนื่องจากมีต้นทุนที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับระบบการคุมความประพฤติ การทำงานบริการสังคม และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยการใช้เรือนจำ ทั้งนี้การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในประเทศอังกฤษ นับว่าเป็นไปในทางที่ดีและสร้างประโยชน์หลายประการ เช่น เป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมมาตรการลงโทษแบบเข้มงวด และมีความสะดวกสามารถนำมาใช้ได้ในพื้นที่หลังจากศาลมีการสั่งใช้ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) สามารถนำมาปรับรูปแบบการควบคุมตัวให้เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง ประเภทความผิดและลักษณะเฉพาะ

ของแต่ละบุคคลได้ นอกจากนี้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ยังส่งเสริมให้ผู้กระทำผิดสร้างวินัยในตัวเองและสนับสนุนการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมเสียของผู้กระทำผิด

(3) การใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในประเทศสิงคโปร์

มุมมองต่อผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในประเทศสิงคโปร์ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้มีการนำระบบการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนมาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมากขึ้น จึงทำให้มีจำนวนเยาวชนที่มีความเสี่ยงสูงในการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระบบการคุมความประพฤติเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ที่ใช้กับเยาวชนที่ต้องได้รับการควบคุมและสอดส่องในระดับที่เข้มข้นจึงเริ่มถูกนำมาใช้ในประเทศสิงคโปร์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2003 การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการคุมความประพฤติที่ศาลเป็นผู้มีอำนาจกำหนดโดยมุ่งใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดร้ายแรงหรือเยาวชนที่ละเมิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติที่ห้ามออกนอกสถานที่ (curfew) หลายครั้ง โดยทั่วไปแล้วศาลจะกำหนดระยะเวลาการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) อยู่ที่ประมาณ 4 – 6 เดือน การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ประกอบกับเงื่อนไขห้ามออกนอกสถานที่ (curfew) ได้รับการปฏิบัติควบคู่ไปกับโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมในด้านต่างๆ (Bernadette Alexander, 2014)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศสิงคโปร์ ได้แก่ Probation of Offenders Act และ Children and Young Persons Act โดยมีพนักงานคุมประพฤติซึ่งสังกัดหน่วยงานคุมประพฤติและแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน (Probation and Community Rehabilitation Service) เป็นผู้ทำความเห็นต่อศาลเพื่อพิจารณากำหนด ซึ่งเป็นทางเลือกการใช้มาตรการแบบควบคุมตัวแก่ผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน

การกำหนดเงื่อนไขให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ในประเทศสิงคโปร์จะใช้ประกอบกับเงื่อนไขห้ามออกนอกสถานที่ในเวลาที่เราศาลกำหนด (curfew) โดยเยาวชนจะได้รับการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ที่ข้อเท้า และเจ้าหน้าที่จะนำเครื่องปล่อยสัญญาณ (Home Monitoring Unit) ไปติดตั้งที่บ้าน ซึ่งถือเป็นระบบที่ไม่ติดตามการเคลื่อนไหวจึงทำให้ไม่เกิดข้อโต้แย้งในประเด็นสิทธิส่วนบุคคลในการเดินทาง (กรมคุมประพฤติ, 2018)

จากสถิติในปี ค.ศ. 2013 - 2016 ศาลมีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนที่มีความเสี่ยงสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) อยู่ที่ร้อยละ 19 ในปี ค.ศ. 2013 ร้อยละ 27 ในปี ค.ศ. 2014 ร้อยละ 30 ในปี ค.ศ. 2015 และร้อยละ 37 ในปี ค.ศ. 2016 นอกจากนี้ จากจำนวนคดีที่สิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 2016 พบว่าร้อยละ 86 ของผู้ที่ได้รับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) พ้นจากการคุมความประพฤติด้วยดี (Probation and Community Rehabilitation Service, 2017)

2.6 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กับเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้

งานวิจัยในประเทศไทย

บุรฉัตร ปราโมช ณ อยุธยา (2556) ศึกษาเรื่อง “การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคุมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคุมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในประเทศไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง พัฒนามาตรการทางกฎหมาย และหลักการควบคุมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ผู้ศึกษาทำการศึกษา 4 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า

มิติด้านกฎหมาย มีความเป็นไปได้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ควบคุมเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมตัวไว้ที่บ้านแทนการควบคุมตัวไว้ในสถานที่ควบคุม การควบคุมเช่นนี้อาจมีทั้งก่อนการพิจารณาคดีและหลังจากศาลมีคำพิพากษาแล้วเป็นเสมือนการลงโทษเพื่อให้เด็กและเยาวชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

มิติด้านสังคม การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคุมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาอย่างเป็นระบบและทั่วถึง ย่อมส่งผลดีต่อตัวเด็กและผู้เยาวชนผู้กระทำความผิด เพราะสามารถพัฒนาศักยภาพของตัวเองได้อย่างเต็มที่ ได้มีเวลาอยู่กับครอบครัว ผลดีต่อครอบครัวเป็นการป้องกันสภาพสังคมที่แตกสลาย ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและครอบครัวสามารถใช้ชีวิตร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดีของสังคม

มิติด้านเศรษฐกิจ การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดในช่วงแรกอาจจะมีค่าใช้จ่ายในจำนวนที่สูงมาก แต่หากมีการนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้กับผู้กระทำความผิดจำนวนมากอาจทำให้เกิดความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายได้

มิติด้านการเมือง การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคุมเด็กและเยาวชนเป็นการแยกผู้กระทำความผิดที่ไม่เป็นอาชญากรอย่างแท้จริงออกจากผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นอาชญากรอย่างแท้จริง ส่งผลให้สถานพินิจหรือเรือนจำสามารถควบคุมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอย่างแท้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิชัย ลีลาสวัสดิ์ (2557) ศึกษาเรื่อง การนำเครื่องติดตามตัว (Electronic Monitoring) มาใช้กับผู้ถูกคุมความประพฤติ ในศาลแขวงพระนครเหนือ ผลการศึกษาพบว่า เครื่องมือติดตามตัวสามารถนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมได้ โดยการนำไปใช้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล แต่ใน

ปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในเรื่องของข้อกฎหมายรองรับ ทำให้ใช้อยู่เฉพาะในขั้นตอนหลังศาลมีคำพิพากษาว่ากำหนดใช้ควบคู่กับเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ซึ่งจากเทคโนโลยีและคุณสมบัติของเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สามารถนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดได้อย่างกว้างขวาง ทั้งในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษาโดยการให้ประกันตัว ในขั้นตอนการพิจารณาโดยกำหนดไว้ในคำพิพากษาเป็นเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ขั้นตอนการควบคุมในเรือนจำ หรือการควบคุมในสถานที่อื่นที่ไม่ใช่เรือนจำ โดยผู้ศึกษาเห็นว่า เครื่องมือติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์สามารถนำมาใช้กับมาตรการลงโทษระดับกลาง ซึ่งเป็นทางเลือกแทนการคุมความประพฤติและการจำคุก

นันทน์ภัส สุปิยะพันธ์ ประทีป ทับอิตตานนท์ และ สอาด หอมมณี (2558) ศึกษาเรื่องการปล่อยชั่วคราวโดยการนำมาตราการคุมขังแบบไม่ควบคุมตัวโดยนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวในการนำมาตราการคุมขังแบบไม่ควบคุมตัวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ในคดีอาญาในการนำมาตราการคุมขังแบบไม่ควบคุมตัวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยชั่วคราวในการนำมาตราการคุมขังแบบไม่ควบคุมตัวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของไทยและต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวโดยการนำมาตราการคุมขังแบบไม่ควบคุมตัวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อหาแนวทางหรือมาตรการอื่นที่เหมาะสมในการควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลยแทนการควบคุมตัวไว้ในเรือนจำ และเพื่อแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยนำมาตราการคุมขังแบบไม่ควบคุมตัวโดยนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับขั้นตอนการปล่อยชั่วคราว และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 ให้อำนาจเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราว หรือศาลวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน การวินิจฉัยจึงมีลักษณะเป็นไปตามความคิดเห็นส่วนบุคคลมากกว่าจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และบทบัญญัติดังกล่าวยังสร้างความไม่เสมอภาคทางกฎหมายให้กับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีฐานะทางสังคมแตกต่างกันด้วย โดยผู้ศึกษาเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวโดยนำมาตราการคุมขังแบบไม่ควบคุมตัวโดยนำเครื่องมือมาใช้ในขั้นตอนการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย โดยกำหนดประเภทคดี ประเภทของผู้ต้องหาหรือจำเลย รูปแบบและเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมถึงบทลงโทษผู้ต้องหาหรือจำเลยในกรณีที่ทำลายเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ควรแก้ไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 ให้มีหลักเกณฑ์การวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวที่มีความชัดเจน มีการไต่สวน

คำร้องขอปล่อยชั่วคราวในทุกคดี และควรยกเลิกการเรียกหลักประกันรวมถึงแนวปฏิบัติที่ยึดการเรียกหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว เพื่อให้ระบบการปล่อยชั่วคราวของประเทศไทยมีประสิทธิภาพคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยอย่างแท้จริง และเพื่อให้เกิดความเสมอภาคขึ้นในสังคม

ปาลิดา มณีโชติ (2559) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปล่อยชั่วคราวจำเลยชั้นพิจารณาคดีของศาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และที่มาเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวจำเลยในชั้นพิจารณาคดีของศาลและการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปล่อยชั่วคราว และเพื่อศึกษาถึงหลักเกณฑ์การปล่อยชั่วคราวจำเลยโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายต่างประเทศ ที่อาจนำมาปรับใช้กับการปล่อยชั่วคราวในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินคดีอาญาตามกระบวนการยุติธรรม คือ การมีตัวจำเลยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน โดยหลักการแล้วไม่ควรควบคุมตัวบุคคลนั้นไว้เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้ต้องกระทำเช่นนั้น ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นหลักประกันในการมีตัวจำเลยและเพื่อป้องกันมิให้จำเลยไปกระทำความผิดหรือขัดขวางการดำเนินคดีโดยไปยุ่งเกี่ยวหรือทำลายพยานหลักฐานโดยมิชอบและได้มีข้อสันนิษฐานว่าจำเลยไม่มีความผิด ซึ่งก่อนที่จะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ดังนั้น แม้จะมีการกล่าวหาบุคคลหนึ่งบุคคลใดว่ากระทำความผิดอาญา การปล่อยชั่วคราวนำไปสู่ความไม่เสมอภาคในแง่ที่ว่าบุคคลที่มีฐานะทางการเงินการเศรษฐกิจดีย่อมมีโอกาที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราวดีกว่าบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีเพราะตามหลักเกณฑ์ การปล่อยชั่วคราวตามกฎหมายไทยมีการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีหลักประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ดังนั้น หากมีวิธีการอื่นนอกจากการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวดังกล่าวสำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ย่อมทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยเหล่านั้นมีโอกาสได้รับการปล่อยตัวมากขึ้น ดังนั้นหากมีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้จะเป็นหลักประกันเสรีภาพและให้โอกาสผู้ต้องหาได้เข้าถึงความยุติธรรมได้มากขึ้น โดยผู้ศึกษาได้เสนอให้นำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวจำเลยซึ่งจำเลยที่จะเข้าหลักเกณฑ์นั้นต้องมีฐานะยากจน ไม่สามารถหาหลักประกันได้ และที่สำคัญคือต้องร้องขอด้วยความสมัครใจว่าจะให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แทนหลักประกัน และศาลจะใช้ดุลพินิจว่าจะอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวหรือไม่ โดยที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นต้องถูกควบคุมหรือจำกัดพื้นที่โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

ชาโรณี กระตุกฤษ (2560) ศึกษาเรื่อง การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา รวมทั้งวิเคราะห์สภาพปัญหาของการนำมาปรับใช้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน สถานะทางกฎหมายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อำนาจในการติดตาม สภาพบังคับและบทลงโทษ ผลการศึกษา

พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการยอมรับในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบวนการ
ยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน แต่ในต่างประเทศพบว่า ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศสและ
สหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ได้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนในขั้นตอน
ก่อนศาลมีคำพิพากษาและภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในส่วนที่เป็น
สาระสำคัญคล้ายคลึงกัน คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับตนเป็นคนดี ไม่กระทำ
ความผิดซ้ำ และเป็นการตัดโอกาสเด็กและเยาวชนไม่ต้องเรียนรู้เทคนิคทางอาชญากรรมจากผู้กระทำ
ความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนรายอื่น โดยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่าการกำกับดูแลผู้กระทำความผิดที่
เป็นเด็กและเยาวชนโดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นมาตรการที่มีความเหมาะสม ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมี
สถานะทางกฎหมายที่แตกต่างกันตามบริบทของการนำมาปรับใช้ในการกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็ก
และเยาวชน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย “ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย” ได้ทำการศึกษาตามขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบของการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย” เป็นการดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้รูปแบบวิธีวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) และ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

1) การวิจัยทางเอกสาร

เป็นการค้นคว้าจากเอกสารและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด จากหนังสือ ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ รวมถึงเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งผลงานวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตัวบทกฎหมาย ที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน อย่างไรก็ตาม ได้อาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) อันจะนำมาสู่การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตีความต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2) การสัมภาษณ์เชิงลึก

เป็นการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ สภาพปัญหา เพื่อนำไปสู่แนวทางการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย” โดยข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคลกรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5 หน่วยงาน ได้แก่ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง สำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม กรมคุมประพฤติ กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ประชาชนทั่วไป อาสาสมัครคุมประพฤติ และเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูล โดยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการวิจัย จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5 หน่วยงานดังกล่าวและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการกำหนดคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม

2) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดชลบุรี และเจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และเจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมติดตามการปล่อยตัวชั่วคราว (EM) กรมคุมประพฤติ

3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ประชาชนทั่วไป อาสาสมัครคุมประพฤติ และเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 36 ราย ได้แก่

1. ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 5 ราย ประกอบด้วย

- (1) รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
- (2) อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- (3) รองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (4) รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ
- (5) ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม

2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 18 ราย ประกอบด้วย

- (1) หัวหน้าศูนย์ควบคุมติดตามการปล่อยตัวชั่วคราว (EM) กรมคุมประพฤติ
- (2) เจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม
- (3) เจ้าหน้าที่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดชลบุรี

3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 13 ราย ประกอบด้วย

- (1) ประชาชนทั่วไป
- (2) อาสาสมัครคุมประพฤติ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดชลบุรี
- (3) เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม
- (4) สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก “ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย”

1) การรวบรวมเอกสาร ประกอบด้วย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเด็ก รายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) ในประเทศไทย

2) การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 แบบ ประกอบด้วย

- (1) แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูง และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- (2) แบบสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป อาสาสมัครคุมประพฤติ เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และสภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เนื้อหาและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

- 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) การเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้ให้ข้อมูลทราบ ก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์และทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล
- 3) เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เริ่มต้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งการจัดทำโครงร่างแบบสัมภาษณ์จะต้องมีประเด็นการสัมภาษณ์ที่ชัดเจนและไม่คลุมเครือจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระเบียบข้อมูลและจัดระเบียบเนื้อหาข้อมูล ตลอดจนการจัดประเภทข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน โดยการนำข้อมูลที่ได้จาก

การทบทวนวรรณกรรม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา “ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย” รวมทั้งหาข้อสรุปและตีความจากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาเพื่อการตรวจสอบข้อสรุปที่ได้นั้นมีความตรงประเด็นและน่าเชื่อถือ

อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพต้องใช้การเปรียบเทียบเพื่อทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น ดังเช่น กรณี การศึกษาเปรียบเทียบการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศเยอรมัน อังกฤษ สิงคโปร์ และประเทศไทย ดังนั้น เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลของการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้ในกรณีและเงื่อนไขต่างๆ ของต่างประเทศ บนพื้นฐานของลักษณะร่วมและลักษณะต่างเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สามารถตอบโจทย์การวิจัยและการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้

3.6 การนำเสนอข้อมูล

- 1) นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแก่ผู้ทรงคุณวุฒิอาจารย์ที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2) นำเสนอผลงานการศึกษาวิจัยแก่ผู้บริหารของสำนักงานกิจการยุติธรรม
- 3) จัดทำรูปเล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์สำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้รับผิดชอบโครงการหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 4 (ศวธ.4)

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

4.1 ผลการศึกษา

4.1.1 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับ ผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในแห่งกฎหมาย

แม้ว่าจะมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดแทนการจำคุกในต่างประเทศ แต่การนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้ในประเทศไทยยังมีข้อพิจารณาทางกฎหมายหลายประการ ได้แก่ ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจศาลและเจ้าหน้าที่ในการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

เนื่องจากรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุดได้รับรองสิทธิของบุคคลไว้ เพื่อป้องกันมิให้การกระทำใดๆ ของรัฐไปกระทบสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับเยาวชนเกี่ยวข้องกับสิทธิทางรัฐธรรมนูญหลายประการ ได้แก่

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามมาตรา 26 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์คุ้มครองบุคคลจากการปฏิบัติของรัฐ มิให้บุคคลถูกปฏิบัติอย่างเป็นวัตถุที่ไม่ใช่มนุษย์ ซึ่งการสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอาจทำให้บุคคลมีสภาพคล้ายกับทาสที่ใส่โซ่ตรวน (Günes Önel, 2012, p. 4) แต่เมื่อพิจารณาแล้ว การให้บุคคลสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมิใช่การปฏิบัติต่อบุคคลอย่างไม่เป็นมนุษย์แต่อย่างใด โดยเมื่อเปรียบเทียบกับ การจำคุกบุคคลแล้ว การสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นมาตรการที่เบากว่า และให้โอกาสบุคคลนั้นสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ในฐานะมนุษย์ธรรมดาต่อไป นอกจากนี้บุคคลนั้นยังไม่ถูกบังคับให้ใส่อุปกรณ์ดังกล่าวในลักษณะการตีตราอย่างเปิดเผยเช่นเดียวกับทาสที่ต้องใส่โซ่ตรวนแต่อย่างใด และบุคคลผู้นั้นยังสามารถเลือกได้ว่าจะใส่อุปกรณ์อย่างเปิดเผยหรือไม่ (Astrid Menz, 2008, p. 28 – 29) และยิ่งไปกว่านั้น หากบุคคลนั้นได้ให้ความยินยอมที่จะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวแล้ว ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ยังไม่ถูกกระทบกระเทือน เนื่องจากความสามารถในการตัดสินใจในฐานะมนุษย์ยังได้รับการเคารพอยู่ (Günes Önel, 2012, p. 27)

เสรีภาพในเคหสถานตามมาตรา 33 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในกรณีที่มีการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในเคหสถานเพื่อเฝ้าดูว่าบุคคลนั้นอยู่หรือไม่อยู่ในเคหสถานอาจกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในเคหสถานได้ เพราะเสรีภาพใน

เคหสถานไม่เพียงคุ้มครองเฉพาะการเข้าไปในเคหสถานนั้น แต่ยังคุ้มครองจากการดักฟังหรือเฝ้าดูด้วยวิธีการอื่นด้วย แต่อย่างไรก็ตาม หากบุคคลนั้นยินยอมให้มีการติดตั้งและใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ก็มีใช้การจำกัดเสรีภาพในเคหสถานแต่อย่างใด เนื่องจากการให้ความยินยอมแล้ว (Astrid Menz, 2008, p. 14) แต่หากบุคคลนั้นไม่ยินยอม ก็ต้องมีกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่พระราชบัญญัติคุ้มครอง พ.ศ. 2559 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่งจะได้อธิบายรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของศาลและเจ้าหน้าที่ต่อไป

ความเสมอภาคตามมาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอาจทำให้เกิดข้อโต้แย้งได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในระหว่างผู้ที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าว ปัญหานี้จะแก้ไขได้หากมีการแบ่งแยกคุณสมบัติระหว่างผู้ที่ได้รับอนุญาตกับผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ชัดเจน เช่น คุณภาพความประพฤติ พฤติกรรมและความร้ายแรงในการกระทำความผิด และแนวโน้มการกลับคืนสู่สังคมโทษที่ควรได้รับว่าเป็นโทษระยะสั้นหรือยาว (Astrid Menz, 2008, p. 2204) เช่น ในมาตรา 56 แห่งประมวลกฎหมายอาญาของไทยที่กำหนดเงื่อนไขการรอลงโทษว่าผู้ที่กระทำความผิดนั้นจะได้รับการรอลงโทษภายใต้เงื่อนไขเช่นใด ดังนั้นหากมีการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ให้มีความชัดเจนและแตกต่างที่มีเหตุผลรับฟังได้ ก็จะไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด (วรพจน์ วิศวกรรม, 2562, น. 53)

อำนาจของศาลและเจ้าหน้าที่ในการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวได้ให้อำนาจศาลในการกำหนดเงื่อนไขในการปล่อยตัวหรือคุมความประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน ดังนี้

มาตรา 132 ให้อำนาจศาลสั่งให้เยาวชนรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ หรือสั่งให้เข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟู บำบัด หรือสั่งให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยกับเยาวชนนั้น โดยไม่มีคำพิพากษา

มาตรา 138 ให้อำนาจศาลในกรณีที่ศาลปล่อยตัวเยาวชนไป แต่ศาลเห็นว่าเยาวชนนั้นอยู่ในสภาพเสี่ยงที่จะกระทำความผิด ศาลมีอำนาจสั่งควบคุมความประพฤติได้ เช่น ห้ามเข้าสถานที่ที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด ห้ามออกจากบ้านในเวลากลางคืน ให้เข้าร่วมการอบรมฟื้นฟู

มาตรา 142 ให้อำนาจศาลเป็นโทษจำคุกเป็นการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา เปลี่ยนโทษปรับเป็นคุมความประพฤติ

มาตรา 144 ให้อำนาจศาลรอกำหนดโทษหรือรอกำหนดโทษได้เสมอ ไม่ว่าโทษที่จะลงนั้นเป็นโทษใด และระยะเวลาสั้นเพียงใด

พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. 2559

หากเยาวชนชนถูกศาลสั่งคุมความประพฤติก็จะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของพนักงานคุมประพฤติซึ่งพนักงานคุมประพฤติมีอำนาจตามมาตรา 14 (7) ในการใช้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์กับผู้ถูกคุมความประพฤติตามที่ศาลสั่ง

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่แล้ว จะเห็นได้ว่าศาลที่พิจารณาคดีที่เยาวชนเป็นผู้กระทำความผิดมีอำนาจสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 138 มาตรา 142 กรณีเปลี่ยนโทษปรับเป็นคุมความประพฤติ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และพนักงานคุมประพฤติจะมีอำนาจตามมาตรา 14 (7) ในการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวกับเยาวชน ในส่วนของมาตรา 132 และการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยแทนการจำคุกตามมาตรา 142 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 255 ยังไม่มีความชัดเจนว่าศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวหรือไม่ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าศาลมีอำนาจสั่งการได้ เนื่องจากการสั่งให้ใช้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ก็เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามวิธีการเพื่อความปลอดภัยในการกักกัน และเป็นส่วนหนึ่งของการสั่งการให้เข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟู บำบัดการรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติอยู่แล้ว (ชาธิณี กระตุกข, 2560, น. 172) เพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้ตรวจสอบได้ว่าบุคคลนั้นได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือไม่

กล่าวโดยสรุปการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนมีความเป็นไปได้ในทางกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และความมีอยู่ของบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจศาลและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการ

ข้อดีและความเสี่ยงในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้

งานวิจัยของ Markus Mayer ได้สรุปข้อดีและความเสี่ยงไว้ดังนี้ (Markus Mayer, 2004, p. 18 -25)

1. ผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวสามารถหลีกเลี่ยงการถูกจำคุกและผลที่ตามมาของการถูกจำคุกได้ และยังทำให้บุคคลนั้นสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ อีกทั้งยังช่วยให้บุคคลนั้นควบคุมความประพฤติของตนเองได้ดี แต่อย่างไรก็ตาม การติดต่อการเพื่อนหรือญาติมิตรอาจทำได้ไม่เหมือนเดิม อาจมีความห่างเหินกันไปบ้าง รวมถึงบุคคลนั้นยังอาจไม่ยอมปฏิบัติตามการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเมื่อพบปะเพื่อนหรือญาติด้วย

2. การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว และการจัดทำแผนปฏิบัติประจำสัปดาห์มีลักษณะเป็นการลงโทษอย่างหนึ่ง และแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเห็นว่า

พฤติกรรมที่ผ่านมาของตนเป็นที่ยอมรับไม่ได้ นอกจากนี้ อุปกรณ์ดังกล่าวยังช่วยเจ้าหน้าที่ในการควบคุมผู้กระทำความผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและคำสั่งได้ในทางความเป็นจริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรไม่มาก อีกทั้งการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลยังสามารถใช้เป็นข้อพิจารณาในการระงับหรือขยายระยะเวลาการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้อีกด้วย

3. แต่ก็มีข้อกังวลบางประการเช่นกัน เช่น ผู้ดูแลผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมีดุลพินิจในการกำหนดแผนปฏิบัติค่อนข้างกว้าง และศาลที่พิจารณาคดีเข้ามาควบคุมได้อย่างจำกัด และยังมีความไม่ชัดเจนในเขตอำนาจระหว่างศาลและผู้ดูแลว่าใครจะเป็นผู้มีอำนาจกำหนดแผนปฏิบัติประจำสัปดาห์

4. ปัญหาความรู้ความเข้าใจของผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์ดังกล่าวอาจไม่สามารถเข้าใจได้ว่าอุปกรณ์ดังกล่าวจะสามารถจำกัดการเคลื่อนไหวของตนได้อย่างไร และการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากแผนปฏิบัติประจำสัปดาห์จะต้องมีเหตุผลอย่างไรจึงจะไม่ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไข ความไม่ชัดเจนนี้อาจทำให้บุคคลนั้นเกิดความเครียดและกดดัน เพราะหากปฏิบัติแตกต่างไปจากแผนปฏิบัติประจำสัปดาห์แล้วอาจถูกกักขังได้ ดังนั้น ในการใช้อุปกรณ์นี้ควรให้ข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด

นอกจากนี้ในระหว่างการวิจัยทีมงานวิจัยของ Markus Mayer ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวไว้ว่าต่างจากการคุมความประพฤติโดยทั่วไปอย่างไร ผู้วิจัยขอคัดและแปลข้อความมาดังนี้

คำถาม: ในระหว่างการใช้อุปกรณ์ คุณก็มีเวลาอยู่ข้างนอกและคุณสามารถทำบางอย่างได้ และคุณคิดจะทำหรือไม่

คำตอบ: ไม่เลย เพราะว่าผมมีอุปกรณ์อยู่กับตัว อุปกรณ์นี้ช่วยย้ำเตือนให้ผมรู้ว่าถ้าผมทำบางอย่างที่ไม่ดี ผมจะต้องถูกบังคับโทษอาญา

คำถาม: แล้วการใช้อุปกรณ์นี้ต่างจากการรอกการลงโทษโดยปกติใช่หรือไม่ ที่คนจะไม่ย้ำเตือนตนเองเช่นนี้

คำตอบ: แน่نون การควบคุมความประพฤติในการรอกการลงโทษปกติคนจะหลงลืมได้ภายในไม่กี่วันหรือสัปดาห์ แต่อุปกรณ์นี้ช่วยย้ำเตือนผม ว่ามีเงื่อนไขอะไรบางอย่างอยู่ในชีวิต ดังนั้น ผมถึงไม่มองว่ามันเป็นการลงโทษ แต่เป็นการช่วยเหลือ ผมได้เห็นว่าการที่ผมทำผิดเงื่อนไข การรอกการลงโทษก็จะถูกยกเลิก และทุกอย่างจบสิ้น อุปกรณ์นี้ช่วยให้ผมเข้มแข็งขึ้นด้วยระยะเวลาที่ผ่านมา (Markus Mayer, 2002, p. 18)

4.1.2 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในการศึกษาเปรียบเทียบของต่างประเทศ

1) การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศ เยอรมัน

มลรัฐเฮสเซนใช้ในช่วงเตรียมการปล่อยตัว 6 เดือน ก่อนครบกำหนดโทษ โดยต้องได้รับความยินยอมของผู้นั้น ตามมาตรา 16 Hessisches Jugendstrafvollzugsgesetz ยังไม่มีการใช้แทนการลงโทษ

2) การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศ อังกฤษ

ในกรณีของประเทศไทย การนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) มาใช้นั้น มีกฎหมายรองรับปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติว่าด้วย กระบวนการยุติธรรม ค.ศ. 2003 (Criminal Justice Act 2003 Part 4 Electronics monitoring of offenders) เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกและมาตรการลงโทษในชุมชนแบบเข้มงวดประเภทหนึ่ง ทั้งนี้ ในการสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ศาลสามารถมีคำสั่งได้หลายแนวทาง เช่น

- การควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เพียงอย่างเดียว โดยกฎหมายให้อำนาจศาลในการสั่งควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้สูงสุด 12 เดือน

- การนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี โดยศาลสามารถกำหนดระยะเวลาการถูกควบคุมตัวในบ้านตั้งแต่ 2-16 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องถูกควบคุมตัวทุกวัน อาจเป็น 3 วันต่อสัปดาห์ หรือเฉพาะวันสุดสัปดาห์

- การนำไปใช้ในกรณีการปล่อยตัวก่อนกำหนดและเข้าโปรแกรมการถูกกักขังในบ้านตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดเป็นระยะเวลาสี่เดือนครึ่งและผ่านการประเมินเกณฑ์ความเสี่ยงโดยเจ้าหน้าที่เจ้าของสำนวนทั้งนี้ผู้กระทำความผิดจะถูกกำหนดให้รับโทษระยะสุดท้ายเป็นการกักขังในบ้านโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ซึ่งไม่ต้องถูกควบคุมและสอดส่อง เว้นแต่บุคคลที่ได้รับการพักโทษแบบมีเงื่อนไข ระยะเวลาการควบคุมอยู่ระหว่าง 9-12 ชั่วโมงต่อวัน และหากมีการทำผิดเงื่อนไขจะต้องถูกจับส่งกลับสู่เรือนจำ

กล่าวโดยสรุป พระราชบัญญัติว่าด้วย กระบวนการยุติธรรม ค.ศ. 2003 (Criminal Justice Act 2003 Part 4 Electronics monitoring of offenders) ให้อำนาจศาลในการสั่งคุมประพฤติโดยกำหนดเงื่อนไขหลายข้อซึ่งอยู่ที่ดุลยพินิจ โดยพนักงานคุมประพฤติจะทำหน้าที่ในการควบคุมและสอดส่อง วางแผนแก้ไขฟื้นฟู รวมทั้งรับรายงานการผิดเงื่อนไขการควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) เพื่อดูแลให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขทั้งหมดที่ศาลกำหนด

3) การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศ สิงคโปร์

การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนในประเทศสิงคโปร์ เป็นการนำมาใช้ประกอบเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ซึ่งเป็นทางเลือกการใช้มาตรการแบบควบคุมตัวแก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน มิได้เป็นบทลงโทษ โดยศาลเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาจากรายงานการสืบเสาะและพินิจที่เสนอโดยพนักงานคุมประพฤติซึ่งสังกัดหน่วยงานคุมประพฤติและแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน (Probation and Community Rehabilitation Service) โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุมประพฤติเยาวชน คือ Probation of Offenders Act และ Children and Young Persons Act

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มุ่งใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดร้ายแรงหรือเยาวชนที่ละเมิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติที่ห้ามออกนอกสถานที่ (curfew) หลายครั้ง โดยทั่วไปแล้วศาลจะกำหนดระยะเวลาการติดอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) อยู่ที่ประมาณ 4 – 6 เดือน ทั้งนี้ การใช้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) ประกอบกับเงื่อนไขห้ามออกนอกสถานที่ (curfew) ต้องได้รับการปฏิบัติควบคู่ไปกับเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมในด้านต่างๆ ด้วย

4) การวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบการนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศเยอรมัน อังกฤษ และสิงคโปร์

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบการนำอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศเยอรมัน อังกฤษ สิงคโปร์ และไทย

ประเด็นสำคัญ	เยอรมัน	อังกฤษ	สิงคโปร์	ไทย
1. การริเริ่มนำ EM มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม	ค.ศ. Hessen 2000, Baden-Württemberg 2009	ค.ศ. 1998	เริ่มนำมาใช้กับเยาวชนในปี ค.ศ. 2003	ค.ศ. 2013
2. การนำ EM มาใช้ในขั้นตอนกระบวนการยุติธรรม	Hessen นำมาใช้ในขั้นตอนการรอลงโทษ Baden-Württemberg นำมาใช้แทนการลงโทษ แต่ใช้เฉพาะกับผู้ใหญ่เท่านั้น สำหรับเยาวชน Hessen นำมาใช้ภายหลังบังคับโทษ ในกรณีที่มีการลดหย่อนและเตรียมการปล่อยตัว	- กรณี ก่อนมีคำพิพากษา - มาตรการทางเลือกแทนการจำคุก - มาตรการลงโทษในชุมชนแบบเข้มงวด	- กรณี การคุมประพฤติ (เฝ้าระวัง เช่น กรณี ห้ามออกนอกเขตที่กำหนดภายในเวลากลางคืน)	- กรณี การปล่อยชั่วคราว - กรณี การคุมประพฤติ
3. การนำ EM มาใช้กับผู้กระทำความผิด	เยาวชนที่ได้รับอนุมัติให้เข้าสู่ขั้นตอนการเตรียมการปล่อยตัวในระยะเวลาหกเดือนก่อนครบกำหนดโทษ	- ผู้กระทำความผิดที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี โดยไม่จำกัดฐานความผิด - กลุ่มที่ได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนด และเข้าโปรแกรมการถูกกักขังในบ้านตามที่กฎหมายกำหนด	- ผู้ถูกคุมประพฤติที่ต้องได้รับการควบคุมแบบเข้มงวด กรณี ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ - ผู้ถูกคุมประพฤติซึ่งกระทำความผิดและ/หรือละเมิดกฎหมายนอกนอกเขตที่กำหนดในเวลา	- ผู้กระทำความผิดกรณีขี้ขี้ยานพาหนะในขณะมีเมา - ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน - ผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติด (ฐานะผู้เสพ)

ประเด็นสำคัญ	เยอรมัน	อังกฤษ	สิงคโปร์	ไทย
		- ผู้กระทำความผิดที่ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้าย - กลุ่มที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำก่อนกำหนด	กลางคืน	
4. กฎหมายที่รองรับการใช้ EM	§ 16 III Hessisches Jugendstrafvollzugsgesetz/ ใช้ในช่วงเตรียมการปล่อยตัว 6 เดือน ก่อนครบกำหนดโทษ	Criminal Justice Act 2003 Part 4 Electronic monitoring of offenders (พระราชบัญญัติความยุติธรรมทางอาญาแห่ง ค.ศ. 2003)	Probation of Offenders Act และ Children and Young Persons Act โดยศาลสามารถกำหนดให้การใช้ EM เป็นเงื่อนไขของการคุมประพฤติเยาวชนได้	- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/1 และมาตรา 89/2 - กฎกระทรวงยุติธรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ. 2556 - พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 มาตรา 108 วรรค 3 และมาตรา 117 วรรค 2 (ยังไม่นำมาใช้ในการปฏิบัติอย่างจริงจัง) - พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. 2559

ประเด็นสำคัญ	เยอรมัน	อังกฤษ	สิงคโปร์	ไทย
5. เงื่อนไข	ความยินยอมของเยาวชน	- ไม่จำกัดฐานความผิด - ศาลจะพิจารณาจากผลการจำแนกความเสี่ยงเป็นสำคัญ	- ไม่จำกัดฐานความผิด - ศาลเป็นผู้พิจารณาจากรายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ	
6. ประเภทอุปกรณ์ที่นำมาใช้	กำไลข้อเท้าใช้เพื่อเฝ้าดู ติดตามพฤติกรรมในการควบคุมความประพฤติเยาวชนในระหว่างขั้นตอนการเตรียมการปล่อยตัว	สายรัดข้อเท้า (Tag) เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก และมาตรการลงโทษในชุมชนแบบเข้มงวด (tough community punishment)	สายรัดข้อเท้า	- สายรัดข้อเท้า/ข้อมือ
7. ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย	รัฐ	ผู้กระทำความผิด	รัฐเป็นผู้รับผิดชอบ	รัฐเป็นผู้รับผิดชอบ
8. หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแล EM	กระทรวงยุติธรรมแห่งมลรัฐ และทัณฑสถาน	กรมคุมประพฤติ	หน่วยงานคุมประพฤติและแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน(Probation and Community Rehabilitation Service)	กรมคุมประพฤติ

4.1.3 ผลการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในการศึกษาเปรียบเทียบของต่างประเทศ

(1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ให้ข้อมูล/สัมภาษณ์ทั้งหมด	36	100
ผู้บริหารระดับสูง	5	13.89
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	18	50.00
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	13	36.11
เพศ		
ชาย	23	63.89
หญิง	13	36.11
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	6	16.67
20-39 ปี	7	19.44
40-59 ปี	23	63.89
60 ปีขึ้นไป	-	-
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	22.22
ปริญญาตรี	13	36.11
ปริญญาโท	15	41.67
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
อาชีพ		
เจ้าหน้าที่รัฐ	27	75.00
เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	-	-
ประชาชนทั่วไป	3	8.33
เยาวชน	6	16.67

(2) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับสูง

การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย ของกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และเจ้าหน้าที่ศาลศาลยุติธรรม มีผลการสัมภาษณ์สาระสำคัญ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษในประเทศไทย

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน ทุกท่านความเห็นว่ามีความเป็นไปได้

ประเด็นที่ 2 เรื่อง เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการควบคุมผู้กระทำผิด โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารทั้งหมดมีความรู้และมีความเข้าใจในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กับผู้กระทำผิดทั้งที่เป็นผู้ใหญ่ในปัจจุบัน และรวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนด้วย

ประเด็นที่ 3 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เป็นไปได้หรือขัดกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็นว่า เป็นไปได้หรือขัดกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เพราะ ไม่ขัดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เป็นเพียงเครื่องมือในการคุมประพฤติ การลงโทษเด็กด้วยวิธีการหนักควรเป็นทางออกสุดท้าย

ประเด็นที่ 4 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เป็นไปได้หรือไม่เป็นไปไม่ได้หรือขัดกับระบบกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมไทย

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เป็นเพียงเครื่องมือในการคุมประพฤติ และมีข้อควรพิจารณาถึงบริบท

หรือพฤติกรรมของความผิด ไม่ควรนำมาใช้ในทุกกรณี ควรศึกษาถึงความเหมาะสมของการนำ EM มาใช้กับเยาวชนอย่างรอบคอบ และกรณี ระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราวเยาวชน ในมุมมองด้านสิทธิ เยาวชนไม่ควรถูกจำกัดบริเวณ อย่างเช่นในกรณีที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ว่ามีความผิดจริง เนื่องจากยังเป็นผู้บริสุทธิ์

ประเด็นที่ 5 สถานการณ์ปัจจุบันในสังคมไทยมีความเหมาะสมที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนแทนการแก้ไขฟื้นฟูเยาวชนผู้กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือการกำหนดโทษ

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า มีความเหมาะสม แต่ควรให้การตระหนักถึงการนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบททางสังคม และนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) ไม่ได้ตอบโจทย์ในด้านการแก้ไขฟื้นฟู

ประเด็นที่ 6 การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็นเวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า ส่งผลกระทบต่อ เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อจิตใจของเยาวชนที่ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้น ควรให้การศึกษาเกี่ยวกับ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เพื่อเป็นข้อมูลและให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น สร้างความเข้าใจกับเยาวชนว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ไม่ได้เป็นตราบาป แต่เป็นเครื่องมือควบคุมความประพฤติ และต้องป้องกันปฏิกิริยาของสังคมต่อเยาวชน

ประเด็นที่ 7 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมความประพฤติของเยาวชนแทนการควบคุมไว้ในสถานที่ฝึกอบรม เพื่อช่วยให้เยาวชนกลับตนเป็นคนดีและตัดโอกาสการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากผู้กระทำความผิดรายอื่น

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า เหมาะสมกับคดีบางประเภท เป็นการให้โอกาสแก่เยาวชน

ประเด็นที่ 8 ควรดำเนินการกับเยาวชนที่กระทำความผิดโดยการจำกัดบริเวณ และให้อยู่ในความดูแลของครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้องใช้การแก้ไขฟื้นฟูในสถานกักกัน แต่นำอุปกรณ์

อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ หรือไม่ และจะมีผลดีมากกว่าการจำคุกหรือส่งตัวเยาวชนไปในสถานที่ฝึกอบรม

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า ส่งผลดีเนื่องจากเยาวชนจะได้ใช้เวลาอยู่กับครอบครัวและดำรงชีวิตในสังคม อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เป็นกลไกในการควบคุมดูแลแทนเจ้าหน้าที่ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมบำบัด ฟื้นฟู

ประเด็นที่ 9 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมเยาวชนมีข้อดี ข้อเสีย และจะสามารถลดการกระทำความผิดซ้ำของเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า

ข้อดี ลดปริมาณการควบคุมตัวเด็ก อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ตอบโจทย์ความผิดบางประเภทที่ไม่ต้องไปอยู่ในสถานที่ควบคุมตัว และเยาวชนมีทางเลือกมากขึ้น

ข้อเสีย มีข้อกังวลด้านการละเมิดสิทธิเยาวชน สิ้นเปลืองงบประมาณ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ได้ และอาจถูกตีตรา

ประเด็นที่ 10 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว EM มาใช้กับเยาวชนต้องมีข้อควรระวัง หรือแนวทางปฏิบัติ หรือข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า ต้องให้เกิดดุลยภาพระหว่างความปลอดภัยของสังคมและสิทธิเยาวชน และควรศึกษา วิเคราะห์ว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เหมาะกับเยาวชนประเภทพฤติกรรมคดีใด ศาลควรมั่นใจในการสั่งใช้มาตรการไม่ควบคุมตัวเยาวชน ควรสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา

สรุปผลสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย ดังนี้

1. เห็นด้วยกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด เนื่องจากการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็นเวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชนและต้องสร้างความเข้าใจกับเยาวชนว่า EM ไม่ได้เป็นตราบาปแต่เป็นเครื่องมือควบคุมความประพฤติ ควรนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ โดยดำเนินการกับเยาวชนที่กระทำความผิดโดยการจำกัดบริเวณ และให้อยู่ในความดูแลของ

ครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้องใช้การแก้ไขฟื้นฟูในสถานกักกัน แต่นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ มากกว่าการจำคุกหรือส่งตัวเยาวชนไปในสถานที่ฝึกอบรม การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดมีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการให้โอกาสทางสังคมแก่ผู้กระทำความผิด อย่างไรก็ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กกำหนดให้รัฐต้องใช้มาตรการการควบคุมตัวเป็นมาตรการสุดท้ายในการดำเนินคดี ทั้งตามหลักสากลไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้เสียหาย เด็กและเยาวชนจะได้รับการคุ้มครองสิทธิในทุกขั้นตอน

2. การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทน การบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษควรพิจารณาถึงบริบทหรือพฤติการณ์ของความผิดและไม่ควรนำมาใช้ในทุกรณี แต่ควรศึกษาถึงความเหมาะสมของการนำ EM มาใช้กับเยาวชนอย่างรอบคอบและเหมาะสมและเป็นทางเลือกของการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ การนำ EM มาใช้สำหรับควบคุมผู้ถูกคุมความประพฤติ ถือเป็นมาตรการแทนการลงโทษจำคุกและให้โอกาสผู้กระทำความผิดให้ใช้ชีวิตกับครอบครัวในสังคมได้อย่างปกติและยังสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว แต่ยังคงต้องพิสูจน์ตนเองในการปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด โดยไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำภายใต้การคุมความประพฤติอย่างเข้มงวด ในขณะเดียวกันให้ครอบครัวได้มีส่วนช่วยในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชนอีกด้วย

3. การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว หรือ EM มาใช้กับผู้กระทำความผิดจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกันกับนโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคมในด้านการดูแลผู้กระทำความผิด อีกทั้งเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก และเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมในชุมชน และคาดว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอันนี้จะเป็นหลักประกันความปลอดภัยให้กับชุมชน และส่งเสริมคนดีให้กลับคืนสู่สังคมได้

(3) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

การสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย ของกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่คุมประพฤติจังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม เจ้าหน้าที่ศาลเยาวชนและครอบครัว และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กรมคุมประพฤติ มีผลการสัมภาษณ์สาระสำคัญ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษในประเทศไทย

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน ส่วนมากความเห็นว่าเป็นไปได้ จำนวน 12 คนมีความเป็นไปได้ จำนวน 8 คน และไม่แน่ใจ จำนวน 2 คน

ประเด็นที่ 2 เรื่อง เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการควบคุมผู้กระทำผิด โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้และมีความเข้าใจในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กับผู้กระทำผิดทั้งที่เป็นผู้ใหญ่ในปัจจุบัน และรวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนด้วย

ประเด็นที่ 3 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เป็นไปได้หรือขัดกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน ทั้งหมดมีความเห็นว่าเป็นไปได้หรือขัดกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เพราะ ไม่ขัดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก แต่ควรมีการบำบัดฟื้นฟูควบคู่ด้วย

ประเด็นที่ 4 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เป็นไปได้หรือเป็นไปได้ไม่ได้หรือขัดกับระบบกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมไทย

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน ส่วนมากมีความเห็นว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชน มีความเป็นไปได้ ไม่ขัดต่อกฎหมาย และควรได้รับการดูแลจากครอบครัว มีเพียง 1 ท่าน ที่มีความเห็นว่าเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายให้นำ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับเยาวชน

ประเด็นที่ 5 สถานการณ์ปัจจุบันในสังคมไทยมีความเหมาะสมที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนแทนการแก้ไขฟื้นฟูเยาวชนผู้กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ทันสมัย และทำให้เด็กไม่ต้องไปอยู่ในศูนย์ฝึก รวมทั้งช่วยประหยัดงบประมาณแต่ต้องใช้กับความผิดบางฐานความผิด เช่น เมาแล้วขับ เป็นการ

ลดภาระการนำไปควบคุมตัว และสถานพินิจและควบคุมเยาวชนมีความแออัด ส่งผลกระทบต่อสุขภาพการและจิตใจของเยาวชน และมีส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วยโดยได้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากการฝึกอบรมจะช่วยสร้างวินัยให้กับเยาวชนได้สังคมยังไม่ยอมรับเท่าที่ควร แต่ควรให้การตระหนักถึงการนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบททางสังคม และนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) ไม่ได้ตอบโจทย์ในด้านการแก้ไขฟื้นฟู

ประเด็นที่ 6 การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็นเวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่มีผลกระทบ เนื่องจากเทคโนโลยีมีความก้าวหน้า อีเอ็มคล้ายนาฬิกาข้อมือ มีขนาดที่เหมาะสม การใช้ EMไม่เกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมของเยาวชน เจ้าหน้าที่ส่วนน้อยมีความเห็นว่ามีผลกระทบกับเยาวชนด้านจิตใจ เนื่องจากถูกมองว่าเป็นผู้ถูกควบคุม ผู้อื่นสังเกตเห็นได้ เป็นการบ่งบอกว่าบุคคลที่กระทำความผิด ควรเป็นอุปกรณ์ขนาดเล็กที่ไม่สามารถมองเห็นได้ เหมือนเป็นการติดรากับเด็ก อาจอับอายจากบุคคลอื่น และมีเพียงสามท่านที่มีความเห็นว่าอาจจะมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของเยาวชนหน่วยงานภาครัฐต้องสร้างการรับรู้แก่ประชาชน

ประเด็นที่ 7 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมความประพฤติของเยาวชนแทนการควบคุมไว้ในสถานที่ฝึกอบรม เพื่อช่วยให้เยาวชนกลับตนเป็นคนดีและตัดโอกาสการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากผู้กระทำผิดรายอื่น

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า ช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีเพราะ เป็นการป้องกันเด็กจากการเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากกลุ่มอาชญากรตัดโอกาสการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากอาชญากรอื่นๆ เยาวชนสามารถใช้ชีวิตกับครอบครัวได้ตามปกติ

ประเด็นที่ 8 ควรดำเนินการกับเยาวชนที่กระทำความผิดโดยการจำกัดบริเวณ และให้อยู่ในความดูแลของครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้องใช้การแก้ไขฟื้นฟูในสถานกักกัน แต่นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ หรือไม่ และจะมีผลดีมากกว่าการจำคุกหรือส่งตัวเยาวชนไปในสถานที่ฝึกอบรม

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า ส่งผลดีทำให้เยาวชนไม่มีประวัติ และสามารถอยู่ในสังคมได้ตามปกติ ช่วยประหยัดงบประมาณ ลดปัญหา

การแออัดในศูนย์ฝึก เป็นการให้โอกาสเยาวชนในการใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว ได้อยู่กับครอบครัว ทำกิจวัตรได้ตามปกติ ลดการกระทำความผิดซ้ำ แต่ต้องได้รับการฝึกอบรมในรูปแบบอื่นประกอบด้วย และมีส่วนน้อยมีความเห็นว่า ไม่มีผลดี เนื่องจากเยาวชนที่กระทำความผิดต้องได้รับการฝึกอบรม การกระทำความผิดของเยาวชนมีปัจจัยหลายอย่าง เช่น สภาพแวดล้อมของครอบครัว ให้ถูกไปจำกัดบริเวณในสถานพินิจหรือจำคุกดีกว่าเพราะไม่เชื่อฟังคนในครอบครัว อาจกระทำความผิดซ้ำได้

ประเด็นที่ 9 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมเยาวชน มีข้อดี ข้อเสีย และจะสามารถลดการกระทำความผิดซ้ำของเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า

ข้อดี เป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ลดการเรียนรู้พฤติกรรมของอาชญากร เป็นการลดภาระการดูแลจากภาครัฐ ลดการเรียนรู้พฤติกรรมจากอาชญากรอื่น ลดจำนวนในศูนย์ฝึกอบรม สามารถติดตามได้ตลอดเวลา เยาวชนไม่ถูกควบคุมตัวร่วมกับผู้กระทำความผิดรายอื่น ลดการเรียนรู้พฤติกรรมจากอาชญากรให้โอกาสให้เยาวชนได้ใช้ชีวิตในสังคม ทำให้สามารถใช้ชีวิตกับครอบครัว สังคมได้ตามปกติ

ข้อเสีย มีข้อกังวลด้านการละเมิดสิทธิเยาวชน สิ้นเปลืองงบประมาณ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ได้ และอาจถูกตีตราเยาวชนขาดความสำนึกผิด เยาวชนยังอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมๆ ขาดการฝึกอบรมระเบียบวินัย ทำให้เยาวชนมีความรู้สึกอับอาย เนื่องจากต้องใส่ไอเอ็มตลอดเวลา การใช้ไอเอ็มกับเยาวชนไม่สามารถช่วยลดการกระทำความผิดได้ อุปกรณ์มีขนาดใหญ่จะทำให้บุคคลภายนอกมองเห็นได้ ทำให้เยาวชนอับอาย เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์ EM มีราคาสูง หากนำมาใช้กับการกระทำความผิดร้ายแรงอาจจะไม่เหมาะสม ต้องมีการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมกรณีนำ EM มาใช้กับเยาวชน

ประเด็นที่ 10 การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว EM มาใช้กับเยาวชนต้องมีข้อควรระวังหรือแนวทางปฏิบัติ หรือข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

ผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีความเห็นว่า การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ต้องมีการตรวจสอบอุปกรณ์อยู่เป็นประจำ เยาวชนมีภาระในการดูแลอุปกรณ์ การชาร์ตแบตเตอรี่ ควรมีการคำนึงถึงขนาดอุปกรณ์ให้มีความเหมาะสม เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของเด็ก ต้องมีความพร้อมทุกด้าน ควรมีมาตรการในการบังคับใช้ไอเอ็มกับเยาวชนอย่างเหมาะสม การใช้อุปกรณ์ควรคำนึงถึงการใช้ชีวิตประจำวันของเยาวชน รวมทั้งสภาพจิตใจ และการยอมรับของสังคม ควรมีการประเมินถึงสภาพจิตใจของเยาวชน รวมทั้งพฤติกรรมและความร้ายแรงของคดี ควรใช้โปรแกรมบำบัดควบคู่กับการใช้ EM และอุปกรณ์ EM ควรเป็นอุปกรณ์ที่

บุคคลอื่นไม่สามารถมองเห็นได้ ต้องพิจารณาฐานความผิดและสภาพปัญหาของแต่ละครอบครัว ควรใช้ EM ให้มีความเหมาะสมกับเยาวชนแต่ละคน และควรใช้มาตรการฟื้นฟูควบคู่ด้วยเยาวชนควรได้รับการบำบัดฟื้นฟู ควรมีการสอบสวนการกระทำความผิดของเยาวชนโดยสหวิชาชีพ และควรมีการประเมินความเหมาะสมของเยาวชนและครอบครัว และควรมีแผนการติดตามอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการควบคุมผู้กระทำความผิด โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) และเห็นว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนไทยที่เป็นผู้กระทำความผิดอาญาแทนการบังคับโทษ การส่งตัวไปฝึกอบรม หรือระหว่างการรอการลงโทษ/รอการกำหนดโทษนั้นไม่เป็นการขัดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก หรือระบบกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย และปัจจุบันสังคมไทยมีความพร้อมหรือมีความเหมาะสมที่จะมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนไทยซึ่งกระทำความผิดอาญา โดยเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ไม่มีผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือผลกระทบด้านจิตใจของเยาวชน เนื่องจากเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความทันสมัยก้าวหน้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ที่นำมาใช้ในปัจจุบันมีขนาดเล็ก มีลักษณะคล้ายนาฬิกาข้อมือ และสามารถใช้เป็นนาฬิกาบอกเวลาได้ การใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตตามปกติของเยาวชน

2. เจ้าหน้าที่โดยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษ การส่งตัวไปฝึกอบรม หรือการติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เนื่องจากให้ความเห็นประกอบว่า การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะเป็นการตัดโอกาสการเรียนรู้พฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำความผิดจากผู้กระทำความผิดรายอื่นได้ นอกจากนี้ เยาวชนผู้กระทำความผิดอาญาดังกล่าวจะได้กลับมาอาศัยกับครอบครัว สามารถไปศึกษาหาความรู้ และใช้ชีวิตได้ตามปกติ โดยสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่ใกล้ชิดกับเยาวชน หากสถาบันครอบครัวให้ความอบอุ่น หรือมีความเข้าใจพฤติกรรมของเยาวชนก็จะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เยาวชนผู้กระทำความผิดอาญาสามารถกลับตัวเป็นคนดีได้ และอาจจะช่วยลดการกระทำความผิดอาญาซ้ำได้ ประกอบกับหากมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้จะเป็นการช่วยภาครัฐประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการนำตัวเยาวชนผู้กระทำความผิดอาญามาควบคุมหรือฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมด้วย และเจ้าหน้าที่ได้เสนอให้ภาครัฐมีการกำหนดมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนผู้กระทำความผิดทางอาญาให้มีความชัดเจนโดยมีการคำนึงถึงสิทธิเด็กด้วย

(4) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ประชาชน อาสาสมัครคุมประพฤติ เยาวชนในระบบ และเยาวชนนอกระบบ จำนวน 13 คน โดยมีผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 มีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษในประเทศไทย

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็นว่า เป็นไปได้ จำนวน 7 ราย เป็นไปไม่ได้ (ไม่มี) และไม่แน่ใจ จำนวน 6 ราย โดยมีความเห็นว่า ปัจจุบันได้มีเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ใช้งานแล้วบางส่วน หากการใช้งานได้ผลมากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับอนาคตว่ามีผลกระทบหรือปัญหาเพียงใด จากนั้นก็นำมาปรับปรุงวิธีการใช้งาน หากใช้ในระยะเวลาหนึ่งแล้วเยาวชนมีการกระทำผิดซ้ำมากขึ้นก็อาจจะยกเลิกได้ คนในชุมชนจะได้ช่วยกันดูแลสอดส่องเยาวชน เยาวชนควรได้รับโอกาสในการแก้ไขในสิ่งที่ผิด ต้องวิเคราะห์พฤติกรรมการกระทำผิดอย่างแท้จริง จึงนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่ไม่ใช่อาชญากรโดยนัย และเยาวชนบางคนอาจกลับตัวกลับใจ ไม่ก่อเหตุอีกเพราะได้รับความเป็นอิสระ

ประเด็นที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการควบคุมผู้กระทำผิด โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM)

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ จำนวน 6 รายและเป็นผู้ที่ไม่มีความเข้าใจในเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 7 ราย

ประเด็นที่ 3 การที่เยาวชนกระทำความผิด เยาวชนมิได้มีจิตใจเป็นผู้ร้าย เป็นอาชญากร และสามารถปรับปรุงแก้ไขด้วยการบำบัด ฟันฟูผู้กระทำผิดได้

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็น เห็นด้วย จำนวน 11 ราย ไม่เห็นด้วย จำนวน 1 ราย และไม่แน่ใจ จำนวน 1 ราย โดยมีความเห็นว่า ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ทั้งการเลี้ยงดู การศึกษา สิ่งแวดล้อม และสังคมความเป็นอยู่ เข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้จะหล่อหลอมเยาวชน ได้ว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด เยาวชนที่เคยพุดคุยมีพื้นฐานจิตใจทำเพื่อคนอื่น คิดดี เยาวชนที่หลงกระทำผิดเพราะอารมณ์ชั่ววูบ ถูกชักจูง มิได้มีจิตใจเป็นผู้ร้าย ควรได้รับการปรับปรุง ขึ้นอยู่กับพฤติการณ์

ของการกระทำผิดในแต่ละคดี หากทำไปเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความไม่ตั้งใจ และเยาวชนบางคน ที่กระทำความผิดด้วยความยั้งคิด

สรุปโดยรวม ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการที่เยาวชนกระทำความผิด เยาวชนเหล่านั้น มิได้เป็นผู้ที่มีเป็นผู้ร้ายเป็นอาชญากร และสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ เนื่องจากส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนกระทำไปเพราะการคบเพื่อน ทำตามเพื่อน การชักจูง ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รวมถึงสิ่งต่างๆ เช่น สภาพครอบครัว สังคมสภาพแวดล้อม ทำให้เยาวชนกระทำความผิด และเห็นควรให้โอกาสกับเยาวชนปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ผิดพลาด

ประเด็นที่ 4 การลงโทษทางอาญากับเยาวชน โดยการจำคุก กักขัง คุมประพฤติ ส่งผลเสียต่อจิตใจและอนาคตของผู้กระทำความผิด ซึ่งหากพ้นโทษแล้ว พวกเขาอาจถูกสังคมตำหนิ ไม่ยอมรับ จนเป็นเหตุให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกได้

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็น เห็นด้วย จำนวน 11 ราย และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 ราย พร้อมโดยมีความเห็นว่า ถึงแม้ว่าจะเป็นเหตุให้เกิดสิ่งที่กล่าวมาในข้างต้น แต่หากไม่มีการลงโทษกับเยาวชนที่กระทำความผิดแล้วนั้น จะปกป้องคนในสังคมให้มีระเบียบเรียบร้อยได้อย่างไร การกักขังส่งผลเสียด้านจิตใจ ไม่ว่าเยาวชนหรือผู้ใหญ่ หากจำคุกแม้วันเดียว สังคมทั่วไปอาจไม่ยอมรับ และเยาวชนบางคนเมื่อเข้าไปในสถานพินิจแล้วอาจเกิดความไม่เกรงกลัวต่อความผิด

สรุปโดยรวม จากการสัมภาษณ์พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าการลงโทษทางอาญากับเยาวชน ด้วยการจำคุก กักขัง นั้นส่งผลเสียต่อตัวเยาวชนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นสภาพจิตใจหรือทางความคิด เยาวชนอาจรู้สึกตนเองอาจถูกสังคมตำหนิ ไม่ได้ได้รับความยอมรับจากสังคม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เยาวชนนั้นกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้เพราะคิดว่าตนเข้ากับสังคมไม่ได้ เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุก

ประเด็นที่ 5 การควบคุมเยาวชนผู้กระทำความผิด โดยการควบคุมด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ไว้ในบริเวณที่กำหนด จะเป็นผลดีต่อเยาวชนผู้กระทำความผิดมากกว่าการควบคุมตัวไว้ในเรือนจำ/สถานพินิจฯ

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็น เห็นด้วย จำนวน 9 ราย ไม่เห็นด้วย จำนวน 1 ราย และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 ราย โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ต้องประเมินเยาวชนที่กระทำความผิดเป็นครั้งแรกและคดีไม่ร้ายแรง สามารถจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่ดีได้ เยาวชนยังมีโอกาสได้ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ แต่ยังคงอยู่ในข้อกำหนดของการติดตาม EM ในการคุมประพฤติ เป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย เปิดโอกาสให้เยาวชนกลับตัวกลับใจ (ความผิดครั้ง

แรก) ระบบ Internet ของประเทศไทยมีความเสถียรภาพหรือครอบคลุมทุกพื้นที่หรือไม่ หากไม่ครอบคลุมจะมีการเลือกปฏิบัติ เยาวชนบางคนอาจเกิดการเรียนรู้ทางเทคโนโลยี จึงอาจแก้ไขระบบควบคุม ขออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ได้ และการถูกคุมขังเยาวชนอาจเรียนรู้พฤติกรรมจากบุคคลอื่น

ประเด็นที่ 6 การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ควบคุมผู้กระทำผิดจะเป็นผลดีที่จะทำให้ผู้กระทำผิดได้อยู่กับครอบครัว ไปศึกษาเล่าเรียนได้ตามปกติ และท่านจะเป็นผู้คอยควบคุมดูแลผู้กระทำผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็น เห็นด้วย จำนวน 7 ราย ไม่เห็นด้วย จำนวน 1 ราย และไม่แน่ใจ จำนวน 5 ราย โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า มีส่วนที่เป็นผลดีมากกว่าผลเสีย การดำเนินชีวิตจะไม่มีอุปสรรค นอกจากการดูแลจากเจ้าหน้าที่ ก็ยังได้ครอบครัวดูแลอีกด้วย สังคมอยู่ได้ต้องช่วยกันดูแลและใช้ในกรณีความผิดเล็กน้อย ไม่ถึงกับเป็นคดีร้ายแรง

ประเด็นที่ 7 การควบคุมผู้กระทำผิดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะสามารถช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและช่วยแก้ไข บำบัด พื้นฟูเยาวชนผู้กระทำผิดไม่ให้กลับมากระทำผิดซ้ำอีกได้หรือไม่

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็น เห็นด้วย จำนวน 5 ราย และไม่แน่ใจ จำนวน 8 ราย โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะเป็นสิ่งย้ำเตือนใจทั้งตนเองและผู้พบเห็นการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะเป็นการช่วยเตือนตัวผู้ถูกควบคุมให้อยู่ในระเบียบมากขึ้นหากเป็นเยาวชนที่กระทำผิดโดยสันดาน และในบางคนอาจคิดได้ แต่เยาวชนส่วนใหญ่ที่เข้าไปฟื้นฟูแล้วมักจะกระทำผิดซ้ำอีก

ประเด็นที่ 8 ความเหมาะสมที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาควบคุมเยาวชนผู้กระทำผิดแทนการลงโทษทางอาญาในประเทศไทย

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็น เห็นด้วย จำนวน 6 ราย ไม่เห็นด้วย จำนวน 2 ราย และไม่แน่ใจ จำนวน 5 ราย โดยมีความเห็นว่า ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมที่กระทำผิดว่าร้ายแรงหรือไม่ หากร้ายแรงก็คิดว่าควรลงโทษแทนการนำอุปกรณ์ EM มาใช้ เป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แก้ไขชีวิต อยู่ในระเบียบที่วางไว้ ต้องนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบกับกระทำความผิดแบบเดิมๆ อาจทำให้เกิดคตินี้รุนแรงมากขึ้น เพราะคิดว่ากระทำผิดแล้วไม่ต้องถูกลงโทษ และอาจนำมาใช้กรณีกระทำผิดเล็กน้อย หรือกระทำผิดครั้งแรก

ประเด็นที่ 9 การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็นเวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็นมีผลกระทบ จำนวน 8 ราย และไม่แน่ใจ จำนวน 5 ราย โดยมีความเห็นว่า เป็นปกติพื้นฐานของมนุษย์บางส่วนที่อยากรู้อยากเห็น และเป็นไปได้ ที่อาจจะมีคนมองอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ทั้งในแง่บวกและลบ จึงควรยอมรับทั้งตัวเยาวชนเองและคนในสังคม และช่วยป้องกันคนในสังคมไม่ให้กระทำผิด จะได้ไม่ต้องใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) อาจมีผลกระทบบ้างกับคนที่ไม่เข้าใจอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) สังคมยังไม่คุ้นเคยกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) แล้วแต่จิตใจของแต่ละคน ส่งผลกระทบต่อบางคนไม่เท่ากัน และหากบุคคลอื่นเห็นอาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกอับอาย

ประเด็นที่ 10 การลงโทษทางอาญา โดยวิธีการจำคุก กักขัง คุมประพฤติ สำหรับเยาวชนจะช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดได้อย่างแท้จริง

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็นว่าปรับเปลี่ยนแก้ไขได้ จำนวน 5 ราย ปรับเปลี่ยนแก้ไขไม่ จำนวน 2 ราย และไม่แน่ใจ จำนวน 6 ราย

ประเด็นที่ 11 ข้อเสนอแนะในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

ผลการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน มีความเห็นว่า

1. การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจนำมาใช้ควบคุมเยาวชนผู้กระทำผิดแทนการลงโทษคุมขัง เห็นด้วยเนื่องจากก้าวทันโลกที่ทันสมัยมากขึ้น จำต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ หากดีก็คงใช้ หากไม่ดีก็ยกเลิก เราอยู่ร่วมกันในสังคมหมู่่มาก ควรยอมรับความคิดเห็นต่างๆ ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และนำสิ่งต่างๆ โดยใช้เหตุใช้ผลมากขึ้น จนกระทั่งตกผลึกทางความคิดและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2. ควรแนะนำหรือจัดอบรมชุมชนให้มีความรู้เรื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตาม (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน EM ให้มากขึ้น เพื่อให้ชุมชนยอมรับและให้ช่วยกันดูแลเยาวชนนั้นเปรียบเสมือนญาติ

3. การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน EM มาใช้กับเยาวชนควรยึดหลักเมตตา

4. ถ้าใช้การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน อย่างแท้จริง ควรมีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ มิให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

4.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทยนั้นมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ไม่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิของเยาวชนแต่อย่างใด อีกทั้งบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. 2559 มีบทบัญญัติที่รองรับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับประเทศสิงคโปร์ที่มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับเยาวชนประกอบการคุมความประพฤติ รวมถึงประเทศอังกฤษด้วย แม้จะยังไม่เป็นที่แพร่หลาย แต่ก็แตกต่างจากประเทศเยอรมนีที่มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับเยาวชนไม่สามารถนำมาใช้แทนการลงโทษได้ แต่จะใช้เป็นมาตรการเพื่อเตรียมการเพื่อปล่อยตัวเท่านั้น เนื่องจากในเยอรมนีจะใช้การบังคับโทษกับเยาวชนในสถานที่ปิดเป็นหลัก

การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้สามารถช่วยลดจำนวนเยาวชนผู้ถูกควบคุมตัวในสถานฝึกอบรมได้ ซึ่งจะทำให้การดูแล ช่วยเหลือเยาวชนที่อยู่ในสถานฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากขึ้นในทางอ้อม อีกทั้งยังเป็นการหลีกเลี่ยงการนำเยาวชนที่กระทำความผิดที่บนพื้นฐานที่แตกต่างกันไปอยู่ร่วมกัน เพราะความผิดบางฐานที่เยาวชนกระทำความผิดอาจไม่จำเป็นต้องควบคุมตัวในสถานฝึกอบรม การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวจึงเป็นการหลีกเลี่ยงการควบคุมตัวไว้ในสถานฝึกอบรม และหลีกเลี่ยงผล หรือพฤติกรรมที่อาจติดตามมาจากการควบคุมตัวได้

ส่วนคำสัมภาษณ์ที่ว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวสามารถลดการกระทำความผิดซ้ำได้จริงหรือไม่ยังไม่สามารถตอบได้ เนื่องจากข้อจำกัดของการทำรายงานวิจัยนี้ ที่ยังไม่มีข้อมูลการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับเยาวชนที่สามารถค้นคว้าได้ อีกทั้งยังไม่สามารถไปเก็บข้อมูลกับเยาวชนที่เคยถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวได้ว่าเคยกระทำความผิดซ้ำหรือไม่ ทั้งนี้ ด้วยข้อจำกัดทางเวลา และงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาและปัญหาที่พบในงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ก่อนที่จะมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน ควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติ และคู่มือการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว และมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว

รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาเมื่อมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดประกอบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดเตรียมกำลังคนให้พร้อมต่อการเข้าดำเนินการเมื่อมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดประกอบการใช้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การใช้อุปกรณ์ดังกล่าวมีประสิทธิภาพในทางความเป็นจริง

ในบริบทของเยาวชนที่กระทำความผิด เยาวชนควรมีสติเลือกว่าจะยินยอมหรือไม่ยินยอมให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและข้อตกลงร่วมกันระหว่างเยาวชน ศาล และเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ดูแล ซึ่งจะทำให้การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นมาตรการที่นุ่มนวล และอยู่บนพื้นฐานของความยินยอมพร้อมใจที่ไม่จำเป็นต้องมีการจำกัดสิทธิของเยาวชนโดยไม่ได้รับความยินยอม และก่อนการใช้อุปกรณ์ควรมีการอธิบายเงื่อนไขและข้อกำหนดประกอบการใช้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ให้เยาวชน ครอบครัว มีความเข้าใจในมาตรการดังกล่าว และเข้าใจมาตรการที่เจ้าหน้าที่จะใช้เมื่อมีการฝ่าฝืน

การกำหนดแผนปฏิบัติประจำสัปดาห์ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และศาลร่วมกัน เนื่องจากศาลเป็นผู้ตัดสินให้ใช้วิธีการคุมความประพฤติและให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว การกำหนดแผนปฏิบัติจึงไม่ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ฝ่ายเดียว ศาลควรมีหน้าที่เข้ามาตรวจสอบด้วยว่ามาตรการที่เจ้าหน้าที่กำหนดจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมความประพฤติและการใช้อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ได้หรือไม่

ในบริบทของสังคมโดยรวม คนในสังคมควรส่งเสริม ช่วยเหลือในการฟื้นฟู ให้กำลังใจและให้โอกาสผู้ที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการอยู่ในสังคมโดยปกติ เพื่อไม่ให้เยาวชนที่ถูกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวรู้สึกแปลกแยกจากสังคม ไม่ควรนำประเด็นเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาเป็นประเด็นพุดคุยหรือล้อเลียน ซึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจให้แก่สังคมเพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับเยาวชนผู้กระทำความผิด

เมื่อวิเคราะห์จากผลการศึกษา พบว่า การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนนั้น ตามกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศเยอรมนี อังกฤษ และสิงคโปร์ รวมทั้งประเทศไทย พบว่า มีการนำมาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิด และนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเยาวชนหลายขั้นตอน ซึ่งในการนำมาใช้ในแต่ละขั้นตอนนั้นมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปแต่ในกรณีที่มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้ในการควบคุมเยาวชนมีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากนำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมเยาวชน ซึ่งเป็นหลักประกันและสร้างทางเลือกในการลงโทษ โดยมุ่งเน้นการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่คำนึงถึงประโยชน์ต่อเยาวชนเท่านั้น หากแต่ยังได้คำนึงถึงความปลอดภัยของคนในสังคม เนื่องจากมีการวางหลักเกณฑ์ในการนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้

ในการควบคุมเยาวชนที่กระทำความผิดให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับเยาวชนที่กระทำความผิดเป็นรายบุคคล โดยพิจารณาถึงภูมิหลังของเยาวชน ประวัติอาชญากรรม ลักษณะของการกระทำความผิด ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยศาลจะใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาสั่งใช้ให้เหมาะสมกับพฤติการณ์ของเยาวชนเป็นรายกรณี อันสอดคล้องกับทฤษฎีการลงโทษ อันมีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดเพื่อนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคม ทั้งนี้ ศาลเยาวชนและครอบครัว มุ่งส่งผลดีในการป้องกัน แก้ไขฟื้นฟู เยาวชนที่กระทำความผิด โดยการตระหนักถึงกรณีที่เยาวชนมีการกระทำความผิด และวิธีการแก้ไขพฤติกรรมการกระทำความผิด

เมื่อวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน พบว่า กระบวนการลงโทษผู้กระทำความผิดในประเทศไทยที่มุ่งเน้นการลงโทษจำคุก หรือการควบคุมตัว ซึ่งถือเป็นกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก กระบวนการลงโทษดังกล่าวไม่สามารถแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดได้และส่งผลกระทบต่อตัวผู้กระทำความผิดและสังคมโดยรวม ดังนั้น แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ซึ่งเป็นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดนอกเหนือจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก ที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขผู้กระทำความผิดในชุมชนเยาวชน ซึ่งเป็นแนวคิดกระแสรองเกี่ยวกับการเลี่ยงการควบคุมตัว (Diversion) เป็นการเบี่ยงผู้กระทำความผิดออกจากการควบคุมตัว ดังนั้น การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน จึงถือเป็นทางเลือกหนึ่งของการนำมาใช้ในฐานะมาตรการแทนการลงโทษ

อย่างไรก็ตาม การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนนั้น ที่เกิดข้อถกเถียงและเกิดความกังวลว่า การนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้กับเยาวชนจะถือเป็นการตีตราเยาวชน และทำให้เกิดความรู้สึกอับอาย ตลอดจนการรู้สึกว่าคุณค่าตัวตนลดลงในสายตาของสังคม และเยาวชนจะได้รับการตราบาปหรือถูกตีตราบาป จนเกิดความรู้สึกที่ตนเองมีความแตกต่างจากผู้อื่น เมื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมหรือในบริบทของวัฒนธรรมนั้นๆ หรือไม่ อย่างไรนั้น จากการศึกษา พบว่า เจตนารมณ์ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเยาวชนในประเทศไทย คือ ประการแรก การมุ่งเน้นให้เยาวชนกลับตนเป็นคนดีซึ่งมิใช่เพียงการลงโทษเยาวชนเท่านั้น และประการที่สอง การใช้มาตรการสำหรับเยาวชนต้องคำนึงถึงมีความเหมาะสม จึงให้การตระหนักถึงการพิจารณาในประเด็นด้าน อายุ ประวัติความประพฤติ สถิติปัญหาการศึกษา สภาพร่างกาย สภาพจิตใจ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือ สภาพแวดล้อม และสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อประกอบการใช้ดุลยพินิจของศาลในการหามาตรการที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน ดังนั้น การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน จึงเป็นการลดการตีตราทางสังคมแก่เยาวชนว่าเป็นคนไม่ดีและไม่ได้รับการยอมรับในสังคม อันเป็นการผลักดันให้เยาวชนผู้กระทำความผิดต้องกลับไปกระทำความผิดซ้ำ และกลับคืนสู่

เส้นทางของการกระทำผิดเป็นวงจร ด้วยเหตุนี้ การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน จึงเป็นการให้โอกาสแก่เยาวชนในการกลับตนเป็นคนดี และเป็นการคืนคนดีสู่สังคมอย่างแท้จริง เนื่องจากทำให้เยาวชนได้พัฒนาศักยภาพ มีโอกาสในการเรียน การฝึกอาชีพ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ทำให้เกิดความผูกพันทางสังคม และเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสียมากกว่าการควบคุมในสถานที่ควบคุมแบบปิด จึงมีความสอดคล้องกับทฤษฎีติดฉลาก (Labeling Theories) ที่มีหลักการสำคัญ คือ การดำเนินคดีหรือการลงโทษของกระบวนการยุติธรรมจะมีอิทธิพลด้านลบที่ทำให้เยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการพัฒนาอาชญากรรม หรือการลงโทษทำให้เยาวชนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก และปฏิกริยาของสังคมต่อเยาวชน ยังมีส่วนปิดกั้นไม่ให้เยาวชนมีโอกาสในการปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ดังนั้น การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนจึงมุ่งเน้นการปรับปรุงแก้ไข พฤตินิสัย

นอกจากนี้ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งของการกระทำผิดของเยาวชน คือ การยึดบรรทัดฐานและค่านิยมที่แตกต่างจากวัฒนธรรมหลักของสังคม ซึ่งสามารถนำมาอธิบายปรากฏการณ์ของการกระทำผิดของเยาวชน อันเนื่องมาจากการที่ยึดมั่นและปฏิบัติตามค่านิยมของวัฒนธรรมที่อยู่ตรงกันข้ามกับค่านิยมของวัฒนธรรมหลักในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมรอง ทั้งในประเด็นด้านวัฒนธรรมของอาชญากรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม คือ การมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น มีการเรียนรู้รูปแบบอาชญากรรมและรับการถ่ายทอดวัฒนธรรมการกระทำผิด เช่น การลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกงหรือกรรโชกทรัพย์ เป็นต้น รวมทั้งในบางกรณีกลุ่มเยาวชนยึดถือวัฒนธรรมรองของการหลบหนี ซึ่งเป็นพฤติกรรมอาชญากรรมของกลุ่มเยาวชนที่ติดยาเสพติดหรือสุรา โดยกลุ่มเยาวชนที่ไม่สามารถประสบความสำเร็จ และไม่มีความสามารถในการเรียนรู้วิธีการหาเงินโดยผิดกฎหมาย และไม่มีความสามารถในการต่อสู้ เยาวชนดังกล่าวจึงหลบหนีหรือปลีกลตัวออกจากสังคมไปสร้างวัฒนธรรมใหม่ที่มีความคิดว่าเป็นโลกใหม่ เพื่อให้มีสถานภาพในสังคมและได้รับการยอมรับ ดังนั้น การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน จึงเป็นทางเลือกหรือเป็นแนวทางในการเบี่ยงเบนไม่ให้เยาวชนที่กระทำผิดเกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรมรองของกลุ่มตน เมื่อต้องถูกส่งตัวเข้าไปอยู่ในสถานที่ควบคุมแบบปิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการป้องกันการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

1) ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในแง่กฎหมาย

การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนมีความเป็นไปได้ในทางกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และความมีอยู่ของบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจศาลและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการ กล่าวคือ

ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุดได้รับรองสิทธิของบุคคลไว้ เพื่อป้องกันมิให้การกระทำใดๆ ของรัฐไปกระทบสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับเยาวชนก็เกี่ยวข้องกับสิทธิทางรัฐธรรมนูญหลายประการ ด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์คุ้มครองบุคคลจากการปฏิบัติของรัฐ มิให้บุคคลถูกปฏิบัติอย่างเป็นวัตถุที่ไม่ใช่มนุษย์ ซึ่งการสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอาจทำให้บุคคลมีสภาพคล้ายกับทาสที่ใส่โซ่ตรวน แต่เมื่อพิจารณาแล้ว การให้บุคคลสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมิใช่การปฏิบัติต่อบุคคลอย่างไม่เป็นมนุษย์แต่อย่างใด โดยเมื่อเปรียบเทียบกับ การจำคุกบุคคลแล้ว การสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นมาตรการที่เบากว่า และให้โอกาสบุคคลนั้นสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ในฐานะมนุษย์ธรรมดาต่อไป นอกจากนี้บุคคลนั้นยังไม่ถูกบังคับให้ใส่อุปกรณ์ดังกล่าวในลักษณะการตีตราอย่างเปิดเผยเช่นเดียวกับทาสที่ต้องใส่โซ่ตรวนแต่อย่างใด และบุคคลผู้นั้นยังสามารถเลือกได้ว่าจะใส่อุปกรณ์อย่างเปิดเผยหรือไม่

ความสอดคล้องความมีอยู่ของบทบัญญัติของกฎหมาย ปรากฏว่าศาลที่พิจารณาคดีที่เยาวชนเป็นผู้กระทำความผิดมีอำนาจสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 138 มาตรา 142 กรณีเปลี่ยนโทษปรับเป็นคุมความประพฤติ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และพนักงานคุมประพฤติจะมีอำนาจตามมาตรา 14 (7) ในการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวกับเยาวชน ในส่วนของมาตรา 132 และการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยแทนการจำคุกตามมาตรา 142 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ยังไม่มีความชัดเจนว่าศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวหรือไม่ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าศาลมีอำนาจสั่งการได้ เนื่องจากการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวก็เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตาม

วิธีการเพื่อความปลอดภัยในการกักกัน และเป็นส่วนหนึ่งของการสั่งการให้เข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟู บำบัด การรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติอยู่แล้ว (ชาธิณี กระตุกฤษ, 2560, น. 172) เพื่อที่ เจ้าหน้าที่จะได้ตรวจสอบได้ว่าบุคคลนั้นได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือไม่

2) วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับ ผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในการศึกษาเปรียบเทียบของต่างประเทศ

การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศ เยอรมันใช้ในช่วงเตรียมการปล่อยตัว 6 เดือน ก่อนครบกำหนดโทษ โดยต้องได้รับความยินยอมของผู้นั้น ตามมาตรา 16 Hessisches Jugendstrafvollzugsgesetz ยังไม่มีการใช้แทนการลงโทษ สำหรับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศ อังกฤษ การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้นั้น มีกฎหมายรองรับปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติว่าด้วย กระบวนการยุติธรรม ค.ศ. 2003 (Criminal Justice Act 2003 Part 4 Electronics monitoring of offenders) เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกและมาตรการลงโทษในชุมชนแบบเข้มงวดประเภทหนึ่ง ทั้งนี้ ในการสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ศาลสามารถมีคำสั่งได้หลายแนวทาง คือ การควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เพียงอย่างเดียว โดยกฎหมายให้อำนาจศาลในการสั่งควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้สูงสุด 12 เดือน การนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี โดยศาลสามารถกำหนดระยะเวลาการถูกควบคุมตัวในบ้านตั้งแต่ 2-16 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องถูกควบคุมตัวทุกวัน อาจเป็น 3 วันต่อสัปดาห์ หรือเฉพาะวันสุดสัปดาห์ และการนำไปใช้ในการปล่อยตัวก่อนกำหนดและเข้าโปรแกรมการถูกกักขังในบ้านตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดเป็นระยะเวลาสี่เดือนครึ่งและผ่านการประเมินเกณฑ์ความเสี่ยงโดยเจ้าหน้าที่เจ้าของสำนวนทั้งนี้ผู้กระทำความผิดจะถูกกำหนดให้รับโทษระยะสุดท้ายเป็นการกักขังในบ้านโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ซึ่งไม่ต้องถูกควบคุมและสอดส่อง เว้นแต่บุคคลที่ได้รับการพักโทษแบบมีเงื่อนไข ระยะเวลาการควบคุมอยู่ระหว่าง 9-12 ชั่วโมงต่อวัน และหากมีการทำผิดเงื่อนไขจะต้องถูกจับส่งกลับสู่เรือนจำ โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยกระบวนการยุติธรรม ค.ศ. 2003 (Criminal Justice Act 2003 Part 4 Electronics monitoring of offenders) ให้อำนาจศาลในการสั่งคุมประพฤติโดยกำหนดเงื่อนไขหลายข้อซึ่งอยู่ที่ดุลยพินิจ โดยพนักงานคุมประพฤติจะทำหน้าที่ในการควบคุมและสอดส่อง วางแผนแก้ไขฟื้นฟู รวมทั้งรับรายงานการผิดเงื่อนไขการควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เพื่อดูแลให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขทั้งหมดที่ศาลกำหนด

สำหรับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศ สิงคโปร์ การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนในประเทศสิงคโปร์เป็นการนำมาใช้ประกอบเงื่อนไขการคุมคุมประพฤติ ซึ่งเป็นทางเลือกการใช้มาตรการแบบควบคุมตัว

แก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน มิได้เป็นบทลงโทษ โดยศาลเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาจากรายงานการสืบเสาะ และพินิจที่เสนอโดยพนักงานคุมประพฤติซึ่งสังกัดหน่วยงานคุมประพฤติและแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน (Probation and Community Rehabilitation Service) โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุมประพฤติ เยาวชน คือ Probation of Offenders Act และ Children and Young Persons Act อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มุ่งใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดร้ายแรงหรือเยาวชนที่ละเมิดเงื่อนไขการคุมประพฤติที่ห้ามออกนอกสถานที่ (curfew) หลายครั้ง โดยทั่วไปแล้วศาลจะกำหนดระยะเวลาการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) อยู่ที่ประมาณ 4 – 6 เดือน ทั้งนี้ การใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ประกอบกับเงื่อนไขห้ามออกนอกสถานที่ (curfew) ต้องได้รับการปฏิบัติควบคู่ไปกับเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมในด้านต่างๆ ด้วย

3) ผลการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย สรุปผลผู้บริหารระดับที่กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย มีความเห็นที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันว่า มีความเป็นไปได้ โดยให้เหตุผลประกอบว่า การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด เนื่องจากการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็นเวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชนและต้องสร้างความเข้าใจกับเยาวชนว่า EM ไม่ได้เป็นตราบาปแต่เป็นเครื่องมือควบคุมความประพฤติ ควรนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ โดยดำเนินการกับเยาวชนที่กระทำความผิดโดยการจำกัดบริเวณ และให้อยู่ในความดูแลของครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้องใช้การแก้ไขฟื้นฟูในสถานกักกัน แต่นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ มากกว่าการจำคุกหรือส่งตัวเยาวชนไปในสถานที่ฝึกอบรม การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดมีความเหมาะสม เนื่องจากการให้โอกาสทางสังคมแก่ผู้กระทำความผิด อย่างไรก็ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กกำหนดให้รัฐต้องใช้มาตรการการควบคุมตัวเป็นมาตรการสุดท้ายในการดำเนินคดี ทั้งตามหลักสากลไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้เสียหาย เด็กและเยาวชนจะได้รับการคุ้มครองสิทธิในทุกขั้นตอน การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทน การบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษควรพิจารณาถึงบริบทหรือพฤติกรรมของความผิดและไม่ควรนำมาใช้ในทุกกรณี แต่ควรศึกษาถึงความเหมาะสมของการนำ EM มาใช้กับเยาวชนอย่างรอบคอบและเหมาะสมและเป็นทางเลือกของ

การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ การนำ EM มาใช้สำหรับควบคุมผู้ถูกคุมความประพฤติ ถือเป็นมาตรการแทนการลงโทษจำคุกและให้โอกาสผู้กระทำความผิดให้ได้ใช้ชีวิตกับครอบครัวในสังคมได้อย่างปกติและยังสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว แต่ยังคงพิสูจน์ตนเองในการปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด โดยไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำภายใต้การคุมความประพฤติอย่างเข้มงวด ในขณะเดียวกันให้ครอบครัวได้มีส่วนช่วยในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชนอีกด้วย และการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว หรือ EM มาใช้กับผู้กระทำความผิดจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกันกับนโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคมในด้านการดูแลผู้กระทำความผิด อีกทั้งเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก และเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมในชุมชน และคาดว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอันนี้จะเป็นหลักประกันความปลอดภัยให้กับชุมชน และส่งเสริมคนดีให้กลับคืนสู่สังคมได้

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนผู้กระทำความผิดอาญา เจ้าหน้าที่โดยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษ การส่งตัวไปฝึกอบรม หรือการติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอกำหนดโทษ เนื่องจากให้ความเห็นประกอบว่า โดยให้เหตุผลประกอบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) และเห็นว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนไทยที่เป็นผู้กระทำความผิดอาญาแทนการบังคับโทษ การส่งตัวไปฝึกอบรม หรือระหว่างการรอการลงโทษ/รอการกำหนดโทษนั้นไม่เป็นการขัดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก หรือระบบกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย และปัจจุบันสังคมไทยมีความพร้อมหรือมีความเหมาะสมที่จะมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนไทยซึ่งกระทำความผิดอาญา โดยเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ไม่มีผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือผลกระทบด้านจิตใจของเยาวชน เนื่องจากเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความทันสมัยก้าวหน้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ที่นำมาใช้ในปัจจุบันมีขนาดเล็ก มีลักษณะคล้ายนาฬิกาข้อมือ และสามารถใช้เป็นนาฬิกาบอกเวลาได้ การใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตตามปกติของเยาวชน การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะเป็นการตัดโอกาสการเรียนรู้พฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำความผิดจากผู้กระทำความผิดรายอื่นได้ นอกจากนี้ เยาวชนผู้กระทำความผิดอาญาดังกล่าวจะได้กลับมาอาศัยกับครอบครัว สามารถไปศึกษาหาความรู้ และใช้ชีวิตได้ตามปกติ โดยสถาบันครอบครัว

เป็นหน่วยแรกที่ใกล้ชิดกับเยาวชน หากสถาบันครอบครัวให้ความอบอุ่น หรือมีความเข้าใจพฤติกรรมของเยาวชนก็จะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เยาวชนผู้กระทำความผิดอาญาสามารถกลับตัวเป็นคนดีได้ และอาจจะช่วยลดการกระทำความผิดอาญาซ้ำได้ ประกอบกับหากมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้จะเป็นการช่วยภาครัฐประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการนำตัวเยาวชนผู้กระทำความผิดอาญามาควบคุมหรือฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมด้วย และเจ้าหน้าที่ได้เสนอให้ภาครัฐมีการกำหนดมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนผู้กระทำความผิดทางอาญาให้มีความชัดเจนโดยมีการคำนึงถึงสิทธิเด็กด้วย

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย สรุปผลกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน ประกอบด้วย ประชาชน อาสาสมัครคุมประพฤติ เยาวชนในระบบ และเยาวชนนอกระบบ จำนวน 23 คน โดยมีผลการสัมภาษณ์ มีความเห็นว่า การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่ามาใช้ควบคุมเยาวชนผู้กระทำความผิดแทนการลงโทษคุมขัง เห็นด้วยเนื่องจากก้าวทันโลกที่ทันสมัยมากขึ้น จำต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ หากดีก็คงใช้ หากไม่ดีก็ยกเลิก เราอยู่ร่วมกันในสังคมหม่มาก ควรยอมรับความคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และนำสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เหตุใช้ผลมากขึ้น จนกระทั่งตกผลึกทางความคิดและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปควรแนะนำหรือจัดอบรมชุมชนให้มีความรู้เรื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตาม (EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน EM ให้มากขึ้น เพื่อให้ชุมชนยอมรับและให้ช่วยกันดูแลเยาวชนนั้น เปรียบเสมือนญาติ การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน EM มาใช้กับเยาวชนควรยึดหลักเมตตา และ ถ้าใช้การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน อย่างแท้จริง ควรมีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ มิให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) กำหนดกฎหมาย แนวทางปฏิบัติเพื่อไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม จากผลการศึกษาและปัญหาที่พบในงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ก่อนที่จะมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน ควรมีการกำหนดกฎหมาย แนวทางปฏิบัติเพื่อไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และคู่มือการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว และมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการใช้

อุปกรณ์ดังกล่าว รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาเมื่อมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดประกอบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดเตรียมกำลังคนให้พร้อมต่อการเข้าดำเนินการเมื่อมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดประกอบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เพื่อให้การใช้อุปกรณ์ดังกล่าวมีประสิทธิภาพในทางความเป็นจริง

2) กำหนดสิทธิทางเลือกของเยาวชนในการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM)

ในบริบทของเยาวชนที่กระทำความผิด เยาวชนควรมีสติเลือกว่าจะยินยอมหรือไม่ยินยอมให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและข้อตกลงร่วมกันระหว่างเยาวชน ศาล และเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ดูแล ซึ่งจะทำให้การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นมาตรการที่นุ่มนวลและอยู่บนพื้นฐานของความยินยอมพร้อมใจที่ไม่จำเป็นต้องมีการจำกัดสิทธิของเยาวชนโดยไม่ได้รับความยินยอม และก่อนการใช้อุปกรณ์ควรมีการอธิบายเงื่อนไขและข้อกำหนดประกอบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวให้เยาวชนและครอบครัว มีความเข้าใจในมาตรการดังกล่าว และเข้าใจมาตรการที่เจ้าหน้าที่จะใช้เมื่อมีการฝ่าฝืน

3) การกำหนดแผนปฏิบัติประจำสัปดาห์ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และศาลร่วมกัน

เนื่องจากศาลเป็นผู้ตัดสินให้ใช้วิธีการคุมความประพฤติและให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว การกำหนดแผนปฏิบัติจึงไม่ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ฝ่ายเดียว ศาลควรมีหน้าที่เข้ามาตรวจสอบด้วยว่ามาตรการที่เจ้าหน้าที่กำหนดจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมความประพฤติและการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวได้หรือไม่

4) กำหนดมาตรการอื่นควบคู่กับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ในการฟื้นฟูเยาวชนที่กระทำความผิด บริบทของสังคมโดยรวม คนในสังคมควรส่งเสริม ช่วยเหลือในการฟื้นฟู ให้กำลังใจและให้โอกาสผู้ที่ถูกให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการอยู่ในสังคมโดยปกติ เพื่อไม่ให้เยาวชนที่ถูกให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวรู้สึกแปลกแยกจากสังคม ไม่ควรนำประเด็นเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาเป็นประเด็นพูดคุยหรือล้อเลียน ซึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจให้แก่สังคมเพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับเยาวชนผู้กระทำความผิด

5) กำหนดรูปแบบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ที่เหมาะสมกับสังคมไทย รูปแบบที่นำมาใช้อาจนำรูปแบบของประเทศเยอรมนีมาใช้ก็ได้ เช่น กรณีการกักกันที่บ้าน หรือการห้ามออกจากบ้านในเวลาที่กำหนดอาจจะต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์ส่งสัญญาณไว้ที่บ้านเพื่อตรวจสอบการอยู่หรือไม่อยู่ในบริเวณบ้าน และมีการกำหนดแผนการอบรม ฟื้นฟู โดยมีเจ้าพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้ควบคุม ดูแลการปฏิบัติตามแผน และมีการกำหนดเวลาว่างที่จะไม่ควบคุมเพื่อลดความตึงเครียดของเยาวชน ส่วนการห้ามเข้าเขตกำหนดจะต้องใช้อุปกรณ์ที่มีระยะเวลาการทำงานยาวนาน ควรพัฒนาแบตเตอรี่ให้มีระยะเวลาการทำงานยาวนาน

6) มาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว(EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนให้มีผลในทางปฏิบัติที่ดีขึ้น ดังนี้

(1) การจัดชุดจัดระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การปฏิบัติต่อเยาวชนในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว(EM) ของเจ้าหน้าที่หน้าที่ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติและผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว

(2) จัดโปรแกรมการฝึกอบรมการใช้เครื่องมืออุปกรณ์พิเศษแต่ละระดับผู้รับผิดชอบผู้ใช้ เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง และความรู้สำหรับเจ้าหน้าที่ทั่วไป ของเจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และศาลเยาวชนและครอบครัว

(3) การจัดทำคู่มือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว(EM) สำหรับเจ้าหน้าที่ทั่วไป กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ ศาลเยาวชนและครอบครัว

(4) การสำรวจ ทบทวน ปรับปรุงกฎหมายระเบียบปฏิบัติการ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการใช้ EM กับเยาวชน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชน ในส่วนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ ศาลเยาวชนและครอบครัว

(5) การสร้างนวัตกรรมสมัยใหม่ (Innovation) พัฒนานำระบบการติดตามและการส่งสัญญาณ EM ร่วมกับ Google Map ที่เจ้าหน้าที่สามารถดูได้ในระบบและแผนที่ Google Map ได้เสมือนจริง และพัฒนา Application ที่ศูนย์ติดตามตัว สามารถสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ คุมประพฤติ จังหวัด และอาสาสมัครคุมประพฤติในพื้นที่ ที่แจ้งเตือนกรณีผู้คุมประพฤติกระทำความผิดเงื่อนไข โดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และกระทรวงยุติธรรม ใช้ร่วมกัน

(6) พัฒนาความร่วมมือร่วมกันระหว่างกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ ศาลเยาวชนและครอบครัว ในการบูรณาการร่วมกันในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(7) สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และอาสาสมัครคุมประพฤติ ครอบครัวของเยาวชน และตัวเยาวชนเองเพื่อให้การปฏิบัติการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชน

(8) สร้างเจตคติที่ดีในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชน และผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนอย่างจริงจัง

5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน คณะผู้ศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. เรื่อง ทักษะและความพร้อมของชุมชนในการยอมรับเยาวชนในเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM)
2. เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมระบบการติดตามและการส่งสัญญาณอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) ร่วมกับ Google Map และระบบสั่งการแบบอัตโนมัติ
3. เรื่อง ผลกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตต่อเยาวชนที่ศาลสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM)
4. เรื่อง การศึกษาและพัฒนากฎหมายเป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชน และบุคคลทั่วไป

บรรณานุกรม

- กรมคุมประพฤติ. (2561). รายงานสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานตามโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้าน
การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในประเทศอาเซียนบวกสาม (ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์). เข้าถึงได้จาก
<http://www.probation.go.th/documents.php?id=149>
- ชาโรณี กระตุกษ์. (2560). การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปล่อยชั่วคราวจำเลยในชั้น
พิจารณาคดีของศาล. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี
ปทุม.
- นันทน์ภัส สุปิยะพันธ์ และคณะ (2558). การปล่อยชั่วคราวโดยการนำมาตรการคุมขังแบบไม่ควบคุม
ตัวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 หน้า
179-189.
- บุรฉัตร ปราโมช ณ อยุธยา. (2556). การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคุมเด็กและเยาวชนที่
กระทำความผิดอาญาในประเทศไทย. การอบรมหลักสูตรผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น
รุ่นที่ 11 สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- ปาติดา มณีโชติ. (2559). ปัญหาการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปล่อยชั่วคราวจำเลย
ในชั้นพิจารณาคดีของศาล. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พรชัย ขันดีและคณะ. (2558). ทฤษฎีอาชญาวิทยา : หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์
กรุงเทพมหานคร: ส.เจริญการพิมพ์.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2562). ข้อความคิดและหลักการพื้นฐานบางประการของกฎหมายปกครอง.
กรุงเทพฯ.วิญญูชน.
- วิชัย ลีลาสวัสดิ์. การนำเครื่องติดตามตัว (Electronic Monitoring) มาใช้กับผู้ถูกคุมความ
ประพฤติในศาลแขวงพระนครเหนือ. การอบรมหลักสูตรผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น
รุ่นที่ 13 สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- สุนนทิพย์ จิตสว่าง, ฐิตียา เพชรมณี. (2550) การติดตามประเมินผลการนำระบบการควบคุมด้วย
ระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำผิด. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:
กรุงเทพฯ.

- Alexander, B. (2014). "Community-based Rehabilitation of Offenders in Singapore"
[Online]. Available from: https://www.unafei.or.jp/publications/pdf/RS_No96/No96_VE_Alexander_3.pdf [9 April 2019].
- Ashworth, A. and Roberts, J. (2012) "Sentencing: Theory, Principle, and Practice" in
"The Oxford Handbook of Criminology." Oxford University Press.
- Astrid Menz. (2008). Elektronisch überwachter Hausarrest – eine Sanktionsalternative.
[Online]. Available from: <http://www.fh-guestrow.de/doks/forschung/kd/kd4/Elektronisch%20%C3%BCberwachter%20Hausarrest.pdf> [17 April 2019].
- Gudrun Hochmayr. (2012). Elektronisch Überwachter Hausarrest. Zur Regelung in
Deutschland und Österreich. Zeitschrift für Internationale
Strafrechtsdogmatik 11/2012. 7 Jahrgang.
- Günes Önel. (2012). Verfassungsmäßigkeit und Effektivität der elektronischen
Füßfessel. Jahrbuch des Kriminalwissenschaftlichen Instituts der Leibniz
Universität Hannover Band 1 - 2012. Leibniz Universität Hannover.
- Hans-Joerg, A. (2005). "Electronic Monitoring in Europe A Summary and Assessment
of Recent Developments in the Legal Framework and Implementation of
Electronic Monitoring." [online]. Available from :
<https://www.mpicc.de/files/pdf1/albrecht.pdf> 2166 [11 April 2019].
- Hessisches Ministerium der Justiz, für Intergration und Europa. (2012). Betreuung und
Überwachung in der Bewährungshilfe. Elektronische Fußfessel (EFF) und
Elektronische Aufenthaltsüberwachung (EAÜ) [Online]. Available from:
https://justizministerium.hessen.de/sites/default/files/media/hmdjie/infoblatt_elektronische_aufenthaltsueberwachung.pdf [4 April 2019].
- Markus Mayer. (2002). Modellprojekt Elektronische Fußfessel. Befunde der
Begleitforschung - Zwischenbericht Mai 2002-. Max-Planck-Institut für
ausländisches und internationales Strafrecht. Freiburg i. Br. [Online].
Available from: [https://pure.mpg.de/rest/items/item_2502195_4
/component/file_3014496/content](https://pure.mpg.de/rest/items/item_2502195_4/component/file_3014496/content) [22 April 2019].
- Markus Mayer. (2004). Modellprojekt Elektronische Fußfessel. Wissenschaftliche
Befunde zur Modellphase des Hessisches Projekts. Max-Planck-Institut für
ausländisches und internationales Strafrecht. Freiburg i. Br. [Online].

Available from: [https://pure.mpg.de/rest/items/item_2501755_3
/component/file_3014463/content](https://pure.mpg.de/rest/items/item_2501755_3/component/file_3014463/content)) [5 April 2019].

Nellis, M. (2014). Understanding the electronic monitoring of offenders in Europe: expansion, regulation and prospects. *Crime Law and Social Change*.

Probation and Community Rehabilitation Service. (2017). "Annual Report 2016"
[Online]. Available from: [https://www.msf.gov.sg/research-and-
data/Research-and-Data-Series/Documents/Probation%20and
%20Community %20Rehabilitation%20Service%20Annual%20
Report%202016.pdf](https://www.msf.gov.sg/research-and-data/Research-and-Data-Series/Documents/Probation%20and%20Community%20Rehabilitation%20Service%20Annual%20Report%202016.pdf) [9 April 2019].

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว
(Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

สำหรับ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

โดย

คณะผู้ศึกษาวิจัย ศกย.4 กลุ่มที่ 4

หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 4

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

คำชี้แจงแบบสัมภาษณ์

1. **การศึกษาเรื่อง** ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

2. **วัตถุประสงค์** เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

3. **ขอบเขตการศึกษาที่สำคัญ** คือ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษจำคุก/ส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษ

4. **ความหมายคำที่สำคัญ** คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) หมายถึง อุปกรณ์ที่อยู่ในรูปแบบกำไลข้อมือ หรือ กำไลข้อเท้า ซึ่งใช้แสดงตำแหน่งของผู้ที่ถูกติดอุปกรณ์บนแผนที่โดยการส่งสัญญาณให้ผู้ควบคุมทราบว่าผู้ที่ถูกติดอุปกรณ์อยู่ในเขตที่กำหนด หรือเข้าใกล้เขตที่ห้ามเข้าหรือไม่ หากมีการฝ่าฝืนข้อปฏิบัติหรือข้อห้าม อุปกรณ์จะส่งสัญญาณแจ้งเตือนไปยังผู้ควบคุมเพื่อเข้าดำเนินการต่อไป

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก i. ข้อ 37 ข) กำหนดให้รัฐภาคีต้องใช้วิธีการจับกุม กักขัง จำคุกเด็กในฐานะมาตรการขั้นสุดท้าย และต้องมีระยะเวลาสั้นที่สุด และ ii. ข้อ 40 เด็กจะต้องได้รับการปฏิบัติโดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กในวัยนั้น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 วรรคสาม บัญญัติว่า “ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”

5. คำชี้แจงแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษจำคุก/ส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษ ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นตามหลักวิชาการ ประสบการณ์การทำงานได้อย่างอิสระ ไม่มีข้อผูกพันกับตำแหน่งและหน้าที่การปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด การนำเสนอผลการศึกษาจะไม่ระบุตัวบุคคลที่แสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด และความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อเสนอแนะในการนำเสนอต่อกระทรวงยุติธรรมและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ความเห็นของท่านทุกคำ ทุกตัวอักษรเป็นสิ่งที่มีความค่า ที่คณะผู้ศึกษาวิจัยจะได้นำไปวิเคราะห์เรียบเรียงตามหลักวิชาการของการศึกษาวิจัยอย่างมีระบบ และจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอที่เป็นคุณประโยชน์ในการพัฒนากลไกของกระบวนการยุติธรรมของไทยในอนาคต จึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตามแบบที่แนบมาพร้อมนี้

คณะผู้ศึกษาวิจัย ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้ศึกษาวิจัย ศวธ.4 กลุ่มที่ 4

แบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ () หญิง () ชาย
2. อายุ () ต่ำกว่า 20 ปี () 20-39 ปี
 () 40-59 ปี () 60 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
4. อาชีพ () เจ้าหน้าที่รัฐ () เอกชน/รัฐวิสาหกิจ () อื่นๆ (ระบุ)
5. หน่วยงานตำแหน่ง.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามความคิดเห็น

1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการควบคุมผู้กระทำความผิด โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาก่อนหรือไม่
() มี () ไม่มี
2. ท่านคิดว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เป็นไปได้หรือขัดกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก หรือไม่ อย่างไร
.....
.....
.....
3. ท่านคิดว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เป็นไปได้หรือเป็นไปได้หรือขัดกับระบบกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมไทย หรือไม่ อย่างไร
.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่าสถานการณ์ปัจจุบันในสังคมไทยมีความเหมาะสมที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับเยาวชนแทนการแก้ไขฟื้นฟูเยาวชนผู้กระทำความผิดแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษแล้วยัง

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็นเวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนในการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมความประพฤติของเยาวชนแทนการควบคุมไว้ในสถานที่ฝึกอบรม เพื่อช่วยให้เยาวชนกลับตนเป็นคนดีและตัดโอกาสการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากผู้กระทำผิดรายอื่นหรือไม่

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าควรดำเนินการกับเยาวชนที่กระทำความผิดโดยการจำกัดบริเวณ และให้อยู่ในความดูแลของครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้องใช้การแก้ไขฟื้นฟูในสถานกักกัน แต่นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้เพื่อช่วยในการควบคุมความประพฤติ หรือไม่ และจะมีผลดีมากกว่าการจำคุกหรือส่งตัวเยาวชนไปในสถานที่ฝึกอบรมหรือไม่

.....

.....

.....

8. ท่านคิดว่าหากนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้ในการควบคุมเยาวชนมีข้อดี – ข้อเสีย อย่างไร และจะสามารถลดการกระทำความผิดซ้ำของเยาวชนได้หรือไม่

.....

.....

.....

9. ท่านคิดว่าการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว EM มาใช้กับเยาวชนต้องมีข้อควรระวัง หรือ แนวทางปฏิบัติ หรือข้อเสนอแนะในการปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

10. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรเกี่ยวกับการดำเนินการกับเยาวชนที่ กระทำผิดให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ในปัจจุบัน ให้เกิดผลดีต่อเยาวชนอย่างสูงสุด

.....

.....

.....

11. ถ้าให้ท่านสรุปความเห็นท่านคิดว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตาม ตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือ ติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษในประเทศไทย

() เป็นไปได้ () เป็นไปไม่ได้ () ไม่แน่ใจ

เพราะ

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ/ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว
(Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

สำหรับ ประชาชน ผู้ปกครอง เยาวชน และอื่น ๆ

โดย

คณะผู้ศึกษาวิจัย ศวธ.4 กลุ่มที่ 4
หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 4
สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

คำชี้แจงแบบสัมภาษณ์

1. **การศึกษาเรื่อง** ความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

2. **วัตถุประสงค์** เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนในประเทศไทย

3. **ขอบเขตการศึกษาที่สำคัญ** คือ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษจำคุก/ส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษ

4. **ความหมายคำที่สำคัญ** คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) หมายถึง อุปกรณ์ที่อยู่ในรูปแบบกำไลข้อมือ หรือ กำไลข้อเท้า ซึ่งใช้แสดงตำแหน่งของผู้ที่ถูกติดอุปกรณ์บนแผนที่ โดยการส่งสัญญาณให้ผู้ควบคุมทราบว่าผู้ที่ถูกติดอุปกรณ์อยู่ในเขตที่กำหนด หรือเข้าใกล้เขตที่ห้ามเข้าหรือไม่ หากมีการฝ่าฝืนข้อปฏิบัติหรือข้อห้าม อุปกรณ์จะส่งสัญญาณแจ้งเตือนไปยังผู้ควบคุมเพื่อเข้าดำเนินการต่อไป

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก i. ข้อ 37 ข) กำหนดให้รัฐภาคีต้องใช้วิธีการจับกุม กักขัง จำคุกเด็กในฐานะมาตรการขั้นสุดท้าย และต้องมีระยะเวลาสั้นที่สุด และ ii. ข้อ 40 เด็กจะต้องได้รับการปฏิบัติโดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กในวัยนั้น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 วรรคสาม บัญญัติว่า “ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”

5. คำชี้แจงแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษจำคุก/ส่งตัวไปฝึกอบรม/ระหว่างการรอการลงโทษ ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นตามหลักวิชาการ ประสบการณ์การทำงานได้อย่างอิสระ ไม่มีข้อผูกพันกับตำแหน่งและหน้าที่การปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด การนำเสนอผลการศึกษาจะไม่ระบุตัวบุคคลที่แสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด และความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อเสนอแนะในการนำเสนอต่อกระทรวงยุติธรรมและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ความเห็นของท่านทุกคำ ทุกตัวอักษรเป็นสิ่งที่มีความค่า ที่คณะผู้ศึกษาวิจัยจะได้นำไปวิเคราะห์เรียบเรียงตามหลักวิชาการของการศึกษาวิจัยอย่างมีระบบ และจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอที่เป็นคุณประโยชน์ในการพัฒนากลไกของกระบวนการยุติธรรมของไทยในอนาคต จึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตามแบบที่แนบมาพร้อมนี้

คณะผู้ศึกษาวิจัย ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้ศึกษาวิจัย ศวธ.4 กลุ่มที่ 4

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการควบคุมเยาวชนผู้กระทำผิด โดยการควบคุมด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ไว้ในบริเวณที่กำหนด จะเป็นผลดีต่อเยาวชนผู้กระทำผิดมากกว่าการควบคุมตัวไว้ในเรือนจำ/สถานพินิจฯ

() เห็นด้วย () ไม่เห็นด้วย () ไม่แน่ใจ

เพราะอะไร

5. การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) ควบคุมผู้กระทำผิดจะเป็นผลดีที่จะทำให้ผู้กระทำผิดได้อยู่กับครอบครัว ไปศึกษาเล่าเรียนได้ตามปกติ และท่านจะเป็นผู้คอยควบคุมดูแลผู้กระทำผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข

() เห็นด้วย () ไม่เห็นด้วย () ไม่แน่ใจ

เพราะอะไร

6. การควบคุมผู้กระทำผิดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) จะสามารถช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและช่วยแก้ไข บำบัด พื้นฟูเยาวชนผู้กระทำผิดไม่ให้เกิดกลับมากระทำผิดซ้ำอีกได้หรือไม่

() ได้ () ไม่ได้ () ไม่แน่ใจ

เพราะอะไร

7. ท่านมีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมหรือไม่ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาควบคุมเยาวชนผู้กระทำผิดแทนการลงโทษทางอาญาในประเทศไทย

() เห็นด้วย () ไม่เห็นด้วย () ไม่แน่ใจ

เพราะอะไร

8. ท่านคิดว่าการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) กับเยาวชนทำให้บุคคลอื่นเห็นเวลาเยาวชนออกไปในที่สาธารณะจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตหรือจิตใจของเยาวชนหรือไม่

() กระทบ () ไม่กระทบ () ไม่แน่ใจ

เพราะอะไร

9. ท่านคิดว่าการลงโทษทางอาญา โดยวิธีการจำคุก กักขัง คุมประพฤติ สำหรับเยาวชนจะช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดได้อย่างแท้จริงหรือไม่

() ได้ () ไม่ได้ () ไม่แน่ใจ

เพราะอะไร

.....

10. ถ้าให้ท่านสรุปความเห็นท่านคิดว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนแทนการบังคับโทษ/การส่งตัวไปฝึกอบรม/หรือติดตามควบคุมความประพฤติระหว่างการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษในประเทศไทย

() เป็นไปได้ () เป็นไปไม่ได้ () ไม่แน่ใจ

เพราะอะไร

.....

11. ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ/ผู้วิจัย

